

TIKKURILA TILINPÄÄTÖS 2012

TIKKURILA-KONSERNI TILINPÄÄTÖS 2012

Sisältö

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS	2	EMOYHTIÖN TULOSLASKELMA (FAS)	60
KONSERNIN TUNNUSLUVUT	8	EMOYHTIÖN TASE (FAS)	60
TUNNUSLUKIJEN LASKENTAKAAVAT	9	EMOYHTIÖN RAHAVIRTALASKELMA (FAS)	61
KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA (IFRS)	10	EMOYHTIÖN LIITETIEDOT	62-72
KONSERNIN TASE (IFRS)	11	1. Emoyhtiön tilinpäätöksen laatimisperiaatteet	62
KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA (IFRS)	12	2. Liikevaihto	63
LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA	14	3. Liiketoiminnan muut tuotot	63
KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	14-59	4. Kulut	63
1. Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet	14	5. Henkilöstökulut ja henkilöstömäärä	63
2. Johdon harkintaa edellyttävät arvot	21	6. Tilintarkastajan palkkiot	64
3. Toimintasegmentit	22	7. Poistot ja arvonalentumiset	65
4. Hankitut ja myydyt liiketoiminnot	24	8. Rahoitustuotot ja -kulut	65
5. Hankittujen ja myytyjen liiketoimintojen rahavirtavaikutus	25	9. Tilinpäätössiirtojen muutos	66
6. Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät	26	10. Välittömät verot	66
7. Liiketoiminnan muut tuotot	27	11. Pysyvät vastaavat	66
8. Työsuhde-etuudet	27	12. Vaihto-omaisuus	68
9. Poistot ja arvonalentumiset	27	13. Saamiset	69
10. Liiketoiminnan muut kulut	28	14. Oma pääoma	70
11. Tutkimus- ja kehittämismenot	29	15. Tilinpäätössiirtojen kertymä	70
12. Rahoitustuotot ja -kulut	29	16. Pakolliset varaukset	70
13. Tuloverot	30	17. Vieras pääoma	71
14. Osakekohtainen tulos	31	18. Vakuudet ja vastuusitoumukset	72
15. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	32	19. Johdannaissojaimukset	72
16. Aineettomat hyödykkeet	33	OSAKKEET JA OSAKKEENOMISTAJAT	73
17. Arvonalentumistestit	34	HALLITUKSEN EHDOTUS VOITONJAKOKELPOISTEN	75
18. Osuudet osakkuusyhtyrityksissä	36	VAROJEN KÄYTÖSTÄ	
19. Yhteisyritykset	36	TILINTARKASTUSKERTOMUS	76
20. Vaihto-omaisuus	36		
21. Myytävissä olevat rahoitusvarat	37		
22. Pitkäaikaiset saamiset	37		
23. Lyhytaikaiset korolliset saamiset	38		
24. Myyntisaamiset ja muut korottomat saamiset	38		
25. Rahavarat	39		
26. Laskennalliset verosaamiset ja -velat	39		
27. Omaa pääomaa koskevat liitetiedot	40		
28. Pitkäaikaiset korolliset velat	41		
29. Lyhytaikaiset korolliset velat	41		
30. Ostovelat ja muut korottomat velat	42		
31. Eläkeveloitteet	42		
32. Varaukset	44		
33. Rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvot ja käyvät arvot ryhmittäin	45		
34. Johdannaissojaimukset	47		
35. Rahoitusriskien hallinta	48		
36. Muut vuokrasoijaimukset	53		
37. Vastuusitoumukset	54		
38. Osakeperusteiset maksut	55		
39. Lähipiiri	56		
40. Konsernin omistamat osakkeet ja osuudet	57		
41. Konsernirakenteen muutokset	59		
42. Raportointikauden päättymisen jälkeiset tapahtumat	59		

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

MARKKINAKATSAUS

Talouden ilmapiiri jatkui heikkona loppuvuoden aikana. Euroopan taloustilanteeseen ei ole löytynyt ratkaisua ja myös kehittyvien maiden talouskasvu on hidastunut. Euroalueen talous on taantumassa, ja elpymistä odotetaan aikaisintaan vuoden 2013 loppupuolella. Talouden yleinen ja pitkittynyt epävarmuus heijastui kuluttajien rahankäyttöön monilla Tikkurilan keskeisillä markkinoilla. Kehittyneillä markkinoilla Ruotsissa ja Suomessa kuluttajien luottamus oli edelleen alhaisella tasolla ja työttömyys lisääntyi. Myös Venäjällä kuluttajien luottamus oli laskussa. Venäjän talous-

kasvu hidastui odotetusti loppuvuonna, ja koko vuoden kasvun arvioidaan olevan 3,5 prosenttia. Puolassa kuluttajien luottamus laski vuoden alhaisimmalle tasolle joulukuussa. Puolan talouden arvioidaan kasvaneen noin 2 prosenttia vuonna 2012. Alustavien arvioiden mukaan Ruotsin talous kasvoi ja Suomen talous supistui hieman viime vuonna.

Rakentamisen arvioidaan vähentyneen viime vuoden aikana Ruotsissa ja Suomessa. Venäjällä rakentaminen pysytteli lähellä edellisvuoden tasoa. Puolassa rakentaminen kasvoi vuoden 2012 alussa selvästi, mutta kääntyi laskuun vuoden

kuluessa. Rakentamisen laskua tasoittaa monilla markkinoilla korjausrakentaminen, joka on jatkanut tasaista kasvua rakennuskannan vanhetessa.

Tikkurilan keskeisistä valuutoista Venäjän rupla ja Ruotsin kruunu vahvistuivat ja Puolan zloty heikkeni hieman vertailukaudesta.

Raaka-aineiden hinnat laskivat hieman toisen vuosipuoliskon aikana alkuvuoteen verrattuna, mutta olivat kuitenkin vertailukautta korkeammalla tasolla.

TALOUDELLINEN KEHITYS VUONNA 2012

Alla on esitetty tammi-joulukuun segmenttikohmainen liikevaihto ja -voitto.

Tammi-joulukuu (Milj. euroa)	Liikevaihto		Liikevoitto (EBIT) ilman kertaluonteisia eriä	
	1-12/2012	1-12/2011	1-12/2012	1-12/2011
SBU East	242,8	220,0	32,5	25,3
SBU Scandinavia	195,6	192,3	24,4	24,3
SBU Finland	107,9	109,2	12,7	10,9
SBU Central Eastern Europe	125,5	122,2	7,3	4,4
Konserni yhteinen ja eliminoinnit	0,0	0,0	-3,0	-2,3
Konserni yhteensä	671,8	643,7	73,9	62,7

Tikkurila-konsernin vuoden 2012 liikevaihto kasvoi 4,4 prosenttia vertailukaudesta. Kokonaiskasvusta 47,4 miljoonaa euroa johtui myyntihintojen korotuksista ja myyntimixin muutoksista. Pienemät myyntivolyymit laskivat liikevaihtoa 28,9 miljoonaa euroa. Valuuttakurssimuutosten vaikutus oli 9,9 miljoonaa euroa positiivinen. Tikkurila Zorkan hankinta heinäkuussa 2011 kasvatti liikevaihtoa 8,4 miljoonaa euroa. Luopuminen kahdesta vähittäismyymälästä Ruotsissa vuoden 2011 lopussa pienensi liikevaihtoa 5,6 miljoonaa euroa. Itäisen Keski-Euroopan tytäryhtiöiden divestointien vaikutus oli 3,1 miljoonaa euroa negatiivinen.

Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä oli 73,9 (62,7) miljoonaa euroa, mikä vastaa 11,0 (9,7) prosenttia liikevaihdosta.

Liikevoitto (EBIT) oli 66,6 (61,2) miljoonaa euroa, mikä vastaa 9,9 (9,5) prosenttia liikevaihdosta. Liikevaihdon kasvu, toiminnan tehostaminen ja suotuisa myyntimixin kehitys etenkin Venäjällä paransivat liikevoittoa. Katsauskauden kertaluonteiset erät olivat -7,4 (-1,5) miljoonaa euroa. Valtaosa kertaluonteisista kuluista liittyi konsernissa käynnissä olevan tehostamisohjelman toimeenpanoon, minkä lisäksi Venäjällä ja Serbiassa tehtiin arvonalentumiskirjauksia.

Nettorahoituskulut olivat 7,4 (10,8) miljoonaa euroa. Tulos ennen veroja oli 59,2 (50,7) miljoonaa euroa. Verot olivat 18,7 (15,2) miljoonaa euroa, mikä vastaa 31,5 (30,0) prosentin efektiivistä verostetta. Tilikauden osakekohtainen tulos oli 0,92 (0,80) euroa.

Taloudellista kehitystä kuvaavat sekä osakekohtaiset tunnusluvut tilikaudelta 2012 sekä tilikausilta 2011 ja 2010 on annettu konsernitilinpäätöksen sivuilla 8-9

TALOUDELLINEN KEHITYS LIIKETOIMINTAYKSIKÖITTÄIN

SBU EAST

(Milj. euroa)	1-12/2012	1-12/2011	Muutos-%
Liikevaihto	242,8	220,0	10,4 %
Liikevoitto (EBIT) ilman kertaluonteisia eriä	32,5	25,3	28,4 %
Liikevoitto-% (EBIT-%) ilman kertaluonteisia eriä	13,4 %	11,5 %	
Liikevoitto (EBIT)	29,9	25,3	18,0 %
Liikevoitto-% (EBIT-%)	12,3 %	11,5 %	
Investoinnit ilman yritysostoja	5,6	3,9	42,2 %

TALOUDELLINEN KEHITYS VUONNA 2012

SBU Eastin koko vuoden liikevaihto kasvoi vertailukaudesta. Myyntihintojen korotusten ja myyntimixin muutosten vaikutus kasvatti liikevaihtoa 26,7 miljoonaa euroa ja valuuttakurssimuutokset 4,2 miljoonaa euroa. Vertailukautta matalammat

myyntivolyymit heikensivät liikevaihtoa 8,1 miljoonaa euroa.

Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä nousi selvästi ja suhteellinen kannattavuus parani kustannustason noususta huolimatta. Kannattavuutta paransi etenkin liikevaihdon kasvu ja Tikkurila-brändin suhteellisen osuuden kasvu myynnis-

tä. Kustannustasoa nostivat Tikkurilan suuremmat myynti- ja markkinointipanostukset sekä yleinen kustannusinflaatio Venäjällä. Katsauskauden kertaluonteiset erät olivat -2,6 miljoonaa euroa, ja ne liittyivät toiminnan tehostamiseen sekä rakennuksesta, maa-alueesta ja tuotemerkeistä kirjattuihin arvonalentumisiin.

SBU SCANDINAVIA

(Milj. euroa)	1-12/2012	1-12/2011	Muutos-%
Liikevaihto	195,6	192,3	1,7 %
Liikevoitto (EBIT) ilman kertaluonteisia eriä	24,4	24,3	0,4 %
Liikevoitto-% (EBIT-%) ilman kertaluonteisia eriä	12,5 %	12,6 %	
Liikevoitto (EBIT)	23,7	24,2	-2,1 %
Liikevoitto-% (EBIT-%)	12,1 %	12,6 %	
Investoinnit ilman yritysostoja	3,4	3,5	-4,8 %

TALOUDELLINEN KEHITYS VUONNA 2012

SBU Scandinavian koko vuoden liikevaihto kasvoi hieman vertailukaudesta. Myyntihintojen korotusten vaikutus oli 8,7 miljoonaa euroa ja valuuttakurssimuutosten 7,2 miljoonaa euroa positiivinen.

Alhaisemmat myyntivolyymit laskivat liikevaihtoa 7,1 miljoonaa euroa. Vähittäismyymälöiden divestoinnin vaikutus oli 5,6 miljoonaa euroa negatiivinen.

Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä ja suhteellinen kannattavuus olivat vertailukauden tasolla. Kertaluonteiset erät olivat -0,6 miljoonaa euroa, ja ne liittyivät toiminnan tehostamiseen.

SBU FINLAND

(Milj. euroa)	1-12/2012	1-12/2011	Muutos-%
Liikevaihto	107,9	109,2	-1,2 %
Liikevoitto (EBIT) ilman kertaluonteisia eriä	12,7	10,9	16,1 %
Liikevoitto-% (EBIT-%) ilman kertaluonteisia eriä	11,8 %	10,0 %	
Liikevoitto (EBIT)	10,7	10,8	-1,2 %
Liikevoitto-% (EBIT-%)	9,9 %	9,9 %	
Investoinnit ilman yritysostoja	5,3	4,1	28,2 %

TALOUDELLINEN KEHITYS VUONNA 2012

SBU Finlandin koko vuoden liikevaihto laski hieman vertailukaudesta. Matalammat myyntivolyymit laskivat liikevaihtoa 6,6 miljoonaa euroa. Myyntihintojen korotusten vaikutus oli 5,4 miljoonaa euroa positiivinen.

Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä ja suhteellinen kannattavuus paranivat toiminnan tehostamisen ja kustannussäästöjen johdosta. Katsauskauden kertaluonteiset erät olivat -2,0 miljoonaa euroa, ja ne liittyivät konsernissa käynnissä olleeseen tehostamisohjelmaan.

Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä ja suhteellinen kannattavuus paranivat toiminnan tehostamisen ja kustannussäästöjen johdosta. Katsauskauden kertaluonteiset erät olivat -2,0 miljoonaa euroa, ja ne liittyivät konsernissa käynnissä olleeseen tehostamisohjelmaan.

SBU CENTRAL EASTERN EUROPE (CEE)

(Milj. euroa)	1-12/2012	1-12/2011	Muutos-%
Liikevaihto	125,5	122,2	2,8 %
Liikevoitto (EBIT) ilman kertaluonteisia eriä	7,3	4,4	65,4 %
Liikevoitto-% (EBIT-%) ilman kertaluonteisia eriä	5,8 %	3,6 %	
Liikevoitto (EBIT)	5,4	3,2	69,1 %
Liikevoitto-% (EBIT-%)	4,3 %	2,6 %	
Investoinnit ilman yritysostoja	3,9	3,3	17,0 %

TALOUDELLINEN KEHITYS VUONNA 2012

SBU Central Eastern Europeanin koko vuoden liikevaihto kasvoi hieman vertailukaudesta. Myyntivolyymit laskivat alueella ilman Tikkurila Zorkan hankinnan vaikutusta. Vertailukautta matalammat myyntivolyymit pienensivät liikevaihtoa 7,2 miljoonaa euroa. Liikevaihtoa kasvattivat myyntihintojen korotukset, joiden vaikutus oli 6,7 miljoonaa euroa. Valuuttakurssimuutosten vaikutus oli 1,5 miljoonaa euroa negatiivinen. Tikkurila Zorkan yhdistely konsernin tilinpäätökseen kasvatti SBU Central Eastern Europeanin koko vuoden liikevaihtoa 8,4 miljoonaa euroa. Itäisen Keski-Euroopan tytäryhtiöiden divestoinnin vaikutus koko vuoden liikevaihtoon oli 3,1 miljoonaa euroa negatiivinen.

Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä nousi selvästi vertailukaudesta. Parantuneen kannattavuuden taustalla olivat liikevaihdon kasvu sekä alueella tehdyt rakennemuutokset ja toiminnan tehostaminen. Katsauskauden kertaluonteiset erät olivat -1,9 miljoonaa euroa, ja ne liittyivät rakennemuutokseen ja toiminnan tehostamiseen.

RAHAVIRTA, RAHOITUS JA RAHOITUSRISKIEN HALLINTA

Tikkurilan rahoitusasema ja maksuvalmius säilyivät tilikaudella hyvällä tasolla, ja nettovelkaantuneisuus aleni edellisvuoden loppuun verrattuna. Tikkurilan liiketoiminnan kausiluonteisuudesta johtuen tilikauden päätöshetki ei tyypillisesti kuvaa tilikauden keskimääräistä rahoitusasemaa.

Liiketoiminnan rahavirta tammi-joulukuussa oli 66,0 (37,1) miljoonaa euroa. Liiketoiminnan rahavirran parantuminen johtui erityisesti konsernissa käynnissä olevista tehostamistoimista sekä vertailukautta paremmasta nettokäyttöpääoman muutoksesta. Nettokäyttöpääoman määrä oli katsauskauden lopussa 90,6 (96,2) miljoonaa euroa. Investointien nettorahavirta oli yhteensä -15,7 (-23,8) miljoonaa euroa, kun otetaan huomioon yritysostojen sekä liiketoimintojen myyntien vaikutukset. Rahavirta investointien jälkeen oli katsauskaudella yhteensä 50,3 (13,3) miljoonaa euroa.

Korollisten velkojen määrä oli 96,6 (109,8) miljoonaa euroa ja nettovelka 80,6 (99,4) miljoonaa euroa katsauskauden lopussa. Rahavarat olivat

katsauskauden päättyessä 15,9 (10,4) miljoonaa euroa. Lyhytaikaiset korolliset velat katsauskauden lopussa olivat yhteensä 35,9 (49,5) miljoonaa euroa, sisältäen liikkeeseen lasketut yritystodistukset, joiden nimellisarvo oli yhteensä 33,5 (11,0) miljoonaa euroa. Joulukuun lopussa konsernilla oli pitkäaikaisia korollisia velkoja yhteensä 60,6 (60,3) miljoonaa euroa ja myönnetyt nostamattomia lainoja tai luottolimittejä yhteensä 156,0 (125,3) miljoonaa euroa. Omavaraisuusaste oli joulukuun lopussa 47,7 (44,1) prosenttia, ja nettovelkaantuneisuusaste oli 39,1 (51,9) prosenttia.

Konsernin nettorahoituskulut olivat 7,4 (10,8) miljoonaa euroa, josta korko- ja vastaavia kuluja oli nettomääräisesti 4,7 (10,0) miljoonaa. Katsauskauden korollisten velkojen pääomapainotettu keskimääräinen korko oli 2,1 (4,3) prosenttia. Keskimääräinen korkotasolaski edellisvuoteen verrattuna toisaalta markkinakorkojen laskusta ja toisaalta tilikauden 2011 loppupuolella tehdyn uuden velkarahoituskokonaisuuden seurauksena. Realisoituneiden ja realisoitumattomien valuuttakurssierojen vaikutus nettorahoituskuluihin oli katsauskaudella yhteensä 2,8 (1,0) miljoonaa euroa

nettotulosta heikentävä. Katsauskauden lopussa Tikkurilan valuuttatermiinien nimellisarvo oli 47,9 (96,2) miljoonaa euroa ja markkina-arvo -0,2 (0,4) miljoonaa euroa. Katsauskauden lopussa valuuttariskien nimellinen keskimääräinen suojausaste oli noin 50 prosenttia, perustuen niihin ei-euomääräisiin valuuttoihin, joilla on tarjolla kustannustehokkaita suojausinstrumentteja ja joiden kursseja ei ole sidottu euroon.

INVESTOINNIT

Vuoden 2012 bruttoinvestoinnit ilman yritysostoja olivat 18,1 (14,9) miljoonaa euroa. Katsauskaudella ei tehty merkittäviä yksittäisiä investointeja. Katsauskauden investoinnit liittyivät muun muassa koulutuskeskuksen rakentamiseen Venäjällä, nostolaitteiden automatisointiin Ruotsissa, lastausrobottien modernisointiin Suomessa ja uuden pakkausmateriaalivaraston rakentamiseen Puolassa.

Erilaisia tuotannon automatisointi-, tehostamis- ja tuotannon jatkuvuuden turvaavia toimia jatketaan Tikkurilan eri yksiköissä. Tikkurila arvioi vuoden 2013 investointitason olevan lähellä vuotuista poistotasoa.

Konsernin poistot ja arvonalentumiset olivat 25,1 (21,7) miljoonaa euroa vuonna 2012. Konserni tekee arvonalentumistestauksia IAS 36 -standardin mukaisesti.

MYynti JA MARKKINOINTI

Vuonna 2012 Tikkurila-konsernin myynti- ja markkinointikulut henkilöstökulut mukaan luettuina olivat yhteensä 90,0 (90,6) miljoonaa euroa, mikä vastasi 13,4 (14,1) prosenttia liikevaihdosta.

Tikkurila jatkoi tuotteidensa ja palvelujensa aktiivista markkinointia kuluttajille ja ammattilaisille. Tikkurilalla on neljä strategista brändiä – Tikkurila, Alcro, Vivacolor ja Teks – sekä useita paikallisia brändejä. Tikkurilan toiminnan painopiste on premium-tuotteissa, mutta tiettyjen markkinoiden kysyntärakenteesta johtuen Tikkurila tarjoaa myös medium- ja economy-segmentin tuotteita. Ulkopuolisten tutkimusten mukaan Tikkurila-konsernin strategiset brändit ovat tunnetuimpia tai tunnetuimpia maalibrändien joukossa markkina-alueillaan.

Tikkurila on tehnyt vuosien ajan aktiivista ja pitkäjänteistä työtä ympäristön kannalta kestävämpien ja helppokäyttöisten tuotteiden kehittämiseksi ja tarjoamiseksi erityisesti Skandinaviassa, jossa Tikkurilalla on eniten ekomerkittejä kauppa- ja rakennusmaaleja. Tikkurila-konsernin eri maalibrändeilla on useita virallisia sekä paikallisia ekomerkkejä ja tuotekohtaisia luokituksia. Vuonna 2012 EU-ympäristömerkki myönnettiin Tikkurilan tuotteille Puolassa, Skandinaviassa ja Suomessa. Joutsenmerkki myönnettiin useille tuotteille Skan-

dinaviassa, ja nyt yli sata Alcron ja Beckersin ulko- ja sisämaalia on Joutsenmerkittyä. Lisäksi Tikkurila sai ensimmäiset Joutsenmerkit Baltiassa. Myös Suomessa Tikkurilan Joutsenmerkittyjen tuotteiden määrä kasvoi. Lisäksi Tikkurila sai tuotteilleen uusia allergia- ja astmatunnuksia Virossa, Latviassa, Liettuaissa ja Ukrainassa.

Vuoden 2012 muita merkittäviä tapahtumia olivat muun muassa ammattilaisille suunnatun Profe-palvelukokonaisuuden laajentaminen Suomessa ja lanseeraaminen Venäjällä ja Puolassa, koulutuskeskusverkoston kehittäminen Venäjällä avaamalla uuden koulutuskeskuksen Venäjälle Pietarin Obukhovoon, Teks-brändin uudistus Venäjällä ja Vivacolor-brändin uudistus Baltian maissa, Tikkurilan tuotteiden saamat kuluttajapalkinnot Puolassa sekä uuden Myymälä-konseptin lanseeraus Suomessa. Lisäksi Tikkurila kehitti palveluliiketoimintaansa, ja kehitystyötä jatketaan myös kuluvan vuoden aikana.

Vuonna 2012 Tikkurila toi markkinoille noin 40 uutta tuotetta kuluttajien ja ammattilaisten tarpeisiin.

TUTKIMUS JA TUOTEKEHITYS

Tikkurilan tutkimus- ja tuotekehitystoiminnan kulut vuonna 2012 olivat 10,8 (2011: 9,9 ja 2010: 10,2) miljoonaa euroa eli 1,6 (2011: 1,5 ja 2010: 1,7) prosenttia liikevaihdosta. Vuoden 2012 lopussa tuotekehityksen parissa työskenteli 164 (173) henkilöä. Tikkurilan suurimmat tuotekehityksiköt sijaitsevat Suomessa, Venäjällä, Puolassa ja Ruotsissa.

Tikkurilan tutkimus ja tuotekehitys vastaa uusien liiketoimintamahdollisuuksien luomisesta, tuotevalikoiman ylläpidosta ja uudistamisesta sekä vaihtoehtoisten raaka-aineiden tutkimisesta ja käyttöönottamisesta. Asiakkaiden tarpeet, ympäristö- ja turvallisuusnäkökulmat sekä lainsäädäntö ohjaavat tuotekehitystä.

Vuonna 2012 tutkimuksen ja tuotekehityksen toiminnan painopiste oli tuotelanseerauksissa, tuoteturvallisuusasioissa, tuotteiden ympäristömyötävyydessä, raaka-aineportfolion harmonisoinnissa sekä kustannusäästöissä. Viime vuoden tärkeitä tapahtumia olivat muun muassa innovaatiotiimin perustaminen konserniin, Avatint-sävytysjärjestelmän käyttöönotto Skandinaviassa, Puolan R&D-keskuksen uudistaminen vastaamaan alan viimeisimpiä standardeja sekä uuden raaka-aineiden ja kaavojen hallintaan tarkoitettun IT-järjestelmän käyttöönotto.

YRITYSVASTUU

Tikkurila tarjoaa ympäristön kannalta kestäviä ja korkealaatuisia tuotteita. Tikkurilan tavoitteena on pienentää oman toimintansa ja tuotteidensa aiheuttamaa ympäristökuormitusta sekä kehittää

ympäristömyötäisiä tuotteita asiakkaille. Tikkurila ottaa tuotteidensa kehittämisessä ja valmistamisessa huomioon maalin koko elinkaaren aikaiset ympäristö- ja muut vastuullisuusnäkökohdat, raaka-aineista valmiiseen tuotteeseen ja tuotteen hävittämiseen asti.

Tikkurilan vuosittain tehtävä yritysvaltuuportti julkaistaan yhtiön internetsivuilla maaliskuussa. Tikkurila on vuodesta 2010 laatinut yritysvaltuuporttinsa kansainvälisen GRI:n (Global Reporting Initiative) G3-ohjeistuksen mukaisesti. Tikkurilan tavoitteena on luoda kaikille toimipaikoilleen riippumattomien tahojen auditoimat ja sertifioimat laatu-, ympäristö- ja turvallisuusjärjestelmät.

YMPÄRISTÖ

Maalien ympäristövaikutuksia vähennetään myös lainsäädännön kautta. Yksi merkittävimmistä EU-alueen lainmuutoksista on REACH-asetus, joka velvoittaa kemikaalien valmistajat ja maahan tuojat arvioimaan tuotteen käyttöön liittyvät riskit ja ohjeistamaan loppukäyttäjii niiden turvallisessa käytössä. Tikkurila on varmistanut, että kaikki EU-alueella käytettävät raaka-aineet on rekisteröity tai tullaan rekisteröimään REACH-asetuksessa määritellyn aikataulun mukaisesti vuoteen 2018 mennessä.

Muita merkittäviä säännöksiä ovat kemikaalien luokituksiin, merkintöihin ja pakkaamiseen liittyvä CLP-asetus (Classification, Labeling and Packaging), johon liittyen Tikkurilassa aloitetaan vuonna 2013 uusien etikettien ja käyttöturvallisuustiedotteiden valmistelu. Maalituotteiden etikettien varoitustekstit tulee uusia kesäkuuhun 2015 mennessä. Maalien VOC-direktiivi puolestaan määrittelee eri kohteisiin tarkoitettuihin maaleista ilmaan haihtuvien liuotepitoisuuksien sallitut enimmäismäärät. Biosididirektiivi ohjaa maaleissa käytettävien säilytysaineiden käyttöä.

Edellä mainittujen asetusten lisäksi erilaiset ympäristömerkit ja tunnukset, kuten Joutsenmerkki ja EU-ympäristömerkki sekä allergia- ja astmatunnukset, asettavat Tikkurilan tuotteille vaatimuksia ympäristöön, terveyteen ja laatuun liittyen.

Vuoden 2012 investoinnit ympäristönsuojeluun toimipaikoilla olivat 0,3 (0,1) miljoonaa euroa ja ympäristöön liittyvät käyttökustannukset 2,1 (2,1) miljoonaa euroa.

HENKILÖSTÖ

Tikkurila-konsernin palveluksessa oli vuoden 2012 lopussa 3 227 (3 551) henkilöä. Henkilöstömäärä oli vuoden 2012 aikana keskimäärin 3 425 (3 676).

Alla on esitetty Tikkurila-konsernin henkilöstömäärä kunkin vuosineljänneksen lopussa liiketointintayksiköittäin vuoden 2011 alusta alkaen.

	Q1/2011	Q2/2011	Q3/2011	Q4/2011	Q1/2012	Q2/2012	Q3/2012	Q4/2012
SBU East	1 558	1 642	1 576	1 527	1 522	1 534	1 500	1 437
SBU Scandinavia	468	514	464	422	413	447	415	408
SBU Finland	743	825	705	688	624	685	562	558
SBU CEE	750	777	940	877	848	853	845	788
Konsernitoiminnot	36	36	36	37	34	36	36	36
Yhteensä	3 555	3 794	3 721	3 551	3 441	3 555	3 358	3 227

Noin puolet Tikkurilan henkilöstöstä työskentelee toimitusketjussa (tuotanto, hankinta, logistiikka ja HSEQ) ja kolmasosa myynnissä, markkinoinnissa ja teknisessä työssä. Määräaikaisten työntekijöiden osuus oli vuoden 2012 lopussa 5,6 (6,0) prosenttia henkilöstöstä ja työntekijäsopimuksella työskenteli 39,9 (40,9) prosenttia henkilöstöstä. Henkilöstöstä 63,6 (63,7) prosenttia oli miehiä ja 36,4 (36,3) prosenttia naisia. Henkilöstön keski-ikä oli 39,9 (39,2) vuotta.

Vuonna 2012 suoriteperusteisten palkkojen ja palkkioiden kokonaissumma oli 88,1 (2011: 88,8) miljoonaa euroa.

Tikkurilassa otettiin vuonna 2012 käyttöön uudenlainen henkilöstökyselytyökalu. Koko henkilöstön kattavaa henkilöstökyselymallia on hyödynnetty vuodesta 2004 alkaen, mutta prosessia haluttiin uudistaa kuvastamaan paremmin Tikkurilan toimintaa ja tapaa työskennellä. Tikkurila Beat -kysely keskittyi työtyytyväisyyden sijaan mittaamaan henkilöstön potentiaalia: ihmisten osaamista, työnteon edellytyksiä ja motivaatiota. Kysely järjestettiin marraskuussa 2012 ja 86,3 prosenttia (2010: 86,3 %) henkilöstöstä vastasi kyselyyn antaakseen palautetta yrityksestämme, johtamistavastaa, työtehtävistään ja oman tiiminsä toiminnasta. Tulosten perusteella mitattu Tikkurilan yleisindeksi oli 399, kun globaali vertailukelpoinen keskiarvo oli 420. Positiivisimpia muutoksia aikaisempien vuosien tuloksiin verrattuna oli muun muassa työntekijöiden välisen kunnioituksen ja yhteistyökyvyn parantuminen sekä työntekijöiden lisääntynyt ymmärrys omista voimavaroista, tehtävistään sekä omasta merkityksestään yritykselle. Yleisesti työskentelyedellytysten ja motivaatiota tukevien tekijöiden koettiin olevan konsernissa hyvällä tasolla. Suurin kehityspaine kohdistuu osaamisen kehittämisen alueelle.

Tikkurila aloitti loppuvuodesta 2011 koko konsernia koskevan toimenpideohjelman. Tehokkuuden parantamiseen ja rakennemuutokseen tähtääviä toimenpiteitä käynnistettiin kaikissa liiketoimintayksiköissä vuoden 2012 aikana. Suurelta osin henkilöstötyö vuonna 2012 keskittyi johdon, esimiesten ja henkilöstön tukemiseen muutostilanteissa. Lisäksi vuoden 2012 aikana Tikkurilassa kehitettiin dialogisuutta ja yhteistyötä.

OSAKKEET JA OSAKKEENOMISTAJAT

Tikkurilan osakepääoma oli vuoden 2012 lopussa 35,0 miljoonaa euroa, ja osakkeiden rekisteröity kokonaismäärä oli 44 108 252 kappaletta. Tikkurilan hallussa ei ollut vuoden 2012 lopussa omia osakkeita.

Euroclear Finland Oy:n rekisterin mukaan Tikkurilalla oli 31.12.2012 yhteensä noin 23 000 osakkeenomistajaa. Luettelo arvo-osuustilijärjestelmään rekisteröidyistä suurimmista osakkeenomistajista pidetään säännöllisesti päivitettyinä Tikkurilan internetsivuilla osoitteessa www.tikkurilagroup.com/fi/sijoittajat/ osaketieto/osakkeenomistajat.

Tikkurilan osakkeen vuoden 2012 päätöskurssi oli 14,72 euroa. Tikkurilan osakkeen kaupankäyntimäärillä painotettu keskikurssi tammi-joulukuussa oli 14,13 euroa, korkein kurssi 15,45 euroa ja alin kurssi 12,89 euroa. Vuoden lopussa Tikkurila Oyj:n osakkeiden markkina-arvo oli 649,3 miljoonaa euroa. Osaketta vaihdettiin tammi-joulukuussa NAS-

DAQ OMX Helsingissä 11,8 miljoonaa kappaletta, mikä vastaa noin 27 prosenttia rekisteröityjen osakkeiden määrästä. Osakevaihdon arvo oli 166,8 miljoonaa euroa.

Tikkurilan hallituksen jäsenet ja heidän lähipiirinsä omistivat 31.12.2012 yhteensä 86 020 osaketta, mikä vastaa noin 0,2 prosenttia yhtiön osakepääomasta ja äänivallasta. Lisäksi Tikkurilan hallituksen puheenjohtaja Jari Paasikivi toimii Tikkurilan suurimman yksittäisen omistajan Oras Invest Oy:n toimitusjohtajana.

Tikkurilan johtoryhmä ja heidän lähipiirinsä omistivat joulukuun lopussa yhteensä 30 025 Tikkurilan osaketta, mikä vastaa noin 0,1 prosenttia yhtiön osakepääomasta ja äänivallasta. Ajantasainen tieto Tikkurilan ilmoitusvelvollisten sisäpiiriläisten osakeomistuksista on nähtävillä osoitteessa www.tikkurilagroup.fi/hallinnointi/sisapiiri/.

Tikkurilan tiedossa ei ole yhtiön osakkeiden omistukseen ja äänivallan käyttöön liittyviä voimassaolevia sopimuksia.

LIPUTUSILMOITUKSET VUONNA 2012

Orkla ASA ilmoitti 16.8.2012, että sen omistusosuus Tikkurilan osakkeista alitti 1/20 (5 %) rajan. Kauppojen jälkeen Orklan omistus Tikkurilasta oli 0 prosenttia. Orklan omistus Tikkurilan osakkeista oli ennen liputukseen johtaneita osakekauppoja yhteensä 2 876 937 osaketta, mikä vastasi 6,5 prosenttia Tikkurilan osakkeista ja äänimäärästä.

Prudential-konserniin kuuluvat yhtiöt ilmoittivat 20.8.2012, että niiden omistusosuus Tikkurila Oyj:n osakkeista ylitti 1/20 (5 %) rajan 16.8.2012 tehdyillä osakekaupoilla. Näiden kauppojen jälkeen Prudential-konserniin kuuluvien yhtiöiden suora omistus Tikkurila Oyj:ssä oli yhteensä 2 248 853 osaketta, mikä vastasi 5,10 prosenttia Tikkurila Oyj:n osakkeista ja äänimäärästä. Lisäksi Prudential-konserniin kuuluvien yhtiöiden epäsuora omistus Tikkurilassa oli yhteensä 9 770 osaketta, mikä vastasi 0,02 prosenttia Tikkurila Oyj:n osakkeista ja äänimäärästä.

Prudential plc ilmoitti 29.8.2012, että Prudential plc:n ja sen tytäryhtiöiden (M&G Investment Management Limited, M&G Group Limited ja M&G Limited) omistusosuus Tikkurila Oyj:n osakkeista alitti 1/20 (5 %) rajan 24.8.2012 tehdyillä osakekaupoilla. Näiden kauppojen jälkeen Prudential plc:n ja sen tytäryhtiöiden omistus Tikkurila Oyj:ssä on yhteensä 2 168 414 osaketta, mikä vastaa 4,92 prosenttia Tikkurila Oyj:n osakkeista. Ilmoituksen mukaan Prudential plc:n ja sen tytäryhtiöiden omistamien osakkeiden tuottama ääniosuus on 1 995 280 ääntä, mikä vastaa 4,52 prosenttia Tikkurila Oyj:n äänimäärästä.

SELVITYS HALLINTO- JA OHJAUSJÄRJESTELMÄSTÄ

Tikkurila laatii erillisen selvityksen hallinnointi- ja ohjausjärjestelmästä suomalaisten listayhtiöiden hallinnointikoodin suosituksen mukaisesti. Selvitys sisältää myös muita keskeisiä hallinnoinnin osa-alueita. Selvitys sisältyy vuosikertomukseen, mutta julkaistaan erillään hallituksen toimintakertomuksesta. Selvitys on saatavilla Tikkurilan internetsivuilla osoitteesta

www.tikkurilagroup.com/fi/sijoittajat.

TALOUDELLISET TAVOITTEET JA OSINKOPOLITIIKKA

Tikkurilan hallitus vahvisti 7.11.2012 konsernin uudet taloudelliset tavoitteet, joiden toteutumista mitataan viisivuotuisen ajanjakson (2013–2017) jälkeen vuonna 2018. Tikkurilan tavoitteena vuonna 2018 on 1 miljardin euron liikevaihto, yli 12 prosentin operatiivinen liikevoittomarginaali (EBIT), yli 20 prosentin operatiivinen sidotun pääoman tuotto (ROCE) ja alle 70 prosentin nettovelkaantumisaste.

Osinkopolitiikka pidettiin ennallaan. Tikkurilan osinkopolitiikan mukaisesti Tikkurilan tavoitteena on jakaa osinkoa, joka on vähintään 40 prosenttia sen vuotuisesta operatiivisesta nettotuloksesta. Operatiivinen nettotulos tarkoittaa tilikauden voittoa ilman kertaluonteisia erii verovaikutuksella oikaistuna. Tulevaisuudessa maksettavat osingot, niiden määrä ja maksuaika riippuvat yhtiön tulevasta tuloksesta, taloudellisesta asemasta, kasvavirrasta, investoinneista, maksukyvyistä, suhdanvaihteluista ja muista tekijöistä, joita yhtiön hallitus pitää merkittävinä.

Lisätietoja taloudellisista tavoitteista ja osinkopolitiikasta löytyy Tikkurilan internetsivuilla osoitteesta

www.tikkurilagroup.com/fi/sijoittajat.

VARSINAISEN YHTIÖKOKOUKSEN PÄÄTÖKSET

Tikkurila Oyj:n varsinainen yhtiökokous vahvisti tilikauden 2011 tilinpäätöksen ja myönsi vastuuvapauden hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle. Yhtiökokouksessa valittiin hallitukseen uudelleen sen nykyiset jäsenet Eeva Ahdekivi, Riitta Mynttinen, Jari Paasikivi, Pia Rudengren ja Petteri Walldén sekä uusina jäseninä Harri Kerminen ja Aleksey Vlasov. Yhtiökokous hyväksyi kaikki hallituksen ehdotukset, jotka löytyvät kokonaisuudessaan yhtiön internetsivuilla osoitteesta www.tikkurilagroup.com/fi.

Yhtiökokous vahvisti tilikaudelta 2011 osingoksi 0,73 euroa osakkeelta. Jäljelle jäävät voittovarat jätettiin vapaaseen omaan pääomaan. Osinko maksettiin osakkeenomistajalle, joka oli osingonmaksun täsmäytyspäivänä 2.4.2012 merkitty Euroclear Finland Oy:n ylläpitämään yhtiön osakseluetteloon. Osinko maksettiin 11.4.2012.

Yhtiökokous päätti, että hallituksen jäsenille maksettavat palkkiot ovat: puheenjohtaja 57 000 euroa, varapuheenjohtaja 37 000 euroa ja muut hallituksen jäsenet 31 000 euroa vuodessa. Vuosipalkkiosta noin 40 prosenttia maksettiin markkinoilta hankittavina Tikkurila Oyj:n osakkeina ja loput käteisenä. Osakkeet hankittiin suoraan hallituksen jäsenen lukuun kahden viikon kuluessa siitä, kun osavuosikatsaus ajalta 1.1.–31.3.2012 julkistettiin. Lisäksi hallituksen jäsenille maksettiin kultakin hallituksen ja sen valiokuntien varsinaiselta kokoukselta (pois lukien päätökset ilman kokousta) palkkiona: jäsenen kotimaassa pidettävät kokoukset 600 euroa sekä jäsenen kotimaan ulkopuolella pidettävät kokoukset 1 200 euroa. Puhe- ja linkkokouksen osalta maksettiin 600 euron kokouspalkkio. Matkustuskustannukset korvattiin yhtiön matkustussäännön mukaan.

Yhtiökokous päätti, että tilintarkastajalle maksetaan palkkio yhtiön hyväksymän tilintarkastajan laskun mukaan. Yhtiökokous valitsi tilintarkasta-

jaksi seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka yhtiön nykyisen tilintarkastajan KPMG Oy Ab:n, päävastuullisena tilintarkastajana KHT Toni Aaltonen.

Yhtiökokous päätti poistaa yhtiöjärjestyksestä kohdan 3, jossa määrättiin yhtiön osakepääoman sekä osakkeiden vähimmäis- ja enimmäismäärät. Yhtiöjärjestyksen kohtaa 9 päätettiin muuttaa siten, että kutsu yhtiökokoukseen julkaistaan yhtiön internetsivuilla. Tämän lisäksi hallitus voi päättää kokouskutsun julkaisemisesta sanomalehdessä. Kohtaan päätettiin lisätä maininta siitä, että mikäli yhtiökokouksessa suoritetaan äänestys, äänestystavan määrää yhtiökokouksen puheenjohtaja.

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään enintään 4 400 000 yhtiön oman osakkeen hankkimisesta. Osakkeita hankitaan käytettäväksi mahdollisten yrityskauppojen tai -järjestelyjen rahoittamiseksi tai toteuttamiseksi, yhtiön oman pääoman rakenteen kehittämiseksi, osakkeen likviditeetin parantamiseksi, käytettäväksi yhtiön hallituksen jäsenen vuosipalkkioiden maksamiseen tai yhtiön osakeperusteisten palkkiojärjestelmien toteuttamiseen. Hankkimisvaltuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka, kuitenkin enintään 30.6.2013 saakka.

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään enintään 8 800 000 yhtiön hallussa olevan yhtiön oman osakkeen luovuttamisesta tai uuden osakkeen antamisesta. Yhtiön hallussa olevat omat osakkeet voidaan luovuttaa ja uudet osakkeet voidaan antaa joko maksua vastaan tai maksutta. Uudet osakkeet voidaan antaa ja yhtiöllä olevat omat osakkeet luovuttaa yhtiön osakkeenomistajille siinä suhteessa kuin he ennestään omistavat yhtiön osakkeita tai osakkeenomistajan etuoikeudesta poiketen suunnatulla osakeannilla, jos siihen on yhtiön kannalta painava taloudellinen syy, kuten yrityskauppojen tai -järjestelyjen rahoittaminen tai toteuttaminen, yhtiön oman pääoman rakenteen kehittäminen, osakkeen likviditeetin parantaminen tai yhtiön hallituksen vuosipalkkioiden maksaminen. Valtuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka, kuitenkin enintään 30.6.2013 saakka.

Yhtiökokous valtuutti hallituksen lisäksi päättämään yhteensä enintään 440 000 yhtiön hallussa olevan oman osakkeen luovuttamisesta tai uuden osakkeen antamisesta yhdessä tai useammassa erässä osakkeenomistajien merkintäetuoikeudesta poiketen yhtiön avainhenkilöille osana 16.2.2012 tiedotettua osakeperusteista sitouttamis- ja kannustinjärjestelmää. Valtuutus on voimassa viisi vuotta päätöksestä lukien.

Yhtiökokous päätti perustaa osakkeenomistajista tai osakkeenomistajien edustajista koostuvan nimitystoimikunnan, jonka tehtävänä on vuosittain valmistella ja esitellä seuraavalle varsinaiselle yhtiökokoukselle tehtävät ehdotukset hallituksen jäseniksi ja hallituksen jäsenten palkkioiksi. Nimitystoimikuntaan valitaan kolmen suurimman osakkeenomistajan edustajat, minkä lisäksi yhtiön hallituksen puheenjohtaja toimii nimitystoimikunnan asiantuntijajäsenenä.

HALLITUKSEN PÄÄTÖKSET JA VALIOKUNNAT

Tikkurilan hallitus valitsi keskuudestaan hallituksen puheenjohtajaksi Jari Paasikiven ja varapuheenjohtajaksi Petteri Walldénin.

Tarkastusvaliokunnan puheenjohtajaksi valittiin Eeva Ahdekivi ja jäseniksi Riitta Mynttinen ja Pia Rudengren. Lisäksi hallitus päätti perustaa uutena valiokuntana palkitsemisvaliokunnan, jonka puheenjohtajaksi valittiin Jari Paasikivi ja jäseniksi Harri Kerminen ja Petteri Walldén.

Tikkurila Oyj:n kolme suurinta 31.5.2012 osakseluetteloon rekisteröityä osakkeenomistajaa nimesivät kesäkuussa 2012 edustajansa Tikkurilan nimitystoimikuntaan. Nimitystoimikunnan jäsenet ovat Oras Invest Oyj:n hallituksen puheenjohtaja Pekka Paasikivi, Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisen varatoimitusjohtaja Timo Ritakallio ja Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Varman varatoimitusjohtaja Risto Murto. Nimitystoimikunnan neljäs jäsen on Tikkurila Oyj:n hallituksen puheenjohtaja Jari Paasikivi, joka toimii toimikunnan asiantuntijajäsenenä.

KATSausKAUDEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Tikkurilan nimitystoimikunta ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle, joka on suunniteltu pidettävän 10.4.2013, että hallituksen jäsenten lukumäärä säilytetään seitsemänä ja että jäseniksi valitaan uudelleen kaikki nykyiset jäsenet: Eeva Ahdekivi, Harri Kerminen, Riitta Mynttinen, Jari Paasikivi, Pia Rudengren, Aleksey Vlasov ja Petteri Walldén. Lisäksi nimitystoimikunta ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle, että hallituksen jäsenten palkkiot pidetään nykyisellä tasolla.

HALLITUKSEN EHDOTUS VOITTOVAROJEN KÄYTTÖÄ

Tikkurila Oyj:n voittovarot olivat 31.12.2012 yhteensä 91,1 miljoonaa euroa. Hallitus ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle, että 31.12.2012 päättyneeltä tilikaudelta jaetaan osinkoa 0,76 euroa osakkeelta ja että jäljelle jäävät voittovarot jätetään vapaaseen omaan pääomaan. Ehdotettu osinko on yhteensä noin 33,5 miljoonaa euroa, ja se vastaa noin 82,6 prosenttia konsernin tilikauden 2012 nettotuloksesta. Ehdotettu osingonmaksun täsmäytyspäivä on 15.4.2013 ja osingonmaksupäivä 24.4.2013.

VARSINAINEN YHTIÖKOKOUS 2013

Tikkurila Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään keskiviikkona 10.4.2013 klo 13.00 Lasipalatsin Bio Rexissä (os. Mannerheimintie 22–24, 00100 Helsinki). Hallituksen toimintakertomus ja tilinpäätös ovat saatavilla viikolla 10 osoitteessa www.tikkurilagroup.fi.

YLEISTÄ RISKEISTÄ

Tikkurilan liiketoimintaan liittyy monia riskejä, joista osa voi olla merkittäviä. Koska konsernin liiketoiminnot jakautuvat useaan maantieteelliseen alueeseen ja monenlaisiin tuotteisiin ja asiakassegmentteihin, eri riskien määrä, todennäköisyys ja vaikutukset saattavat vaihdella eri liiketoimintayksiköiden välillä. Merkittävien riskien toteutumisella voi olla huomattava negatiivinen vaikutus

Tikkurilan liiketoimintaan, taloudelliseen asemaan ja liiketoiminnan tulokseen.

Tikkurilan hallitus pyrkii tunnistamaan ja ymmärtämään Tikkurilan suurimpia riskejä. Hallitus määrittelee riskistrategian; millaisia riskejä konsernin on otettava saavuttaakseen tavoitteensa ja millainen on yhtiön riskinsietokyky tiettyjen määriteltyjen riskien osalta. Riskistrategia tukee Tikkurilan liiketoimintastrategiaa. Hallitus päättää myös siitä, minkä tiettyjen riskien toteutumisen mahdollisuutta vähennetään aktiivisesti, missä laajuudessa ja millaisin kustannuksien muun muassa suojautumalla tai liikesopimusten suunnittelulla. Lisäksi hallitus valvoo, että tavanomaisia liiketoimintariskejä valvotaan asianmukaisella tavalla. Tikkurilan sisäisellä valvonnalla, sisäisellä tarkastuksella ja riskienhallinnalla pyritään vähentämään merkittävästi riskien mahdollisen toteutumisen haitallisia vaikutuksia.

Tikkurilaan kohdistuu erilaisia riskejä, kuten strategisia, operatiivisia, taloudellisia ja vahinkoriskejä. Riskit arvioidaan ja niitä hallitaan riskityypin ja riskin ominaisuuksien mukaan. Tikkurilan merkittävimmät riskit liittyvät strategiaan ja operatiivisiin riskeihin, vaikkakin kaikki riskiryhmät pitävät sisällään sellaisia riskejä, jotka voivat vaikuttaa merkittävästi Tikkurilan liiketoimintaan.

KESKEISTEN RISKILUOKKIEN KUVAUS

Tikkurila on riippuvainen toimittajiensa kyvystä toimittaa maalintuotannossa tarvittavia raaka-aineita. Lisäksi raaka-ainehinnat saattavat vaihdella suhdanteiden mukaan kysynnässä ja tarjonnassa tapahtuvien muutosten myötä. Toimittajien toiminnan sopeuttaminen vallitsevaan tilanteeseen on yleensä hidasta, ja hintojen muutokset voivat olla nopeita. Konserni ei välttämättä onnistu siirtämään korkeampia kustannuksia lopputuotteiden hintoihin täysimääräisesti tai ilman viiveitä. Raaka-aineisiin liittyvät epävarmuudet voivat myös vaikuttaa markkinaosuuden kehittymiseen, yleiseen kilpailutilanteeseen ja tuotevalikoimaan.

Maalialan tai arvoketjun kilpailutilanne voi muuttua nopeasti, varsinkin uusien toimijoiden sekä markkinoiden tai jakelun rakennemuutosten myötä. Toimialan mahdollinen yhdentymiskehitys saattaisi johtaa harvempiin toimijoihin, mikä voisi muuttaa jokaisen kilpailijan suhteellista vahvuutta. Alalle voi tulla uusia toimijoita ja nykyiset kilpailijat voivat laajentaa toimintaansa, mikä saattaa heikentää Tikkurilan asemaa. Asiakkaat saattavat yhdistyä ja sitä kautta vahvistaa neuvotteluvahvuutta. Lisäksi yhtiön jakelukanavissa voi tapahtua muutoksia, jotka saattavat aiheuttaa hinta- tai tulospaineita.

Talouden yleinen kehitys, kuten uudis- ja korjausrakentamisen kehitys, vaikuttaa Tikkurilan tuotteiden ja palvelujen kysyntään. *Makrotalouden myönteisen kehityksen pysähtyminen tai käännyminen laskuun Tikkurilan liiketoiminta-alueella tai kuluttajien tai teollisuuden luottamuksen heikentyminen* voi vaikuttaa kielteisesti Tikkurilan liiketoimintaan, taloudelliseen asemaan ja tulokseen.

Tikkurila päätti lokakuussa 2011 täsmennettyä strategiaa, joka sisältää mahdollisuuden laajentaa toimintaa palveluihin, ottaa käyttöön uusia jakelumalleja sekä muita rakennemuutoksia. Asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi harkitaan

horisontaalista ja vertikaalista integraatiota. Uudet strategiset muutokset saattavat aiheuttaa lisäinvestointeja, oppimiskustannuksia, tavoiteltujen skaalautujen saavuttamiseen liittyviä kustannuksia sekä vaikuttaa johdon ajankäyttöön.

Tikkurilan toimintojen kansainvälisen luonteen vuoksi konsernin tuloslaskelma, tase ja rahavirrat altistuvat *valuuttakurssimuutoksille*. Tällä hetkellä tärkeimpiä ei-euromääräisiä valuuttoja ovat Venäjän rupla, Ruotsin kruunu ja Puolan zloty. *Translaatio- ja transaktioriskit* vaikuttavat tuloslaskelmaan esimerkiksi muunnettaessa valuuttamääräisiä raaka-ainestoja tai myyntituottoja euroiksi konsernitasolla ja myös muunnettaessa ulkomaisten tytäryhtiöiden valuuttamääräisiä taseita euroiksi konsernin tilinpäätöksessä. Nämä riskit riippuvat kyseisten maiden liiketoiminnan laajuudesta.

Monissa Tikkurilan toimintamaissa esiintyy *poliittisia ja maantieteellisiä riskejä*. Näihin kuuluvat korkean inflaation tai hyperinflaation mahdollisuus, poliittisten levottomuuksien, infrastruktuurin hajoamisen, sodan ja muiden liiketoiminnalle haitallisten olojen riskit. Lisäksi liiketoimintakulttuurit ja governance-säännökset eroavat maittain, joten vaikka Tikkurila edistää sen liiketapaperiaatteiden sekä yritys- ja muiden periaatteiden yhtäläistä soveltamista, eri maiden eroavaisuudet voivat aiheuttaa riskejä Tikkurilalle.

Tikkurilan liiketoimintaa säätelevät lukuisat hallinnolliset ja toimialakohtaiset *lait ja määräykset* EU:n alueella ja muissa maissa. Sääntelyssä tapahtuvat muutokset voivat vaikeuttaa optimaalisen tuotantorakenteen ylläpitämistä tai hankaloittaa Tikkurilan raaka-aineiden ja lopputuotteiden kuljetuksia. Lisäksi ne voivat vähentää esimerkiksi raaka-ainevaihtoehtoja tai johtaa vain kalliiden raaka-aineiden saatavuuteen tai korkeampiin varastointikuluihin. On myös mahdollista, että uusia tulleja ja maksuja asetetaan materiaaleille, kuljetuksille tai muille liiketoimille. Uusien säännösten voimaantulo voi myös lisätä kiinteiden kulujen määrää.

Maalinvalmistuksen prosesseissa käytetään vaarallisia aineita, kemikaaleja ja useita erilaisia yhdisteitä. Tästä johtuen *ympäristön ja maaperän* saastumista vahingon seurauksena ei täysin voida sulkea pois, vaikka Tikkurila noudattaa toiminnassaan sekä tuotantolaitosten rakentamisessa, käytössä ja kunnossapidossa lakeja, asetuksia ja turvallisuusstandardeja sekä omia sisäisiä turvallisuusohjeita. Mikäli nykyisissä toimintaolosuhteissa tapahtuisi muutoksia, tapahtuisi ympäristövahinko tai yhtiö tekisi jonkun tuotantolaitoksen sulkemis- tai siirtopäätöksen, näiden tapahtumien seurauksena voisi aiheutua velvollisuus maaperän puhdistus- tai ennallistamistoimenpiteisiin. Vastaavasti mikäli viranomaisten toiminnan seurauksena muutokset ympäristölainsäädäntöön ja/tai -asetuksiin aiheuttaisivat konsernille lisävelvoitteita, näistä voisi aiheutua konsernille velvoitteita, joilla voisi olla olennainen haitallinen vaikutus konsernin taloudelliseen tulokseen.

Rahoituksen uudelleen järjestämiseen liittyviä riskejä ei pidetä Tikkurilan kannalta merkittävänä lyhyellä aikavälillä, sillä Tikkurila järjesteli uudelleen velkarahoituksen vuonna 2011, ja on turvannut ulkoisen rahoituksen kolmi- ja viisivuotisilla maturiteeteilla. Pidempiaikaiset vaikeudet uuden pitkäaikaisen rahoituksen saamisessa nopeasti muuttavassa markkinaympäristössä saattaisivat vaikuttaa epäsuotuisasti Tikkurilan liiketoimintaan.

Tikkurila on kehittänyt vuosikymmenten aikana vahvoja paikallisia ja kansainvälisiä brändejä. Säännöllisesti tehtyjen ulkoisten tutkimusten mukaan Tikkurilan asiakasuskollisuuden taso on hyvä ja sillä on laadukkaan toimijan maine, minkä vuoksi *brändi- ja maineriskit* ovat olennaisia. Muutokset kuluttajien mieltymyksissä tai kysynnän hintajoustavuudessa voivat vaikuttaa negatiivisesti Tikkurilan tuotteiden kysyntään, ja ne voivat alentaa Tikkurilan markkinaosuutta keskeisillä markkina-alueilla. Lisäksi kuluttajien ja ammattiasiakkaiden kysynnän ja yleisten muotitrendien muutokset tai teknologian kehittyminen muilla tuotealueilla voivat vaikuttaa maalituotteet kokonaan tai osittain korvaavien muiden pintamateriaalien kysynnän lisääntymiseen, millä voi olla haitallinen vaikutus Tikkurilalle.

Henkilöstö- ja muiden resurssien heikko saatus voi vaikuttaa Tikkurilan pitkän aikavälin kasvunäkymiin, ja lisäksi joillakin maantieteellisillä alueilla myös merkittävästi lisätä kustannusinflaatiopaineita. Maalien kysyntä voi lisääntyä nopeasti positiivisessa taloudellisessa ympäristössä, ja Tikkurilan uusi täsmennetty strategia saattaa saada aikaan uutta henkilöstöresurssien ja osaamisen tarvetta.

LÄHIAJAN RISKIT JA EPÄVARMUUSTEKIJÄT

Tikkurilan liiketoimintaa vaikuttavat erilaiset strategiset, operatiiviset, taloudelliset ja vahinkoriskit. Tikkurila pyrkii tunnistamaan ja arvioimaan riskit sekä reagoimaan niihin mahdollisimman ennakkoivasti sekä rajoittamaan niiden mahdollisia haitallisia vaikutuksia. Keskeisimpiä lähiajan riskejä ja epävarmuustekijöitä ovat seuraavat:

YLEINEN MAKROTALOUDELLINEN TILANNE

Taloudellinen epävarmuus on lisääntynyt viimeisten kuukausien aikana, erityisesti euroalueella. Kuluttajien luottamus on laskenut monilla Tikkurilan keskeisillä markkina-alueilla, työttömyys on lisääntynyt ja bruttokansantuotteiden ennakoituiden kasvuvauhdit ovat laskeneet. Tämän seurauksena konsernin tuotteiden ja palveluiden kysyntä saattaa laskea ja kysynnän rakenne muuttua kohti halvemman hintatason tuotteita, millä voi olla haitallinen vaikutus konsernin keskimääräiseen suhteelliseen kannattavuuteen. Koska yleinen taloudellinen kehitys vaikuttaa Tikkurilan tuotteiden ja palveluiden kysyntään vaikuttaviin tekijöihin, kuten uudis- tai korjausrakentamisen vilkkauteen, makrotaloudellisen kehityksen pysähtymisellä tai

kääntymisellä laskuun Tikkurilan toiminta-alueella voi olla haitallisia vaikutuksia konsernin liiketoimintaan, taloudelliseen asemaan ja tulokseen.

KILPAILUTILANNE SEKÄ MUUTOKSET ARVOKETJUSSA JA TUOTEJAKAUMASSA

Maalitoimialan kilpailu on kiristynyt Tikkurilan päämarkkinoilla, ja sama kehitys todennäköisesti jatkuu lähiaikoina. Tikkurilan kilpailijoita ovat sekä suuret kansainväliset maalialan yhtiöt että pienemmät paikalliset toimijat. Suuret toimijat ovat ilmoittaneet julkisesti lisäinvestoinneista tuotantokapasiteettiin esimerkiksi Venäjällä. Lisäksi toimialalla on tehty ja tehdään oletettavasti jatkossakin yrityskauppoja, jotka johtavat toimialan keskittymiseen. Pienemmät ja usein vain tietyllä alueella tai tuotesegmentillä toimivat kilpailijat saattavat olla jatkossa aiempaa kustannuskilpailukykyisempiä. On myös mahdollista, että maalitoimialalle tulee uusia toimijoita tavarantoimittajien tai jakelukanavien mahdollisesti laajentaessa toimintaansa. Kilpailutilanne voi aiheuttaa lisäkuluja, esimerkiksi myynnin edistämiseksi, hidastaa Tikkurilan liikevaihdon kehitystä tai vaikuttaa myyntihintoihin. Lisäksi jakelukanavissa voi tapahtua muutoksia, jotka saattavat vaikuttaa epäsuotuisasti Tikkurilan myynnin rakenteeseen tai kannattavuuteen. Myös mahdolliset muutokset Tikkurilan myynnin tuotejakaumassa voivat vaikuttaa epäsuotuisasti kannattavuuteen tai lisätä tuotteisiin liittyviä takuu- tai muita riskejä. Monessa Tikkurilan toimintamaissa ammattilaisasiakaskunnan suhteellinen osuus myynnistä on kasvanut, mikä voi vaikuttaa konsernin suhteelliseen kannattavuuteen tai muuttaa Tikkurilan resurssien allokointia.

Tikkurilan riskinhallintaperiaatteet ovat nähtävissä Tikkurilan sivustolla osoitteessa www.tikkurilagroup.com. Lisätietoja liiketoiminnan lyhyen ja pitkän aikavälin riskeistä julkaistaan hallinnointiselvityksessä. Lisätietoja taloudellisista riskeistä annetaan vuoden 2012 konsernitiilinpäätöksen liitetiedoissa.

NÄKYMÄT VUODELLE 2013

Euroopan talouskehityksen arvioidaan olevan heikkoa vuonna 2013. Yleisen epävarmuuden ja kasvavan työttömyyden odotetaan vaikuttavan negatiivisesti kuluttajien ostohalukkuuteen ja Tikkurilan tuotteiden kysyntään. Tikkurilan keskeisten markkinoiden eli Venäjän, Ruotsin, Suomen ja Puolan bruttokansantuotteiden arvioidaan kasvavan keskimäärin noin kaksi prosenttia vuonna 2013. Raaka-ainehintojen arvioidaan pysyvän vakaana tai laskevan hieman.

Tikkurila arvioi vuoden 2013 liikevaihdon ja euromääräisen liikevoiton ilman kertaluonteisia erä säilyvän vuoden 2012 tasolla.

KONSERNIN TUNNUSLUVUT

TALOUDELLISTA KEHITYSTÄ KUVAAVAT TUNNUSLUVUT (Tuhatta euroa)

LAAJA TULOSLASKELMA JA KANNATTAVUUS

	2012	2011	2010
Liikevaihto	671 836	643 729	588 647
Ulkomaantoiminta	563 929	534 534	481 462
Liikevoitto	66 553	61 211	60 757
% liikevaihdosta	9,9	9,5	10,3
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	62	294	-87
Rahoituskulut (netto)	7 373	10 832	8 675
% liikevaihdosta	1,1	1,7	1,5
Korkokate	12,4	7,7	9,4
Voitto ennen veroja	59 242	50 673	51 995
% liikevaihdosta	8,8	7,9	8,8
Kauden voitto	40 578	35 487	36 524
Sijoitetun pääoman tuotto-% (ROI), %	24,6	23,1	21,8
Oman pääoman tuotto-% (ROE), %	20,4	18,6	21,9
Sidotun pääoman tuotto-% (ROCE), %	21,0	19,4	19,2
Tutkimus- ja kehittämismenot	10 766	9 926	10 155
% liikevaihdosta	1,6	1,5	1,7

RAHAVIRRAT

	2012	2011	2010
Liiketoiminnasta kertyneet rahavirrat	66 024	37 100	63 855
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden sekä liiketoimintojen myynneistä	710	3 317	385
Investoinnit	16 827	27 530	11 267
% liikevaihdosta	2,5	4,3	1,9
Rahavirrat investointien jälkeen	50 326	13 288	51 415
Rahavirtatuotto sijoitetulle pääomalle (CFROI), %	19,9	10,5	18,5

TASE JA VAKAVARAISSUUS

	2012	2011	2010
Pitkäaikaiset varat	228 754	228 407	228 258
Oma pääoma (emoyhtiön omistajien osuus)	206 085	191 500	190 038
Oma pääoma ml. määräysvallattomien omistajien osuus	206 085	191 500	190 038
Vieras pääoma	225 930	243 003	272 261
Taseen loppusumma	432 015	434 503	462 299
Korolliset rahoitusvelat	96 553	109 849	147 979
Korolliset nettorahoitusvelat	80 626	99 423	78 607
Omavaraisuusaste, %	47,7	44,1	41,1
Nettovelkaantumisaste, %	39,1	51,9	41,4
Korolliset nettorahoitusvelat / käyttökate	0,9	1,2	1,0

HENKILÖKUNTA

	2012	2011	2010
Henkilöstön määrä keskimäärin	3 425	3 676	3 703
josta Suomessa	641	780	800

VALUUTTAKURSSIT

	2012	2011	2010	
Tärkeimmät valuuttakurssit (31.12.)				
Venäjän rupla	EUR/RUB	40,3295	41,7650	40,8200
Ruotsin kruunu	EUR/SEK	8,5820	8,9120	8,9655
Puolan zloty	EUR/PLN	4,0740	4,4580	3,9750

OSAKEKOHTAISET TUNNUSLUVUT	2012	2011	2010
Osakekohtainen tulos, euroa, laimentamaton	0,92	0,80	0,83
Osakekohtainen tulos, euroa, laimennettu	0,92	0,80	0,83
Osinko / osake, euroa ¹⁾	0,76	0,73	0,70
Osinko / tulos, % ¹⁾	82,6	90,7	84,5
Efektiiivinen osinkotuotto / osake, % ¹⁾	5,2	5,7	4,2
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma / osake, euroa	4,67	4,34	4,31
Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä (1 000 kpl)	44 108	44 108	44 108
Osakkeiden lukumäärä kauden lopussa (1 000 kpl)	44 108	44 108	44 108
Osakkeiden laimennusvaikutuksella oikaistu keskimääräinen lukumäärä (1 000 kpl)	44 179	44 108	44 108
Osakkeiden laimennusvaikutuksella oikaistu lukumäärä kauden lopussa (1 000 kpl)	44 218	44 108	44 108
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma, tuhatta euroa	206 085	191 500	190 038
Hinta / voittosuhte (P/E)	16,0	16,0	19,9
Osakkeen raportointikauden viimeinen pörssikurssi, euroa	14,72	12,89	16,51
Osakkeen ylin kurssi, euroa	15,45	16,92	16,95
Osakkeen alin kurssi, euroa	12,89	12,13	14,17
Osakkeen kaupankäyntimäärällä painotettu keskimääräinen kurssi, euroa	14,13	15,26	15,56
Osakekannan markkina-arvo kauden lopussa, milj.euroa	649,3	568,6	728,2

¹⁾ Osinko vuodelta 2012 on hallituksen ehdotus 10.4.2013 pidettävälle yhtiökokoukselle.

TUNNUSLUKUIEN LASKENTAKAAVAT

LIIVEVOITTOPROSENTTI / LIIKETAPPIOPROSENTTI

$$\frac{\text{Liikevoitto (-tappio)}}{\text{Liikevaihto}} \times 100$$

KOROLLISET NETTORAHOITUSVELAT

Korolliset velat - rahavarat

OMAVARAISUUSASTE, %

$$\frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Taseen loppusumma - saadut ennakat}} \times 100$$

NETTOVELKAANTUMISASTE, %

$$\frac{\text{Korolliset nettora hoitusvelat}}{\text{Oma pääoma}} \times 100$$

KORKOKATE

$$\frac{\text{Liikevoitto + poistot ja arvonalentumiset}}{\text{Nettora hoituskulut}}$$

SIJOITETUN PÄÄOMAN TUOTTOPROSENTTI (ROI), %

$$\frac{\text{(Tulos ennen veroja + korkokulut ja muut rahoituskulut)}}{\text{(Oma pääoma + korolliset rahoitusvelat)}} \times 100$$

OMAN PÄÄOMAN TUOTTOPROSENTTI (ROE), %

$$\frac{\text{Tilikauden tulos}}{\text{Oma pääoma}^*} \times 100$$

RAHAVIRTATUOTTO SIJOITETULLE PÄÄOMALLE (CFROI), %

$$\frac{\text{Liiketoiminnasta kertyneet rahavirrat}}{\text{(Taseen loppusumma - korottomat velat)}} \times 100$$

SIDOTUN PÄÄOMAN TUOTTOPROSENTTI (ROCE), %

$$\frac{\text{Liikevoitto + osuus osakkuusyritysten tuloksista}}{\text{(Nettokäyttöpääoma + valmiit aineettomat hyödykkeet + valmiit aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet + osakkuusyrityssijoitukset)**}} \times 100$$

KOROLLISET NETTORAHOITUSVELAT / KÄYTTÖKATE

$$\frac{\text{Korolliset nettora hoitusvelat}}{\text{Liikevoitto + poistot ja arvonalentumiset}}$$

NETTOKÄYTTÖPÄÄOMA

Vaihto-omaisuus + korottomat saamiset, pois lukien kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset, jaksotetut korkotuotot ja muut rahoituseriin liittyvät siirtosaamiset - korottomat velat, pois lukien kauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat, jaksotetut korkokulut ja muut rahoituseriin liittyvät siirtovelat

EFEKTIIVINEN OSINKOTUOTTO / OSAKE

$$\frac{\text{Osinko / osake}}{\text{Raportointikauden viimeinen pörssikurssi}} \times 100$$

HINTA / VOITTO SUHDE (P/E)

$$\frac{\text{Raportointikauden viimeinen pörssikurssi}}{\text{Osakekohtainen tulos (EPS)}}$$

EMOYHTIÖN OMISTAJILLE KUULUVA OMA PÄÄOMA / OSAKE

$$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma kauden lopussa}}{\text{Osakkeiden laimentamaton lukumäärä kauden päätöspäivänä}}$$

OSAKEKOHTAINEN TULOS (EPS), LAIMENTAMATON

$$\frac{\text{Emoyhtiön omistajien osuus kauden voitosta}}{\text{Keskimääräinen osakemäärä}}$$

OSAKEKOHTAINEN TULOS (EPS), LAIMENNETTU

Emoyhtiön omistajien osuus kauden voitosta

Osakkeiden laimennusvaikutuksella oikaistu keskimääräinen lukumäärä

OSINKO / TULOS $\frac{\text{Osinko} / \text{osake}}{\text{Tulos} / \text{osake}} \times 100$ **OSAKKEEN KAUPANKÄYNTIMÄÄRÄLLÄ
PAINOTETTU KESKIKURSSI**

Osakkeen euromääräinen kokonaisvaihto kauden aikana

Kauden aikana vaihdettujen osakkeiden lukumäärä

OSAKEKANNAN MARKKINA-ARVO KAUDEN LOPUSSA

Osakkeiden lukumäärä kauden lopussa x viimeinen kaupantekokurssi

* Tilikauden alun ja lopun keskiarvo

** Keskimäärin kaudella

KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA (IFRS)

(Tuhatta euroa)	Liitetieto	1.1.-31.12.2012	1.1.-31.12.2011
Liikevaihto		671 836	643 729
Liiketoiminnan muut tuotot	7	3 266	1 793
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos		-6 324	11 630
Materiaalit ja palvelut		-338 075	-340 413
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	8	-115 905	-116 172
Poistot ja arvonalentumiset	9	-25 140	-21 666
Liiketoiminnan muut kulut	10	-123 105	-117 690
Liikevoitto		66 553	61 211
Rahoitustuotot	12	7 652	12 485
Rahoituskulut	12	-15 025	-23 317
Osuus osakkuusyritysten tuloksista	18	62	294
Voitto ennen veroja		59 242	50 673
Tuloverot	13	-18 664	-15 186
Tilikauden tulos		40 578	35 487
Muut laajan tuloksen erät			
Myytävässä olevat rahoitusvarat		237	342
Muuntoerot		6 248	-4 261
Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot		-68	54
Tilikauden laaja tulos yhteensä		46 995	31 622
Tilikauden tuloksen jakautuminen			
Emoyhtiön omistajille		40 578	35 487
Määräysvallattomille omistajille		-	-
Tilikauden tulos yhteensä		40 578	35 487
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen			
Emoyhtiön omistajille		46 995	31 622
Määräysvallattomille omistajille		-	-
Tilikauden laaja tulos yhteensä		46 995	31 622
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta voitosta laskettu osakekohtainen tulos			
Laimentamaton osakekohtainen tulos (euroa)	14	0,92	0,80
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos (euroa)	14	0,92	0,80

KONSERNIN TASE (IFRS)

(Tuhatta euroa)	Liitetieto	31.12.2012	31.12.2011
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Liikearvo	16, 17	66 971	68 696
Muut aineettomat hyödykkeet	16	26 922	30 155
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	15	112 785	112 570
Osuudet osakkuusyrityksissä	18	1 070	971
Myytävikissä olevat rahoitusvarat	21	3 281	3 028
Pitkäaikaiset saamiset	22	10 631	7 564
Saamiset etuusperusteisista eläkejärjestelyistä	31	467	491
Laskennalliset verosaamiset	26	6 627	4 932
Pitkäaikaiset varat yhteensä		228 754	228 407
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	20	84 766	94 690
Lyhytaikaiset korolliset saamiset	23	332	63
Myyntisaamiset ja muut korottomat saamiset	24	100 310	95 060
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset		1 926	963
Rahavarat	25	15 927	10 426
Myyttävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät	6	-	4 894
Lyhytaikaiset varat yhteensä		203 261	206 096
Varat yhteensä		432 015	434 503
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Oma pääoma			
Osakepääoma	27	35 000	35 000
Muut rahastot	27	359	359
Käyvän arvon rahasto	27	1 815	1 636
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	27	40 000	40 000
Muuntoerot	27	-7 852	-16 281
Kertyneet voittovarot		136 763	130 786
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma		206 085	191 500
Määräysvallattomien omistajien osuus		-	-
Oma pääoma yhteensä		206 085	191 500
Pitkäaikaiset velat			
Pitkäaikaiset korolliset velat	28	60 628	60 345
Muut pitkäaikaiset velat	30	1 160	2 382
Eläkeveloitteet	31	17 772	16 743
Varaukset	32	924	534
Laskennalliset verovelat	26	11 678	10 980
Pitkäaikaiset velat yhteensä		92 162	90 984

(Tuhatta euroa)	Liitetieto	31.12.2012	31.12.2011
Lyhytaikaiset velat			
Lyhytaikaiset korolliset velat	29	35 925	49 504
Ostovelat ja muut korottomat velat	30	95 727	94 332
Varaukset	32	171	222
Tilikauden verotettavaan tulokseen perustuvat verovelat		1 945	7 343
Myytäväinä oleviin omaisuuseriin liittyvät velat	6	-	618
Lyhytaikaiset velat yhteensä		133 768	152 019
Oma pääoma ja velat yhteensä		432 015	434 503

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA (IFRS)

(Tuhatta euroa)	Liitetieto	1.1.-31.12.2012	1.1.-31.12.2011
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA			
Kauden tulos		40 578	35 487
Oikaisut:			
Liiketoimet, joihin ei liity maksutapahtumaa			
Poistot ja arvonalentumiset		25 140	21 666
Henkilökunnan eläke-etuudet		1 053	171
Varausten muutos		339	255
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myyntivoitot		-281	-199
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myyntitappiot		1 151	294
Muut erät		4 169	3 543
Osinkotuotot		-132	-120
Korkokulut ja muut rahoituskulut		5 943	11 062
Korkotuotot ja muut rahoitustuotot		-1 277	-1 099
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta		-62	-294
Rahoituksen kurssierot		2 839	989
Verot		18 664	15 186
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta		98 124	86 941
Käyttöpääoman muutos			
Vaihto-omaisuuden muutos		5 837	-19 244
Myyntisaamisten ja muiden saamisten muutos		-7 881	-10 886
Ostovelkojen ja muiden velkojen muutos		2 284	4 709
Käyttöpääoman muutos yhteensä		240	-25 421
Maksetut korot ja muut rahoituskulut		-6 645	-12 700
Saadut korot ja muut rahoitustuotot		770	1 070
Maksetut verot		-26 465	-12 790
Liiketoiminnan nettorahavirta		66 024	37 100

(Tuhatta euroa)	Liitetieto	1.1.-31.12.2012	1.1.-31.12.2011
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA			
Liiketoimintojen hankinta vähennettynä hankintahetken rahavaroilla	5	-	-11 930
Muiden osakkeiden hankinta		-	-21
Investoinnit aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin		-13 352	-14 119
Investoinnit aineettomiin hyödykkeisiin		-3 475	-1 460
Tytäryhtiöiden ja liiketoimintojen myynti vähennettynä myyntihetken rahavaroilla	5	86	2 871
Myytävissä olevien rahoitusvarojen myynti		4	18
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myynti		621	446
Aineettomien hyödykkeiden myynti		3	-
Pitkäaikaisten lainasaamisten vähennys (+)		283	502
Pitkäaikaisten lainasaamisten lisäys (-)		-	-239
Saadut osingot		132	120
Investointien nettorahavirta		-15 698	-23 812
Rahavirta ennen rahoitusta		50 326	13 288
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys (+)		-	60 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys (-)		-	-140 000
Lyhytaikaisen rahoituksen lisäys (+)		325 945	309 140
Lyhytaikaisen rahoituksen vähennys (-)		-339 376	-268 722
Rahoitusleasing (-)		-601	-410
Voitonjako		-32 199	-30 876
Muut erät		1 457	-1 264
Rahoituksen nettorahavirta		-44 774	-72 132
Rahavarojen nettomuutos		5 552	-58 844
Rahavarat 1.1.	25	10 426	69 328
Rahavarojen kurssimuutos		387	-278
Rahavarat, jotka on esitetty myytävänä olevina varoina		-336	336
Rahavarat 31.12.	25	15 927	10 426
Rahavarojen nettomuutos		5 552	-58 844

Rahavirtalaskelman rahavarojen ja taseessa esitettyjen rahavarojen täsmäytys on esitetty liitetiedossa 25 Rahavarat.

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

EMOYHTEISÖN OMISTAJILLE KUULUVA OMA PÄÄOMA

(Tuhatta euroa)	Liite-tieto	Osake-pääoma	Muut rahastot	Käyvän arvon rahasto	Sijoitetun vapaan pääoman rahasto	Muuntoerot	Kertyneet voittovarot	Yhteensä	Määräysval-lattomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2011		35 000	359	1 350	40 000	-12 130	125 459	190 038	-	190 038
Kauden laaja tulos yhteensä	27	-	-	286	-	-4 151	35 487	31 622	-	31 622
Inflaatiolaskennasta tuleva oikaisu		-	-	-	-	-	716	716	-	716
Osingonjako		-	-	-	-	-	-30 876	-30 876	-	-30 876
Oma pääoma 31.12.2011		35 000	359	1 636	40 000	-16 281	130 786	191 500	-	191 500
Oma pääoma 1.1.2012		35 000	359	1 636	40 000	-16 281	130 786	191 500	-	191 500
Kauden laaja tulos yhteensä	27	-	-	179	-	8 429	38 387	46 995	-	46 995
Inflaatiolaskennasta tuleva oikaisu		-	-	-	-	-	-473	-473	-	-473
Osakeperusteinen palkitseminen		-	-	-	-	-	262	262	-	262
Osingonjako		-	-	-	-	-	-32 199	-32 199	-	-32 199
Oma pääoma 31.12.2012		35 000	359	1 815	40 000	-7 852	136 763	206 085	-	206 085

EMOYHTIÖN JAKOKELPOINEN OMA PÄÄOMA (FAS)

(Tuhatta euroa)	2012	2011
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto *)	40 000	40 000
Edellisten tilikausien voittovarot	47 828	40 204
Tilikauden voitto	43 305	39 823
Yhteensä	131 133	120 027

*) Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto voidaan jakaa pääoman palautuksena. Siitä ei voida jakaa osinkoa.

1. Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

PERUSTIEDOT

Tikkurila Oyj on suomalainen julkinen osakeyhtiö, jonka kotipaikka on Vantaa ja rekisteröity osoite Kuninkaalantie 1, 01300 Vantaa. Tikkurila Oyj on Tikkurila-konsernin emoyhtiö. Tikkurilan osake on noteerattu NASDAQ OMX Helsingissä 26.3.2010 alkaen, kun yhtiön silloinen emoyhtiö Kemira Oyj jakoi Tikkurilan osakkeita osinkona Kemira Oyj:n osakkeenomistajille.

Tikkurila tarjoaa kuluttaja- ja ammattilaisasiak- kaille helppokäyttöisiä ja kestäviä ratkaisuja pin- tojen suojaamiseen ja kaunistamiseen. Tikkurila on vahva alueellinen toimija, jonka tavoitteena on olla johtava kuluttajille ja ammattilaisille suunnat- tujen maalaamiseen liittyvien ratkaisujen tarjoaja Pohjoismaissa sekä Venäjällä ja muissa valituissa Itä-Euroopan maissa. Tikkurila-konserni on organi- soinut liiketoimintansa neljään maantieteellisesti määriteltyyn strategiseen liiketoiminta-alueeseen: SBU East, SBU Scandinavia, SBU Finland ja SBU Central Eastern Europe. Tilikaudella 2012 Tikkurila- konsernin liikevaihto oli 671,8 miljoonaa euroa ja henkilöstömäärä keskimäärin 3 425 henkilöä. Yri- tys toimii 16 maassa ja tuotantoa on 8 maassa.

Tikkurila Oyj:n hallitus on 14.2.2013 hyväksy- nyt tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi. Suomen osakeyhtiölain mukaisesti osakkeenomistajilla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös tai tehdä päätös tilinpäätöksen muuttamisesta sen julkistamisen jälkeen pidettävässä yhtiökokouk- sessa. Jäljennös tilinpäätöksestä ja vuosikertomuk- sesta on saatavilla yhtiön pääkonttorista Kunin- kaalantie 1, 01300 Vantaa ja internet-osoitteesta www.tikkurilagroup.com.

LAATIMISPERUSTA

Tikkurila Oyj:n konsernitilinpäätös on laadittu kan- sainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards) mukaisesti ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2012 voimassa olleita IAS- ja IFRS-standardeja sekä SIC- ja IFRIC- tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaisissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti yh- teisössä sovellettaviksi hyväksytyjä standardeja ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisen kirjanpito- ja yhteisöläinsäädännön mukaiset. Tikkurila Oyj laati

ensimmäisen IFRS-standardien mukaisen tilinpää- töksen tilikaudelta 2008.

Konsernitilinpäätös on laadittu alkuperäisiin hankintamenoihin perustuen, lukuun ottamatta käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavia ra- hoitusvaroja ja -velkoja, myytävissä olevia rahoitus- varoja sekä tilinpäätöshetkellä IFRS 5 -standardin perusteella myytäväksi luokiteltuja omaisuus- ja velkaeriä. Lisäksi konserni on oikaissut Valko-Ve- näjällä sijaitsevan tytäryrityksen ei-monetaristen erien poistoilla vähennettyjä hankintamenoja hankinta-ajankohdan ja raportointikauden päät- tymispäivän hintaindeksin muutoksella IAS 29 -standardin mukaisesti.

Emoyhtiö Tikkurila Oyj:n toiminta- ja esittämis- valuutta on euro, joka on myös konsernitilinpää- töksen esittämisvaluutta. Tilinpäätöstiedot on esi- tetty tuhannen euron tarkkuudella, ellei muuta ole todettu. Kaikki esitetyt luvut ovat pyöristettyjä. Pyöristyseroista johtuen taulukoiden luvut eivät yhteenlaskettuna välttämättä täsmää taulukoiden loppusummiin. Konsernitilinpäätös laaditaan ka- lenterivuodelta, joka on myös emoyhtiön ja kon- serniyritysten tilikausi.

Konserni on soveltanut 1.1.2012 alkaen seuraavia uusia ja uudistettuja standardeja ja tulkintoja, joilla on vaikutusta raportoituihin tai tulevaisuudessa raportoitaviin tietoihin:

- Muutos IFRS 7:ään *Rahoitusinstrumentit: tilinpäätöksessä esitettävät tiedot - rahoitusvarojen siirrot* (voimassa 1.7.2011 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutos lisää liitetietoja rahoitusvarojen siirtoihin ja taseesta pois kirjaamiseen liittyen. Muutos edellyttää myös liitetietoja niistä rahoitusvaroista, jotka on kirjattu kokonaan pois taseesta, mutta joihin yhteisöllä on säilynyt intressi. Standardimuutoksella pyritään parantamaan käyttäjien mahdollisuuksia saada käsitys rahoitusinstrumenttien luovutuksiin liittyvistä riskeistä ja näiden riskien vaikutuksesta yhteisön taloudelliseen asemaan, erityisesti kun kyseessä on rahoitusvarojen arvopaperistaminen.
- Muutos IAS 12:een *Tuloverot – Laskennallinen vero: Perustana olevien omaisuuserien kirjanpitoarvoa vastaavan määrän kertyminen* (voimassa 1.1.2012 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). IAS 12 vaatii yhteisöä aikaisemmin arvioimaan, mikä osa taseessa käypään arvoon arvostetun erän kirjanpitoarvosta on kerrytettävissä jatkuvasta käytöstä ja mikä osa omaisuuserän myynnistä. Oletus soveltuu laskennallisiin veroihin, jotka syntyvät sijoituskiinteistöistä, aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä ja aineettomista hyödykkeistä, jotka arvostetaan käyvän arvon mallilla tai uudelleenarvostusmallilla.

Näillä muutoksilla ei ole ollut merkittävää vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

Konsernitilinpäätöksen laadinta IFRS-standardien mukaisesti edellyttää konsernin johdolta arvioiden ja oletusten käyttämistä. Nämä vaikuttavat taseen laadintahetken omaisuus- ja velkamääriin, raportointikauden tuottojen ja kulujen määriin sekä vastuusitoumusten ja ehdollisten velkojen ja varojen määriin. On mahdollista, että toteumat poikkeavat tilinpäätöksessä käytetyistä arvioista.

Lisäksi konsernin johto käyttää harkintaa tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden soveltamisessa, ja mikäli on mahdollista valita kahden vaihtoehdoisen kirjaustavan välillä, myös kirjaustavan valinnassa.

Johdon harkintaa edellyttävistä arvioista on kerrottu tarkemmin konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 2.

YHDISTELYPERIAATTEET

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiön, Tikkurila Oyj:n sekä kaikki tytäryhtiöt, joissa emoyhtiöllä on suoraan tai välillisesti yli 50 %:n osuus äänimäärästä tai muutoin määräysvalta. Ennen vuotta 2003 tapahtuneiden liiketoimintojen yhdistämisen liikearvon määrä vastaa konsernin aiemmin soveltaman tilinpäätösnormiston mukaista kirjanpitoarvoa. Tilinpäätöshetkellä 31.12.2012 konserniin kuului 22 yhtiötä emoyhtiö mukaan laskien, ja konsernilla oli omistuksia yhdessä osakkuusyhteyksessä.

TYTÄRYHTIÖT

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiön lisäksi sen tytäryhtiöt. Emoyhtiöllä on näissä yhtiöissä omis-

tuksensa perusteella suoraan tai tytäryhtiöidensä kautta yli puolet äänivallasta tai muutoin määräysvalta. Määräysvallalla tarkoitetaan oikeutta määrätä yhtiön talouden ja liiketoiminnan periaatteista hyödyn saamiseksi sen toiminnasta. Kauden aikana hankitut tai perustetut yhtiöt yhdistellään konsernitilinpäätökseen siitä lähtien, kun konserni on saanut määräysvallan siihen saakka, kunnes määräysvalta lakkaa.

Kaikki konserniyhtiöiden väliset liiketapahtumat, saamiset, velat ja realisoitumattomat katteet sekä sisäinen voitonjako on eliminoitu. Realisoitumattomia tappioita ei eliminoida siinä tapauksessa, että tappio johtuu arvonalentumisesta.

Keskinäinen osakeomistus on eliminoitu hankintamenetelmällä. Luovutettu vastike ja hankintu yrityksen yksilöitävissä olevat varat ja vastattavaksi otettavat velat arvostetaan käypään arvoon hankintahetkellä. Hankintaan liittyvät menot, jotka aiheutuvat liiketoimintojen yhdistämisen toteuttamisesta, kirjataan kuluksi välittömästi. Mikäli hankintaan liittyvät kulut sisältävät vieraan tai oman pääoman ehtoisten arvopapereiden liikeeseenlaskusta aiheutuvia menoja, nämä käsitellään standardien IAS32:n ja IAS39:n vaatimusten mukaisesti. Mahdollinen lisäkauppahinta (ehdollinen vastike) arvostetaan käypään arvoon hankintahetkellä ja luokitellaan joko velaksi tai omaksi pääomaksi. Velaksi luokiteltu lisäkauppahinta arvostetaan käypään arvoon jokaisen raportointikauden päättymispäivänä ja tästä syntyvä voitto tai tappio kirjataan tulosvaikutteisesti. Määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa arvostetaan joko käypään arvoon tai määrään, joka vastaa määräysvallattomien omistajien osuuden suhteellista osuutta hankinnan kohteen yksilöitävissä olevasta nettovarallisuudesta. Valinta noudatettavasta arvostusperiaatteesta tehdään erikseen jokaisen yrityshankinnan osalta.

Vaiheittain toteutuvan hankinnan yhteydessä aiempi omistusosuus arvostetaan käypään arvoon ja tästä syntyvä voitto tai tappio kirjataan tulosvaikutteisesti.

Kauden tuloksen sekä laajan tuloksen jakautuminen emoyhtiön omistajille ja määräysvallattomille omistajille esitetään laajassa tuloslaskelmassa. Määräysvallattomille omistajille kuuluva osuus omista pääomista esitetään omana eränä taseessa oman pääoman osana. Laaja tulos kohdistetaan emoyhteyksien omistajille ja määräysvallattomille omistajille, vaikka tämä johtaisi siihen, että määräysvallattomien omistajien osuudesta tulisi negatiivinen.

Konsernin tytäryhteyksessä olevan omistusosuuden muutokset, jotka eivät johda määräysvallan menettämiseen, käsitellään omaa pääomaa koskevana liiketoimintana. Mikäli konserni menettää määräysvallan tytäryhtiössä, arvostetaan jäljelle jäävä sijoitus määräysvallan menettämispäivän käypään arvoon ja tästä syntyvä erotus kirjataan tulosvaikutteisesti.

Ennen 1.1.2010 tapahtuneet hankinnat on käsitelty silloin voimassa olleiden säännösten mukaisesti.

OSAKKUUSYHTIÖKSET

Konsernin osakkuusyhteyksiset ovat yrityksiä, joissa konsernilla on huomattava vaikutusvalta mutta ei määräysvaltaa (omistusosuus yleensä 20–50 %).

Osakkuusyhteyksiset yhdistellään konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmän mukaisesti. Osakkuusyhteyksisten hankinnasta syntyneet liikearvot sisällytetään osakkuusyhteyksisyyksiin. Vuonna 2012 ja 2011 Tikkurila-konserniin kuuluu yksi osakkuusyhteyksisyys. Tähän osakkuusyhteyksisyyteen ei sisälly liikearvoa.

Konsernin osuus osakkuusyhteyksisten kauden tuloksesta on laskettu konsernin omistusosuuden mukaisesti ja esitetty laajassa tuloslaskelmassa omana eränä liikevoiton ja rahoituserien jälkeen. Konsernin osuus osakkuusyhteyksisten muuhun laajan tuloksen eriin kirjatuista muutoksista kirjataan konsernin muuhun laajan tuloksen eriin. Tikkurilan osakkuusyhteyksisyyksellä ei ollut tällaisia eräitä tilikausilla 2012 eikä 2011. Jos konsernin osuus osakkuusyhteyksisten tappioista ylittää sijoituksen kirjanpitoarvon, kirjanpitoarvon ylittäviä tappioita ei yhdistellä, ellei konserni ole sitoutunut osakkuusyhteyksisten veloitteiden täyttämiseen.

YHTEISYHTIÖKSET

Yhteyksiset ovat yrityksiä, joissa konsernilla on yhteinen, sopimukseen perustuva määräysvalta toisten osapuolten kanssa. Ne on yhdistelty konsernitilinpäätökseen konsernin suhteellisen omistusosuuden mukaan rivi riviltä varojen, velkojen, tuottojen, kulujen sekä rahavirtojen eristä konsernitilinpäätöksen samanlaisiin eriin. Konsernitilinpäätökseen 2012 ja 2011 on yhdistelty suhteellisella omistusosuudella yksi yhteyksisyys, Alcro Parti AB.

ULKOMAAN RAHAN MÄÄRÄISTEN ERIEN MUUTTAMINEN

Konserniin kuuluvien tytäryhteyksisten tilinpäätöksiin sisältyvät erät mitataan sen taloudellisen ympäristön valuutassa, jossa kukin tytäryhteyksisyys pääasiassa toimii (toimintavaluutta). Konsernitilinpäätös esitetään euroina, joka on emoyhtiön toimintavaluutta.

ULKOMAAN RAHAN MÄÄRÄISET LIIKETAPAHTUMAT

Konserniyhtiöt muuntavat omassa kirjanpidossaan päivittäiset valuuttamääräiset liiketapahtumat toimintavaluutukseen tapahtumapäivän kurssija käyttäen. Tilinpäätöksissä ulkomaan rahan määräiset monetaariset erät muunnetaan käyttäen raportointikauden päättymispäivän valuuttakurssija ja alkuarvoon hankintamenoon arvostettavat ei-monetaariset erät käyttäen tapahtumapäivän kurssija.

Eräitä konsernin sisäisiä lainasopimuksia käsitellään osana nettoinvestointia, koska niiden suorittamista ei ole suunniteltu, eikä se ole todennäköistä ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa. Näihin liittyvät valuuttakurssierot kirjataan muuhun laajan tuloksen eriin ja kertyneet kurssierot esitetään omassa pääomassa muuntoeroissa verovaikutus huomioiden, kunnes ulkomaisesta yksiköstä luovutaan kokonaan tai osittain.

Ulkomaan rahan määräisistä liiketapahtumista ja monetaaristen erien muuttamisesta syntyneet voitot ja tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti. Liiketoimintaan liittyvistä eristä syntyvät kurssierot käsitellään myyntituottojen ja ostokulujen oikaisuina. Rahoitukseen ja konsernin kokonaisvaluuttaposition suojaamiseen liittyvät kurssierot esite-

tään rahoituksen kurssieroissa. Konserni ei sovelta suojauslaskentaa rahoitusriskien hallintaan liittyvissä transaktioissa.

ULKOMAISTEN TYTÄRYRITYSTEN TILINPÄÄTÖSTEN MUUNTAMINEN

Konsernitilinpäätöksissä ulkomaisten tytäryritysten tuotto- ja kuluerät sekä rahavirtalaskelman erät muunnetaan euroiksi raportointikauden keskimääräisiä valuuttakursseja ja taseet raportointikauden päättämispäivän valuuttakursseja käyttäen. Tästä syntyvät muuntoerot kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja ne sisältyvät omaan pääomaan kertyneisiin muuntoeroihin.

Omaan pääomaan kertyneet muuntoerot siirretään tulosvaikutteisiksi luokittelun oikaisuna osana luovutusvoittoa tai -tappiota, kun ulkomaisesta yksiköstä luovutaan kokonaan tai osittain.

1.1.2003 jälkeen hankittujen ulkomaisten yksiköiden varojen ja velkojen kirjanpitoarvoihin hankinnan yhteydessä tehdyt käyvän arvon oikaisut ja hankinnasta syntynyt liikearvo on käsitelty kyseisten ulkomaisten yksiköiden varoina ja velkoina ja muunnettu euroiksi raportointikauden päättämispäivän kurssseja käyttäen.

INFLAATIOLASKENTA

Joulukuussa 2011 Valko-Venäjän luokiteltiin hyperinflaatiomaaksi. Konsernin maassa sijaitsevan tytäryrityksen, IP Tikkurilan, tilinpäätös on oikaistu IAS 29:n Taloudellinen raportointi hyperinflaatiomaissa mukaisesti. Valko-Venäjän luvut on oikaistu kyseisen maan tilastokomitean julkaisemaa yleishintaindeksiä käyttäen. Indeksien mukainen muuntotekijä on seuraava:

Muuntotekijä	
2011	1,89
2012	1,20

Oman pääoman erät, lukuun ottamatta kertyneitä voittoja ja tappioita on oikaistu yleistä hintaindeksiä käyttäen niistä päivästä alkaen, kun erät ovat syntyneet. Ei-monetaaristen erien poistoilla vähennetyt hankintamenot on määritetty oikaisemalla erän alkuperäistä hankintamenoa ja kertyneitä poistoja hankinta-ajankohdan ja raportointikauden päättämispäivän välisellä yleisen hintaindeksin muutoksella.

Vuoden 2012 tilinpäätöstä muunnettaessa monetaarisia saamia ja velkoja ei ole uudelleenarvostettu muuntotekijän avulla, vaan ne on muunnettu euroiksi käyttämällä raportointikauden päättämispäivän mukaista Valko-Venäjän ruplan ja euron välistä kurssia. Taseen muut ei-monetaariset erät on muunnettu käyttämällä vastaavia muuntotekijän arvoja. Tuloslaskelmaerien laskennassa on käytetty muuntotekijänä tilikauden päätösindeksiä jaettuna tilikauden kuukausikohtaisten indeksien keskiarvolla. Käsiteltävän perusteella syntyvä inflaatiotekijän vaikutus yrityksen mone-taariseen nettoposition on kirjattu voittona tai tappiona muihin rahoitustuottoihin tai rahoitus-kuluihin.

TULOUTUSPERIAATTEET

Myyntituotot tavaroiden myynnistä kirjataan tulosvaikutteisesti, kun tavaroiden omistukseen liittyvät merkittävät riskit, edut sekä valvonta- ja

määräysvalta ovat siirtyneet ostajalle. Pääsääntöisesti tämä tapahtuu tuotteiden sopimusehtojen mukaisen luovutuksen yhteydessä. Tuotot palveluista tuloutetaan sillä kaudella, jolla palvelu suoritetaan. Konsernilla ei ole sellaisia pitkäaikaisia toimituksia, jotka tuloutettaisiin valmistusasteeseen perustuen.

Tikkurilan liikevaihto koostuu pääosin erilaisten maalien myynnistä kauppiaille, teollisuuteen sekä ammattikäyttöön. Myyntituottoja saadaan myös vähäisessä määrin maaleihin liittyvien oheispalveluiden ja tarvikkeiden myynnistä.

Liikevaihto sisältää myytyjen tuotteiden ja toimitettujen palveluiden kokonaislaskutusarvon, josta on vähennetty oikaisuerinä myynnin välilliset verot, alennukset ja valuuttamääräisten myyntisaamisten kurssierot.

Vuokratuotot tuloutetaan tasaerinä vuokratuotolle.

Tikkurilan maaliuotanto ja markkinointi perustuvat sävytyksen laajaan hyödyntämiseen. Tikkurila toimittaa jälleenmyyjille tässä tarvittavat sävytyskoneet. Jälleenmyyjät usein joko vuokraavat tai ostavat kyseiset koneet Tikkurilalta. Myytyjen sävytyskoneiden tuotot on kirjattu liikevaihtoon. Niiden vuokrattujen sävytyskoneiden, joiden vuokrasopimukset on luokiteltu muiksi vuokrasopimuksiksi, vuokratuotot esitetään liikevaihdossa ja ne tuloutetaan tasaerinä vuokratuotolle.

Osinkotuotot tuloutetaan silloin, kun oikeus osinkoon on syntynyt. Konsernilla ei ole merkittäviä osinkotuottoja.

ELÄKEVELVOITTEET

Konsernilla on erilaisia eläkejärjestelyjä kunkin toimintamaan paikallisten olojen ja käytäntöjen mukaisesti. Eläkejärjestelyt on hoidettu erillisissä eläkevakutusyhtiöissä.

Eläkejärjestelyt luokitellaan joko etuus- tai maksupohjaisiksi järjestelyiksi. Maksupohjaisissa järjestelyissä konserni suorittaa kiinteitä maksuja erilliselle yksikölle. Konsernilla ei ole oikeudellista eikä tosiasiallista velvoitetta lisämaksujen suorittamiseen, mikäli maksujen saajataho ei pysty suoriutumaan kyseisten eläke-etuuksien maksamisesta. Kaikki sellaiset järjestelyt, jotka eivät täytä näitä ehtoja, luokitellaan etuuspohjaisiksi eläkejärjestelyiksi. Maksupohjaisiin eläkejärjestelyihin tehdyt suoritukset kirjataan tulosvaikutteisesti sillä kaudella, jota suoritus koskee.

Konsernin etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen velvoitteet on laskettu kustakin järjestelystä erikseen. Etuuspohjaisista järjestelyistä kirjataan taseeseen velka (tai saaminen), joka syntyy eläkevelvoitteiden nykyarvon ja järjestelyyn kuuluvien varojen käyvän arvon sekä kirjaamattomien vakuutusmatemaattisten voittojen ja tappioiden erotuksena. Kertyneet eläke-etuudet määritetään ennakoituun etuoikeusyksikköön perustuvaa menetelmää käyttäen ja tästä syntyvät eläkemenot jaksetaan kuluiksi kyseisten henkilöiden palvelusajalle auktorisoitujen vakuutusmatemaattikkojen suorittamien laskelmien perusteella. Eläkevelvoitteiden nykyarvoa laskettaessa diskonttauskorkona käytetään yritysten liikkeeseen laskemien korkealaatuisten joukkovelkakirjalainojen markkinatuottoa tai valtion velkasitoumusten korkoa.

Vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot on kirjattu tulosvaikutteisesti niin sanottua putkimenetelmää käyttäen järjestelyyn piiriin kuuluvien henkilöiden keskimääräiselle jäljellä olevalle palvelusajalle siltä osin kuin ne ylittävät suuremman seuraavista: 10 % eläkevelvoitteesta tai 10 % varojen käyvästä arvosta.

OSAKEPERUSTEISET MAKSUT

Yhtiökokousten päätösten perusteella yhtiön hallituksen jäsenet ovat saaneet vuosipalkkiostaan 40 % Tikkurila Oyj:n osakkeina. Hallituksen jäsenille annetut osakepalkkiot kirjataan konsernituloslaskelmaan kuluksi osakkeiden hankintahetken mukaiseen käypään arvoon.

Tikkurila Oyj:n hallitus päätti helmikuussa 2012 osakeperusteisesta sitouttamis- ja palkitsemisjärjestelmästä, johon tilinpäätöshetkellä 31.12.2012 kuului yhteensä kymmenen hallituksen valitsemaa avainhenkilöä. Osakeperusteiseen järjestelmään osallistumisen edellytyksenä on, että kyseinen henkilö ostaa omilla varoillaan ja omalla riskillään tietyn määrän Tikkurila Oyj:n osakkeita markkinoilta. Tämän osakeperusteisen järjestelmän ansaintajaksi 2012 - 2014 ajalle sovitujen tavoitteiden toteutumisesta riippuen ja edellyttäen, että järjestelmään kuuluvan henkilön työ- tai toimisuuhde Tikkurila-konserniin kuuluvan yhtiön kanssa on voimassa keväällä 2015, näitä avainhenkilöitä palkitaan keväällä 2015 konsernin taloudellisesta menestymisestä. Suoritus tapahtuu osakkeiden ja käteisvarojen yhdistelmänä, johon konserni voi käyttää hallussaan olevia omia osakkeita tai ostaa ne markkinoilta. Palkitsemisen kokonaismäärä perustuu yhtiön arvioon tulevasta konsernin taloudellisesta kehityksestä, ja palkitsemisen arvioitua kokonaismäärää päivitetään aina, kun tulevan taloudellisen kehityksen ennusteet muuttuvat. Lisäksi käteisellä maksattava osuus arvostetaan uudelleen kunkin katsauskauden päätteenä vallitsevan osakekurssin perusteella. Osakkeina maksattavan osuuden arvostus perustuu henkilön tekemien omien osakeostojen hankintahetken mukaiseen osakkeiden osinko-oikaistuun markkina-arvoon. Osakeperusteiseen palkitsemiseen liittyvien laskennallisten verojen määrää arvioitaessa periaatteena on ollut ottaa käteis-osuuden verovaikutukset huomioon välittömästi perustuen Suomessa vallitsevaan yritysverokantaan, kun taas osakkeina maksattavien erien verovaikutuksia ei ole otettu etukäteen huomioon. Arvioitu kokonaiskulu jaksetaan tasasuorina erinä kuluksi osakkeiden hankintahetken ja arvioidun maksuhetken kevään 2015 väliselle ajalle, vaikka osaan osakkeina maksattavista palkkioista saattaa liittyä luovutusrajotteita, jotka jatkuvat kevään 2015 jälkeiselle ajalle.

Yhtiöllä ei ole voimassa olevia optio-ohjelmia.

KAUDEN VEROTETTAVAAN TULOON PERUSTUVAT VEROT JA LASKENNALLISET VEROT

Konsernin verokulu muodostuu kunkin konserniyhtiön kauden verotettavaan tulokseen perustuvasta verosta ja edellisten raportointikausien verojen oikaisuista sekä laskennallisten verovelkojen ja -saamisten muutoksesta. Tulosvaikutteisesti kirjattaviin liiketoimiin ja muihin tapahtumiin liittyvät verovaikutukset kirjataan myös tulosvaikut-

teisesti. Muuten kuin tulosvaikutteisesti (eli joko muihin laajan tuloksen eriin tai suoraan omaan pääomaan) kirjattaviin liiketoimiin tai muihin tapahtumiin liittyvät verovaikutukset kirjataan myös vastaavasti joko muihin laajan tuloksen eriin tai suoraan omaan pääomaan. Kauden verotettavaan tuloon perustuva vero lasketaan kunkin maan voimassaolevan verokannan perusteella.

Laskennalliset verosaamiset ja -velat kirjataan konsernitilinpäätökseen omaisuus- ja velkaerien verotuksellisten arvojen sekä kirjanpitoarvojen välisistä väliaikaisista eroista. Laskennalliset verosaamiset kirjataan vain siihen määrään asti kuin veroyksikölle todennäköisesti syntyy verotettavaa tuloa niin, että laskennalliset verosaamiset pystytään hyödyntämään. Laskennallista verovelkaa ja -saamista laskettaessa on käytetty raportointikauden päättämispäivänä voimassa olevia tai päättyntynytä tilikautta seuraavan vuoden verokantoja, mikäli ne on käytännössä hyväksytyt. Ulkomaisten tytäryhtiöiden jakamattomista voittovaroista on kirjattu laskennallinen vero vain, jos voitonjako on todennäköinen lähitulevaisuudessa ja se aiheuttaisi veroseuraamuksia.

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

LIKEARVO

1.1.2010 jälkeen tapahtuneiden liiketoimien yhdistämisissä syntyvä liikearvo kirjataan määrään, jolla luovutettu vastike, määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa ja aiemmin omistettu osuus yhteen laskettuina ylittävät konsernin osuuden hankitun nettoarvallisuuksien käyvästä arvosta.

1.1.2003–31.12.2009 tapahtuneet yrityshankinnat on kirjattu aikaisemman IFRS 3 normiston mukaisesti. Tällöin hankintameno ja tytäryhtiön hankinta-ajankohdan yksilöitävissä olevien käypään arvoon arvostettujen nettovarojen välinen erotus, konsernin omistussuuden mukaan laskettuna, on osin kohdistettu niille tase-erille, joista erotuksen on katsottu johtuvan. Ylittävä osa on kirjattu liikearvoksi.

Tätä edeltävät hankinnat on käsitelty aiemmin sovelletun tilinpäätöskäytännön mukaisesti. Liikearvo, joka on syntynyt ennen 1.1.2003 tehdystä yrityshankinnoista, on merkitty tilinpäätökseen hankintahetken valuuttakursia käyttäen.

Liikearvo arvostetaan hankintamenoa vähennettynä kertyneillä arvonalentumistappioilla. Liikearvoista ei kirjata poistoja, vaan ne testataan vähintään vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta. Testaus tehdään useammin, mikäli on viitteitä siitä, että liikearvon arvo on alentunut. Mahdolliset arvonalentumistappiot kirjataan välittömästi tulosvaikutteisesti. Testausta varten liikearvo on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköille (CGU), tai jos kyseessä on osakkuusyritys, liikearvo sisältyy kyseisen osakkuusyrittymän hankintamenoa. Tikkurilan rahavirtaa tuottavat yksiköt ovat SBU East, SBU Scandinavia, SBU Finland ja SBU Central Eastern Europe.

TUTKIMUS- JA KEHITTÄMISENENOT

Tikkurilan tutkimusta ja tuotekehitystä ohjaavat merkittävästi ympäristö- ja turvallisuusnäkökulmat. Merkittävä osa tutkimuksesta ja tuotekehityksestä liittyykin liuoteohenteisten mallien korvaamiseen vesiohenteisilla tai niukkaliuotteisilla

tuotteilla. Lisäksi tutkimus ja tuotekehitys kohdistuu uusien maalinvalmistuksessa mahdollisten raaka-aineiden, sekä uusien ja olemassa olevien tuotekaavojen ja tuotereseptien tutkimukseen. Tutkimustoiminnan menot kirjataan tulosvaikutteisesti.

Aktivointikriteerit täyttävät kehittämismenot aktivoidaan. Tällaisia kehittämismenoja ei ole ollut konsernissa tilikaudella 2012 eikä 2011. Aiemmin kului kirjattuja kehittämismenoja ei aktivoida enää myöhemmillä kausilla.

Mikäli kehittämismenot täyttävät aktivointiellytykset, ne esitetään taseessa erässä Muut aineettomat hyödykkeet ja kirjataan tasapoistoina taloudellisena vaikutusajanaan, kuitenkin enintään 8 vuodessa.

MUUT AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Aineeton hyödyke merkitään taseeseen alun perin hankintamenoa siinä tapauksessa, että hankintameno on määritettävissä luotettavasti ja on todennäköistä, että omaisuuserästä johtuva odotettavissa oleva taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi. Tikkurilan muut aineettomat hyödykkeet koostuvat mm. IT-ohjelmistoista sekä yrityskauppojen myötä hankituista tavaramerkeistä, tuotenimistä, markkinointikanavista ja asiakassuhteista.

Yrityshankintojen yhteydessä kirjatut liikearvosta erotetut aineettomat hyödykkeet kirjataan tytäryrittymien hankintahetkellä käypään arvoon.

Muut aineettomat hyödykkeet (joilla on rajallinen taloudellinen vaikutusajana) on arvostettu kertyneillä poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintamenoa. Poistot on laskettu tasapoistoina kohteiden tunnetun tai arvioitun taloudellisen vaikutusajan mukaan. Konsernin yleisesti soveltamat poistoajat ovat:

Tavaramerkki	10–20 vuotta
Asiakassuhteet	5–10 vuotta
Markkinointikanavat	5 vuotta
IT-ohjelmistot	5–8 vuotta

Aineettomien hyödykkeiden poistojen kirjaaminen lopetetaan silloin, kun se luokitellaan myytävänä olevaksi IFRS 5 Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot –standardin mukaisesti.

Aineettomien hyödykkeiden luovutusten yhteydessä syntyvät myyntivoitot kirjataan liiketoiminnan muihin tuottoihin ja myyntitappiot liiketoiminnan muihin kuluihin.

Vieraan pääoman menot aktivoidaan aineettomien hyödykkeiden hankintamenoa, mikäli hyödykkeet ovat ehdot täyttäviä omaisuuseriä IAS 23 Vieraan pääoman menot –standardin mukaisesti. Vuonna 2012 Tikkurilalla ei ollut tällaisia aineettomia omaisuuseriä.

AINEELLISET KÄYTTÖOMAISUUSHYÖDYKKEET

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet arvostetaan kertyneillä poistoilla ja arvonalentumistappioilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintamenoa. Mikäli käyttöomaisuushyödyke koostuu useammasta osasta, joiden taloudelliset vaikutusajat ovat eripuiset, kukin osa käsitellään erillisinä hyödykkeinä. Tällöin osan uusimiseen liittyvät menot aktivoidaan ja uusimisen yhteydessä mah-

dollinen jäljellä oleva kirjanpitoarvo kirjataan pois taseesta. Korjaus- ja kunnossapitomenot kirjataan tulosvaikutteisesti, kun ne toteutuvat.

Hankittujen tytäryrittymien aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet arvostetaan tytäryrittymien hankintahetkellä käypään arvoon.

Poistot määritetään tasapoistoina kohteiden arvioitun taloudellisen vaikutusajan mukaan. Maa-alueista ei tehdä poistoja. Konsernin yleisesti soveltamat poistoajat ovat:

Rakennukset ja rakennelmat	10–40 vuotta
Koneet ja kalusto	3–15 vuotta

Aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen poistojen kirjaaminen lopetetaan silloin, kun se luokitellaan myytävänä olevaksi IFRS 5 Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot –standardin mukaisesti.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntivoitot sisältyvät liiketoiminnan muihin tuottoihin ja myyntitappiot liiketoiminnan muihin kuluihin.

Vieraan pääoman menot aktivoidaan käyttöomaisuushyödykkeiden hankintamenoa, mikäli hyödykkeet ovat ehdot täyttäviä omaisuuseriä IAS 23 Vieraan pääoman menot –standardin mukaisesti. Vuonna 2012 Tikkurilalla ei ollut tällaisia omaisuuseriä.

VUOKRASOPIMUKSET

KONSERNI VUOKRALLE OTTAJANA

Rahoitusleasingosopimuksiksi luokitellaan aineellisia hyödykkeitä koskevat vuokrasopimukset, joissa konsernilla on olennainen osa omistamiselle ominaisista riskeistä ja eduista. Rahoitusleasingosopimuksella hankittu omaisuuserä merkitään taseeseen vuokra-ajan alkamisajankohdasta vuokratun omaisuuserän käypään arvoon tai vähimmäisvuokrien nykyarvoon sen mukaan, kumpi näistä on alempi. Nämä omaisuuserät esitetään osana konsernin aineellisia käyttöomaisuushyödykkeitä ja niistä johtuvat rahoitusleasingvelat osana korollisia rahoitusvelkoja. Maksettavat rahoitusleasingvuokrat jaetaan vuokra-aikana rahoitusmenona ja velan vähennykseen siten, että kullakin kaudella jäljellä olevalle velalle muodostuu samansuuruisen korkoprosentti. Tulosvaikutteisina erinä esitetään vuokratuista omaisuuseristä tehdyt poistot ja velasta aiheutuneet korkokulut. Poistot kirjataan omaisuuserän taloudellisen vaikutusajan tai vuokra-ajan kuluessa riippuen siitä, kumpi näistä on lyhyempi.

Vuokrasopimukset, joissa omistamiselle ominaiset riskit ja edut jäävät vuokralle ottajalle, käsitellään kirjanpidossa muina vuokrasopimuksina. Muiden vuokrasopimusten perusteella suoritettavat vuokrat kirjataan kuluiksi tulosvaikutteisesti tasain vuokra-ajan kuluessa.

KONSERNI VUOKRALLE ANTAJANA

Konsernin vuokralle antamat omaisuuserät, joiden omistamiselle ominaiset riskit ja hyödyt ovat siirtyneet olennaisilta osiltaan vuokralle ottajalle, käsitellään rahoitusleasingosopimuksina. Ne kirjataan taseeseen vuokrasaamisina määrään, joka on yhtä suuri kuin konsernin nettosisiointi vuokrasopimukseen. Rahoitusleasingosopimuksen rahoitus- tuotto tuloutetaan vuokra-aikana siten, että jäljellä

oleva nettosijoitus tuottaa kullakin kaudella samansuuruisen tuottoasteen vuokra-ajan kuluessa.

Muilla vuokrasopimuksilla vuokralle annetut omaisuuserät sisältyvät konsernin aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin. Niistä tehdään poistot taloudellisena vaikutusajana, kuten vastaavista omassa käytössä olevista aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä. Vuokratuotot kirjataan tulosvai- kutteisesti tasaerin vuokra-ajan kuluessa.

MYYTÄVÄNÄ OLEVAT PITKÄAIKAISET OMAISUUSERÄT JA LOPETETUT TOIMINNOT

Pitkäaikaiset omaisuuserät (tai luovutettavien erien ryhmä) ja lopetettuihin toimintoihin liittyvät omaisuuserät ja velat luokitellaan myytävänä oleviksi, mikäli niiden kirjanpitoarvoa vastaava määrä tulee kertymään pääasiassa omaisuuserän myynnistä jatkuvan käytön sijaan. Myytävänä olevaksi luokittelun ehtojen katsotaan täyttyvän, kun myynti on erittäin todennäköinen ja omaisuuserä (tai luovutettavien erien ryhmä) on välittömästi myytävissä nykyisessä kunnossaan yleisin ja tavanomaisin ehdoin, johto on sitoutunut myyntiin ja myynnin odotetaan tapahtuvan vuoden kuluessa luokittelusta.

Luokitteluhetkestä lähtien myytävänä olevat omaisuuserät (tai luovutettavien erien ryhmä) arvostetaan pääsääntöisesti kirjanpitoarvoon tai myynnistä aiheutuvilla menoilla vähennettyyn käypään arvoon sen mukaan, kumpi näistä on alempi. Poistojen kirjaaminen näistä omaisuus-eristä lopetetaan luokitteluhetkellä. Myytävänä olevat omaisuuserät, luovutettavien erien ryhmät, myytävänä oleviin omaisuuseriin liittyvät muihin laajan tuloksen eriin kirjatut erät sekä luovutettavien erien ryhmään sisältyvät velat esitetään taseessa erillään muista eristä.

Lopetettu toiminto on konsernin osa, josta on luovuttu tai joka on luokiteltu myytävänä olevaksi. Se on merkittävä erillinen liiketoimintayksikkö tai maantieteellistä aluetta edustava yksikkö. Lopetettun toiminnon tulos esitetään omana eränään konsernin laajassa tuloslaskelmassa.

OMAISUUSERIEN ARVON ALENTUMINEN

Konserni arvioi jokaisena raportointikauden päätymispäivänä pitkäaikaisten aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden sekä muiden omaisuus-erien kirjanpitoarvoista, onko viitteitä siitä, että jonkin omaisuuserän arvo saattaa olla alentunut. Mikäli viitteitä arvonalentumisesta ilmenee, arvioidaan omaisuuserästä tai rahavirtaa tuottavasta yksiköstä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Kertytävissä oleva rahamäärä määritetään joko käyttöarvon tai myytävissä saatavan nettomyyn- tihinnan perusteella (käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuvilla menoilla) sen mukaan, kumpi niistä on suurempi. Vuosittaiset arvonalen- tumistestit tehdään aina liikearvoille ja sellaisille aineettomille hyödykkeille, joiden taloudellinen vaikutusaika on rajoittamaton tai jotka eivät ole vielä valmiita käytettäväksi. Tikkurilalla ei ole rajoit- tamattoman taloudellisen vaikutusajan omaavia aineettomia hyödykkeitä.

Arvonalentumistappio kirjataan siinä tapauk- sessa, että omaisuuserän tai rahavirtaa tuottavan yksikön kerrytettävissä oleva rahamäärä on pie- nempi kuin sen kirjanpitoarvo. Tappio kirjataan

välittömästi tulosvaikutteisesti. Mikäli arvonalen- tumistappio kohdistuu rahavirtaa tuottavaan yksikköön, se kohdistetaan ensin vähentämään rahavirtaa tuottavalle yksikölle kohdistettua liike- arvoa ja tämän jälkeen vähentämään muita yksi- kön omaisuuseriä tasasuhteisesti. Jos viimeisim- män tappion kirjaamisen jälkeen on tapahtunut positiivinen muutos kerrytettävästä rahamääräs- tä tehdyissä arvioissa, peruutetaan aikaisemalla kaudella tehty arvonalentumiskirjaus korkeintaan siihen arvoon asti, joka omaisuuserälle olisi mää- ritetty, jos siitä ei olisi aiemmalla kaudella kirjattu arvonalentumistappiota. Liikearvosta kirjattuja arvonalentumistappioita ei peruuteta.

Mikäli kerrytettävissä olevaa rahamäärää ei pystytä määrittämään yksittäisen omaisuuserän tasolla, arvonalentumistarvetta tarkastellaan sil- lä rahavirtaa tuottavan yksikön tasolla, joka on pääosin muista yksiköistä riippumaton ja jonka rahavirrat ovat erotettavissa sekä pääosin riippu- mattomia muiden vastaavien yksiköiden rahavir- roista. Testattaessa vuosittain liikearvoa, mikä Tikkurila-konserni toteuttaa kunkin vuoden syys- lokakuussa ja mahdollisten sen jälkeen tehtäville yrityshankinnoille tilinpäätöspäivänä, testaus suori- tetaan toimintasegmentitasolla, joka Tikkurila- konsernissa vastaa maantieteellisesti määriteltyjä niin kutsuttuja strategisia liiketoimintayksiköitä. Liikearvon arvon alentuminen testataan vertaa- malla toimintasegmentin kerrytettävissä olevaa rahamäärää sen kirjanpitoarvoon. Kertytävissä oleva rahamäärä on määritelty käyttöarvona, jonka muodostavat yksikköön tulevat diskontatut vastaiset rahavirrat. Diskonttauskorkona käytetään keskimääräistä painotettua pääoman kustannus- ta, joka on määritelty ennen veroja.

Maalien kysyntä vaihtelee tyypillisesti brutto- kansantuotteen kehityksen mukaisesti, mikä vuosi yleiset talouden suhdanteet vaikuttavat maalien kysyntään. Tikkurilan tuotantoon liittyvät kustannukset aiheutuvat raaka-aineista, pakkaus- materiaaleista, energiasta ja palkoista. Raaka-ainei- den hintojen muutoksilla on merkitystä konsernin kannattavuudelle ja kertyvään rahavirtaan. Tikkurila kilpailee lukuisten paikallisten, alueellisten ja kansainvälisten maalivalmistajien kanssa. Mikäli kilpailu kiristyy uusien markkinoille tulijoiden tai markkinoiden rakenteen muutosten johdosta, tällä voi olla vaikutusta konsernin kertyviin raha- virtoihin. Yhtiön johto seuraa yleistä taloudellista kehitystä, markkinahintojen muutoksia ja mu- toksia kilpailutilanteesta ja analysoi näiden vaikutuksia Tikkurilan liiketoimintaan ja omaisuuserien arvoihin. Arvonalentumistestien yksityiskohdista ja herkkyysanalyyseistä on annettu lisäinformaatio- ta liitetiedossa 17.

VAIHTO-OMAISUUS

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintameno- on tai nettorealisointiarvoon sen mukaan, kumpi niistä on alempi. Valmiina hankittujen tuotteiden hankintameno on luetaan ostenotot mukaan luki- en välittömästi kuljetus-, käsittely- ja muut menot. Itse valmistettujen valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden hankintameno muodostuu raaka-ai- neista, välittömistä työsuorituksista johtuvista me- noista, muista tuotannon välittömistä menoista sekä asianmukaisesta osuudesta valmistuksen muuttuvista yleismenoista ja kiinteistä yleisme- noista määritettynä normaalin toiminta-asteen

mukaan. Vaihto-omaisuuden hankintameno mää- ritetään FIFO-menetelmää (first in, first out) tai painotetun keskihinnan menetelmää käyttäen. Nettorealisointiarvo on arvioitu hinta, joka vaihto- omaisuushyödykkeestä myytävissä saadaan tavon- omaisessa liiketoiminnassa vähennettynä arvioi- duilla tuotteen valmiiksi saattamiseen tarvittavilla menoilla ja arvioituilla myynnin toteutumiseksi välttämättömillä menoilla. Yrityshankinnan yhtey- dessä hankittavan yhtiön hankintahetken varasto arvostetaan käypään arvoon.

RAHOITUSVARAT JA RAHOITUSVELAT

RAHOITUSVARAT

Rahoitusvaroihin kuuluva erä merkitään kirjanpi- toon alun perin käypään arvoon. Transaktiomenot sisällytetään rahoitusvarojen alkuperäiseen kirjan- pitoarvoon, kun kyseessä on erä, jota ei arvosteta käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Kaikki rahoit- tusvarojen ostot ja myynnit kirjataan kaupanteko- päivänä. Rahoitusvarojen taseesta pois kirjaami- nen tapahtuu silloin, kun konserni on menettänyt sopimusperusteisen oikeuden rahavirtoihin tai kun se on siirtänyt merkittävältä osin riskit ja tuotot konsernin ulkopuolelle.

Konsernin rahoitusvarat on alkuperäisen kirja- misen jälkeistä arvostusta varten luokiteltu niiden käyttötarkoituksen perusteella seuraaviin ryhmiin: käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat ra- hoitusvarat, lainat ja muut saamiset (konsernin myöntämät) sekä myytävissä olevat rahoitusvarat. Luokittelu tehdään rahoitusvarojen alkuperäisen hankinnan yhteydessä niiden käyttötarkoituksen perusteella.

Taseessa yli kahdenoista kuukauden pituiset sijoitukset sisältyvät pitkäaikaisiin varoihin ja alle kahdenoista kuukauden mittaiset sijoitukset vas- taavasti lyhytaikaisiin varoihin.

KÄYPÄÄN ARVOON TULOSVAIKUTTEISESTI KIRJATTAVAT RAHOITUSVARAT

Tikkurila luokittelee käypään arvoon tulosvaikut- teisesti kirjattavat rahoitusvarat -ryhmään sellai- set rahoitusvaroihin kuuluvat erät, jotka on han- kittu kaupankäyntitarkoituksessa pidettäväksi. Tähän ryhmään kuuluvat ne johdannaiset, jotka eivät ole takaussopimuksia tai joihin ei sovelleta suojauslaskentaa. Konserni ei ole soveltanut suo- jauslaskentaa, joten kaikki johdannaissopimukset on luokiteltu käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin eriin. Muut käypään arvoon tulosvai- kutteisesti kirjattavat rahoitusvarat sisältävät lyhyt- aikaisia rahamarkkinasijoituksia. Taseessa nämä si- sältyvät konsernin rahavarioihin.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat arvostetaan käypään arvoon. Käypä arvo on rahamäärä, johon omaisuuserä voidaan vaihtaa tai jolla velka voidaan suorittaa asiaa tun- tevien, liiketoimeen halukkaiden, toisistaan riippu- mattomien osapuolten välillä. Käyvän arvon muu- toksista syntyvät sekä realisoitumattomat että realisoituneet voitot ja tappiot kirjataan tulosvai- kutteisesti rahoitusseriin sillä kaudella, jonka aikana ne syntyvät.

Tähän luokkaan kuuluvat johdannaissaamiset ja -velat esitetään taseessa lyhytaikaisissa siirto- saamisissa ja siirtovelloissa. Avoinna olevat johdan- naissopimukset arvostetaan jokaisen raportoin- tikauden päättyessä käypiin arvoihinsa. Julkisen

kaupankäynnin kohteena olevien johdannaisso-
pimusten käyvät arvot määritellään käyttäen ra-
portointikauden päättymispäivän markkinahin-
toja. Kaikki Tikkurilan johdannaisso-
pimukset ovat julkisen kaupankäynnin kohteena. Valuuttater-
miinisopimukset arvostetaan raportointikauden
päättymispäivän valuuttatermiinikursseihin. Kor-
onvaihtosopimusten käyvät arvot määritetään
vastaisten rahavirtojen nykyarvona. Tikkurilalla ei
ole ollut koronvaihtosopimuksia vuonna 2012. Kon-
sernilla oli koronvaihtosopimuksia tilikauden
2011 aikana, mutta kyseisen tilikauden päättyessä
näitä ei ollut enää avoimena.

Johdannaisso-
pimuksista on kerrottu liitetiedos-
sa 34.

LAINAT JA MUUT SAAMISET

Lainat ja muut saamiset ovat johdannaisvaroihin
kuulumattomia varoja, joihin liittyvät maksut ovat
kiinteät tai määritettävissä, ja joita ei noteerata toi-
mivilla markkinoilla eikä konserni pidä niitä kau-
pankäyntitarkoituksessa tai alkuperäisen kirjaam-
isen yhteydessä määrittelemättä myytävissä oleviksi.
Merkittävin tähän ryhmään kuuluva erä on konser-
nin myyntisaamiset. Lainat ja muut saamiset ar-
vostetaan jaksotettuun hankintameno-
on efektiivisen korkokannan menetelmää käyttäen, ottaen
huomioon mahdolliset arvonalentumiset. Nämä
varat luokitellaan taseessa lyhytaikaisiin varoihin,
ellei kyse ole yli 12 kuukauden kuluttua eräänty-
vistä eristä.

Konsernilla on asiakkaille myönnettyjä yli vuo-
den pituisia maksuaikoja. Nämä myyntisaamiset
on diskontattu nykyarvoon ja diskontatun koron
osuus kirjataan korkotuottoihin ajan kulumisen
perusteella.

MYYTÄVISSÄ OLEVAT RAHOITUSVARAT

Myytävissä olevat rahoitusvarat ovat johdannais-
varoihin kuulumattomia varoja, jotka on nimen-
omaisesti luokiteltu tähän ryhmään tai joita ei ole
luokiteltu muuhun ryhmään. Myytävissä olevat ra-
hoitusvarat arvostetaan käypään arvoon, jos käy-
vän arvon katsotaan olevan luotettavasti määritet-
tävässä. Tällöin myytävissä olevien rahoitusvarojen
realisoitumattomat käypien arvojen muutokset
kirjataan veroilla vähennettynä muihin laajan tu-
loksen eriin. Omaan pääomaan käyvän arvon ra-
hastoon kertyneet voitot ja tappiot siirretään tu-
losvaikutteisiksi luokittelun oikaisuna, silloin kun
instrumentista luovutaan tai sen arvo on alentu-
nut niin, että siitä on kirjattava arvonalentumis-
tappio.

Tikkurila-konsernin myytävissä olevat rahoit-
tusvarat sisältävät pääosin liiketoimintaa tukevia
osakesijoituksia. Nämä ovat pääosin noteeraamat-
tomia osakkeita, jotka on arvostettu hankintame-
noon, koska niiden käypä arvo ei ole ollut luotet-
tavasti määritettävissä. Niiden osakkeiden osalta,
joiden käyvien arvojen osalta on markkinoilta ollut
saatavilla luotettavat arvostusperusteet, on konser-
ni tehnyt jokaisen raportointikauden lopus-
sa käyvän arvon arvostuksen. Tällöin näiden käy-
vän arvon muutos on raportointikaudella kirjattu
muun laajan tuloksen eriin veroilla vähennetty-
nä ja ne on esitetty tilinpäätöksessä omassa pää-
omassa käyvän arvon rahastossa.

Myytävissä olevat rahoitusvarat sisältyvät pitkä-
aikaisiin varoihin.

RAHAVARAT

Rahavarat koostuvat käteisestä rahasta, lyhytaikai-
sista erittäin likvideistä sijoituksista, jotka ovat hel-
posti vaihdettavissa etukäteen tiedossa olevaan
määrään käteisvaroja ja joiden arvomutosten
riski on vähäinen, sekä käytössä olevista luottoli-
miiteistä. Rahavaroihin luokitelluilla erillä on enin-
tään kolmen kuukauden maturiteetti hankinta-
ajankohdasta lukien. Käytössä olevat luottolimiitit
esitetään taseessa lyhytaikaisissa korollisissa rahoit-
usveloissa.

RAHOITUSVAROJEN ARVON ALENTUMINEN

Konserni arvioi jokaisena raportointikauden päät-
tymispäivänä, onko olemassa objektiivista näyttöä
yksittäisen rahoitusvaroihin kuuluvan erän tai ra-
hoitusvarojen ryhmän arvonalentumisesta. Ra-
hoitusvaroihin kuuluvan erän arvo on alentunut,
jos arvonalentumisesta on objektiivista näyttöä
yhden tai useamman omaisuserän alkuperäisen kirjaam-
isen jälkeä toteutuneen tapahtuman seurauksena ja
tällä on luotettavasti arvioitavissa oleva vaikutus
rahoitusvaroista tulevaisuudessa saataviin arvioituihin
rahavirtoihin. Arvonalentumisen objektiivisena
näyttönä voidaan pitää mm. velallisen huomattavia
taloudellisia vaikeuksia, maksujen viivästymistä ja
maksujen laiminlyöntiä.

Myyntisaamisista kirjataan arvonalentumistap-
pion silloin, kun on olemassa objektiivista näyttöä
siitä, että saamista ei saada perityksi täysimääräi-
sesti. Myyntisaamisten kohdalla objektiivisena
näyttönä pidetään samoin kuin muidenkin saa-
misten osalta mm. velallisen huomattavia talou-
dellisia vaikeuksia, maksujen viivästymistä ja
maksujen laiminlyöntiä. Myyntisaamisten arvona-
lentumistappio kirjataan tulokseen erään lii-
ketoiminnan muut kulut.

Arvonalentumisen määrä jaksotettuun hankin-
tameno-
on arvostettujen erien osalta on kyseisen
rahoitusvaroihin kuuluvan erän kirjanpitoarvon
ja diskontattujen arvioitujen vastaisten rahavir-
tojen nykyarvon erotus. Diskonttauksessa käytetään
alkuperäistä efektiivistä korkokantaa. Käypään
arvoon arvostetuissa erissä käypä arvo määrää
arvonalentumisen määrän. Rahoitusvarojen arvona-
lentumiset kirjataan tulosvaikutteisesti.

RAHOITUSVELAT

Rahoitusvelat merkitään alun perin kirjanpitoon
käypään arvoon. Alkuperäiseen kirjanpitoarvoon
sisällytetään myös transaktiomenot, jos kyse on
jaksotettuun hankintameno-
on arvostettavasta velasta. Tikkurila luokittelee rahoitusvelat käypään
arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvel-
koihin ja muihin rahoitusvelkoihin (jaksotettuun
hankintameno-
on kirjattavat rahoitusvelat). Rahoitusvelat luokitellaan lyhytaikaisiksi, ellei konser-
nilla ole ehdotonta oikeutta siirtää velan maksua
vähintään 12 kuukauden päähän raportointikau-
den päättymispäivästä. Rahoitusvelka (tai sen osa)
kirjataan pois taseesta vasta silloin, kun velka on
lakannut olemasta olemassa, eli kun sopimuksessa
yksilöity velkoite on täytetty tai kumottu tai sen
voimassaolo on lakannut. Kaikki rahoitusvelkojen
ostot ja myynnit kirjataan kaupantekopäivänä.

KÄYPÄÄN ARVOON TULOSVAIKUTTEISESTI KIRJATTAVAT RAHOITUSVELAT

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin ra-
hoitusvelkoihin kuuluvat ne johdannaiset, joihin ei
sovelleta suojauslaskentaa. Käypään arvoon tulos-
vaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat arvostetaan
käypään arvoon. Käyvän arvon muutoksista syn-
tyvät sekä realisoitumattomat että realisoituneet
voitot ja tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti sillä
kaudella, jonka aikana ne syntyvät, ja ne sisältyvät
rahoitustuottoihin tai -kuluihin. Taseessa johdan-
naissaamiset ja -velat esitetään lyhytaikaisissa siir-
tosaamisissa ja siirtovelloissa. Konsernin johdan-
naissopimuksista on kerrottu liitetiedossa 34.

MUUT RAHOITUSVELAT

Tähän ryhmään sisältyvät mm. konsernin pitkä- ja
lyhytaikaiset korolliset rahoitusvelat sekä ostove-
lat. Muut rahoitusvelat kirjataan velan nostohet-
kellä saadun vastikkeen määrän perustuvaan
käypään arvoon, johon sisällytetään hankinnasta
johtuvat transaktiomenot. Myöhemmin velat esi-
tetään jaksotettuun hankintameno-
on käyttäen efektiivisen koron menetelmää.

VIERAAN PÄÄOMAN MENOT

Vieraan pääoman menot aktivoidaan osana kysei-
sen omaisuserän hankintamenoa, silloin kun ky-
seessä on IAS 23 Vieraan pääoman menot –stan-
dardin mukaisesta ehdot täyttävän omaisuserän
hankkimisesta, rakentamisesta tai valmistamisesta
välittömästi johtuvat menot. Tikkurila-konsernilla
ei ole tilikaudella 2012 tai 2011 ollut tällaisia han-
kintoja. Muut vieraan pääoman menot kirjataan
kuluksi sillä tilikaudella, jonka aikana ne syntyvät.
Vieraan pääoman menot koostuvat korkokuluista
ja muista rahoituskuluista.

VARAUKSET JA EHDOLLISET VELAT

Taseeseen merkitään varaus, kun konsernilla on
jonkin aikaisemman tapahtuman seurauksena oi-
keudellinen tai tosiasiallinen olemassa oleva vel-
voite ja on todennäköistä, että siitä aiheutuu vas-
taisia menoja ja velvoitteen määrä on arvioitavissa
luotettavasti. Uudelleenjärjestelyvaraus kirjataan
vain silloin, kun siitä on laadittu yksityiskohtainen,
asianmukainen suunnitelma ja suunnitelman toi-
meenpano on aloitettu tai siitä on tiedotettu niille,
joihin järjestely vaikuttaa.

Varauksena kirjattava määrä vastaa parasta ar-
viota menoista, joita olemassa olevan velvoitteen
täyttäminen edellyttää raportointikauden
päättymispäivänä. Jos rahan aika-arvon vaikutus
on olennainen, varaus diskontataan. Jos osas-
ta velvoitetta on mahdollista saada korvaus kol-
mannelta osapuolelta, korvaus kirjataan erilliseksi
omaisuuseräksi, kun korvauksen saaminen on käy-
tännössä varmaa.

Ehdollinen velka on aikaisempien tapahtumien
seurauksena syntynyt mahdollinen velkoite, jonka
olemassaolo varmistuu vasta konsernin määräys-
vallan ulkopuolella olevan epävarman tapahtu-
man realisoituessa. Ehdolliseksi velaksi katsotaan
myös sellainen olemassa oleva velkoite, joka ei
todennäköisesti edellytä maksuvelvoitteen täyt-
tämistä, tai jonka suuruutta ei voida määrittää lu-
otettavasti. Ehdollinen velka esitetään liitetiedoissa.

LÄHIPIIRITAPAHTUMAT

Tikkurila-konsernin lähipiiriin kuuluvat konsernin emoyhtiö, Tikkurila Oyj, tytä- ja osakkuusyhtykset sekä yhteisyritykset. Lähipiiriin luetaan myös konsernin johtohenkilöt; hallituksen ja konsernin johtoryhmän jäsenet, toimitusjohtaja sekä heidän perheenjäsenensä.

Liiketoimissaan osakkuus- ja yhteisyritysten sekä muiden lähipiiriin kuuluvien kanssa Tikkurila noudattaa samoja kaupallisia ehtoja kuin liiketoimissaan ulkopuolisten osapuolten kanssa. Konsernin lähipiiriin kanssa tehdyt liiketoimet on esitetty liitetiedoissa 39.

SEGMENTTIRAPORTOINTI

Konserni raportoi sisäisessä ja ulkoisessa raportoinnissaan maantieteelliseen rakenteeseen perustuvalla liiketoimintamallilla ja sillä on matriisiorganisaatio. Maantieteelliseen jakoon perustuvat strategiset liiketoimintayksiköt eli SBU:t ovat:

- SBU East
- SBU Scandinavia
- SBU Finland
- SBU Central Eastern Europe

Edellä mainittuihin segmentteihin kuulumattomat liiketoiminnot, jotka ovat luonteeltaan kuluja ja liittyvät konsernin ja emoyhtiön hallintotehtäviin, esitetään omana "Tikkurila Common" -eräänä.

JULKISET AVUSTUKSET

Tikkurila ei ole saanut merkittäviä julkisia investointi- tai muita avustuksia. Yksittäiset kulukorvaukset, esimerkiksi koulutukseen liittyen, jotka on saatu julkisoikeudellisilta tai niitä lähellä olevilta tahoilta, on käsitelty kulunoikaisui-

LIIKEVOITTO

IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen -standardi ei määrittele liikevoiton käsitettä. Konserni on määritellyt sen seuraavasti: liikevoitto on nettosumma, joka muodostuu kun liikevaihtoon lisätään liiketoiminnan muut tuotot, vähennetään ostokulut oikaistuna valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutoksella, vähennetään työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut, poistot ja arvonalentumistappiot sekä liiketoiminnan muut kulut.

KERTALUONTEISET ERÄT

Tikkurila-konserni erittelee tuloslaskelmassaan kertaluonteisia eriä, jotka ovat yhtiön normaaliin liiketoimintaan liittyviä ei-tavanomaisia, ei-toistuvia ja olennaisia eriä. Tällaisia eriä ovat muun muassa saadut poikkeukselliset vakuutuskorvaukset tai niiden oikaisu, maksetut tai saadut sakkoluonteiset maksut ja niiden oikaisu, tai liiketoiminnan uudelleenjärjestelyihin liittyvät erät, esimerkiksi henkilöstön irtisanomisiin ja konsernirakenteen strategiaan muutoksiin liittyvät erät.

OMA PÄÄOMA

Omana pääomana esitetään kantaosakkeet. Menot, jotka liittyvät omien oman pääomanehtosten instrumenttien liikkeeseenlaskuun tai hankin-

taan, esitetään oman pääoman vähennyseränä. Mikäli omia osakkeita hankitaan takaisin, vähennetään niiden hankintameno sisältäen myös hankintaan liittyvät välittömät kustannukset omasta pääomasta. Hallituksen yhtiökokoukselle ehdottama osingonjakoa ei kirjata tilinpäätökseen ennen kuin yhtiön osakkeenomistajat ovat vahvistaneet sen yhtiökokouksessa.

UUDEN JA UUDISTETUN IFRS-NORMISTON SOVELTAMINEN

IASB on julkistanut seuraavat uudet tai uudistetut standardit ja tulkinnat, joita Tikkurila-konserni ei vielä ole soveltanut. Konserni ottaa ne käyttöön kunkin standardin ja tulkinnan voimaantulopäivästä lähtien, tai mikäli voimaantulopäivä on muu kuin tilikauden ensimmäinen päivä, voimaantulopäivää seuraavan tilikauden alusta lukien.

EU:ssa hyväksytyt uudet standardit, standardimuutokset ja tulkinnat

- Muutos IAS 1:een *Tilinpäätöksen esittäminen* (voimaan 1.7.2012 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Keskeisin muutos on vaatimus muiden laajan tuloksen erien ryhmittelystä eriin, jotka siirretään myöhemmin mahdollisesti tulosvai- kutteiksi ja eriin, joita ei koskaan siirretä tulos- vaikutteiksi. Muutos vaikuttaa konsernin mui- den laajan tuloksen erien esittämiseen.
- IFRS 13 *Käyvän arvon määrittäminen* (voimaan 1.1.2013 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Stan- dardissa määritetään käyvän arvon käsitettä ja siihen on kerätty vaatimukset käyvän arvon määrittämisestä sekä vaadittavista liitetiedoista. Standardi sinällään ei laajenna käyvän arvon käyttöä, mutta antaa ohjeistusta sen määrittä- miselle silloin, kun sen käyttö on sallittua tai sitä on vaadittu jossain toisessa standardissa. Stan- dardilla ei arvioida olevan merkittävää vaikutus- ta konsernin tulevaan tilinpäätökseen. Standardi voi kuitenkin lisätä esitettäviä liitetietoja tulevis- sa tilinpäätöksissä.
- IFRS 10 *Konsernitilinpäätös* (voimaan 1.1.2013 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Standardissa on uudistettu määrittelmä määräysvallalle, joka myös olemassa olevien periaatteiden mukaan on keskeinen tekijä, kun ratkaistaan tullaanko yhteisö yhdistelemään konsernitilinpäätökseen. Standardissa myös annetaan lisäohjeistusta määräysvallan määrittelystä. Standardi korvaa osittain tilinpäätösstandardin IAS 27 *Konserni- tilinpäätös ja erillistilinpäätös* sekä tulkinnan SIC- 12 *Konsernitilinpäätös - erityistä tarkoitusta varten perustetut yksiköt*. Standardilla ei nykyisen kon- sernirakenteen vallitessa arvioida olevan vaiku- tusta konsernin tilinpäätökseen.
- IAS 27 (uudistettu 2011) *Erillistilinpäätös* (voi- maan 1.1.2013 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Sisältää erillistilinpäätöstä koskevat vaati- mukset. Nykyisen IAS 27-standardin sisältämät määräysvaltaa käsittelevät kohdat siirretään uuteen IFRS 10:een. Standardilla ei ole vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.
- IAS 28 (uudistettu 2011) *Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä* (voimaan 1.1.2013 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Uudistettu standardi sisäl-

tää vaatimukset sekä osakkuus- että yhteisyritysten käsittelystä pääomaosuusmenetelmällä IFRS 11:n julkaisemisen seurauksena.

- IFRS 11 *Yhteisjärjestelyt* (voimaan 1.1.2013 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Yhteisyritysten suhteellisen yhdistelyn mahdollisuus poistuu. Standardi edellyttää, että yhteisyritykset yhdistellään käyttäen pääomaosuusmenetelmää. Standardissa painotetaan yhteisten järjestelyiden kirjanpidollisessa käsittelyssä niistä seuraavia oikeuksia ja velvoitteita enemmän kuin niiden oikeudellista muotoa. Yhteisjärjestelyt jaetaan kahteen kategoriaan: yhteiset toiminnot ja yhteisyritykset. Yhteisissä toiminnoissa osapuolilla on oikeus tiettyihin alla oleviin varoihin ja velvoitteisiin, kun taas yhteisyrityksissä osapuolilla on oikeus nettovaroihin. Uuden standardin myötä konsernin yhteisyritys, Alcro Parti AB tullaan yhdistelemään pääomaosuusmenetelmällä suhteellisen yhdistelyn sijaan. Muutoksella on vaikutusta konsernin taseeseen, laajaan tuloslaskelmaan sekä rahavirtaan. Muutoksen vaikutus konsernin vuoden 2012 liikevaihtoon on n. -1,4 milj. euroa, liikevoittoon -0,3 milj. euroa sekä pienentää taseen loppusummaa n. 0,3 milj. euroa. Muutoksella ei ole vaikutusta tilikauden tulokseen.
- IAS 19 (uudistettu 2011) *Työsuhde-etuudet* (voimaan 1.1.2013 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Kaikki vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot tulee jatkossa kirjata välittömästi muihin laajan tuloksen eriin eli ns. putkimenetelmästä luovutaan. Lisäksi rahoitusmeno määritetään nettoraahastointiin perustuen. Myös liitetietovaatimuksia lisätään. Putkimenetelmästä luopumisen ja rahoitusmenon uuden määrittämenetelmän arvioidaan vaikuttavan konsernin taseeseen 31.12.2012 ja tilikauden 2012 laajaan tulokseen seuraavasti: Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma pienenee noin 4,2 milj. euroa Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut pienenevät noin 0,2 milj. euroa Tilikauden tulos paranee noin 0,2 milj. euroa Konsernin taseen loppusumma kasvaa noin 0,7 milj. euroa Pitkäaikaiset velat kasvavat noin 5,0 milj. euroa Lisäksi standardimuutoksen yhteydessä konsernissa on käyty tarkemmin läpi muita pitkäaikaisia työsuhde-etuuksia, minkä seurauksena tilinpäätöshetkellä 31.12.2012 emoyrityksen omistajille kuuluvan oman pääoman määrän arvioidaan pienenevän noin 2,9 milj. euroa ja velkojen kasvavan noin 3,9 milj. euroa. Tilikauden 2012 tulokseen tällä ei arvioida olevan olennais- ta vaikutusta.
- IFRS 12 *Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot osuuk- sista muissa yhteisöissä* (voimaan 1.1.2013 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Standardi sisältää liitetietovaatimukset koskien sijoituksia tytäryhtiöihin, yhteisjärjestelyihin (yhteisyritykset, yhteistoiminnot), osakkuusyhtykseen, erityistä tarkoitusta varten perustettuihin yksiköihin, sekä muista taseen ulkopuolelle jäävistä yhtiöistä. Standardi lisää jonkin verran tilinpäätöksen liite- tietojen määrää.

- Muutos IFRS 7:ään *Rahoitusinstrumenttitilin-päätöksessä esitettävät tiedot - rahoitusvarojen ja rahoitusvelkojen vähentäminen toisistaan* (voimaan 1.1.2013 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutos tarkoittaa liitetietovaatimuksia, jotka koskevat taseessa nettomääräisesti esitettyjä rahoitusinstrumentteja sekä yleisiä netotusjärjestelyjä tai vastaavanlaisia sopimuksia. Tällä standardimuutoksella ei tule olemaan merkittävää vaikutusta konsernin tulevaan tilinpäätökseen.
- Muutos IAS 32:een *Rahoitusinstrumentit: esittämistapa - rahoitusvarojen ja rahoitusvelkojen vähentäminen toisistaan* (voimaan 1.1.2014 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutos tarkoittaa rahoitusvarojen ja -velkojen nettomääräistä esittämistä koskevia sääntöjä ja lisää aihetta koskevaa soveltamisohjeistusta. Standardin muutoksella ei tule olemaan merkittävää vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.
- IFRIC 20 *Pintamaan poistamisesta aiheutuvat menot avolouhoksen tuotantovaiheessa* (voimaan 1.1.2013 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Tällä tulkinnalla ei ole vaikutusta Tikkurila-konsernin tulevaan tilinpäätökseen.

Standardimuutokset ja uudet standardit, joita ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa

- IFRS 9 *Rahoitusinstrumentit ja siihen tehdyt muutokset* (voimaan 1.1.2015 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). IASB:n kolmivaiheinen hanke korvaa valmistuessaan nykyisen standardin IAS 39 Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen. IFRS 9:n ensimmäisessä osassa, julkaistu marraskuussa 2009, ohjeistetaan rahoitusvarojen luokittelua ja arvostamista. Luokittelu riippuu yrityksen liiketoimintamallista ja sopimukseen perustuvien rahavirtojen ominaispiirteistä. IASB on kuitenkin jo ehdottanut muutoksia jo julkaistuun rahoitusvarojen luokitteluun ja arvostamiseen. Lokakuussa 2010 julkaistettu osa käsittelee rahoitusvelkojen luokittelua ja arvostamista. Tämän mukaan rahoitusvelkojen kirjaamiseen ja arvostamiseen ei tulisi muutoksia, lukuun ottamatta sellaisia rahoitusvelkoja, joihin on sovellettu käyvän arvon optiota. Näiden osalta luottoriskin muutoksista johtuvat käyvän arvon muutokset kirjataan muihin laajan tuloksen eriin, eikä niitä kirjattaisi myöhemminkään

- tulosvaikutteisesti. Näin mikäli tämä ei aiheuttaisi tulokseen vaikuttavaa kirjanpidollista epäsymmetriaa. IFRS 9:n keskeneräiset osat, osiot kaksi ja kolme, koskevat rahoitusvarojen arvonalentumista ja suojauslaskentaa. Standardin vaikutusta konsernin tulevaan tilinpäätökseen selvitetään.
- IFRS-standardeihin tehdyt parannukset (*Annual Improvements to IFRSs 2009–2011*), toukokuu 2012, voimaan 1.1.2013 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Tämä koskee yhteensä viittä standardia. Näillä muutoksilla ei ole merkittävää vaikutusta konsernin tulevaan tilinpäätökseen.
- Muutos IFRS 10, IFRS 12 ja IAS 27 *Sijoitusyhteisöt* (voimaan 1.1.2014 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Uusien vaatimusten mukaan sijoitusyhteisön tulee käsitellä määräysvallan tuottavia sijoituksiaan konsolidoinnin sijaan rahoitusinstrumenttistandardien (IFRS 9 tai IAS 39) mukaisesti. Muutoksella ei ole vaikutusta konsernin tulevaan tilinpäätökseen.

2. Johdon harkintaa edellyttävät arviot

Laadittaessa konsernitilinpäätöstä joudutaan tekemään tulevaisuutta koskevia arvioita ja oletuksia, joiden toteumat voivat poiketa tehdyistä arvioista ja oletuksista. Konsernin johto käyttää harkintaa myös tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden soveltamisessa, ja mikäli on mahdollista valita vaihtoehtoisten kirjaustapojen välillä, myös kirjaustavan valinnassa. Näillä arvioilla ja oletuksilla, ja niiden soveltamisella, on vaikutusta tilikauden tuottoihin ja kuluihin ja sitä kautta tilikauden tulokseen, tilinpäätöspäivänä raportoituun varoihin ja velkoihin, sekä liitetiedoissa esitettäviin ehdollisiin varoihin ja velkoihin. Mahdolliset arvioiden ja oletusten muutokset merkitään kirjanpitoon sillä kaudella, jonka aikana arviota tai oletusta korjataan, ja kaikilla tämän jälkeisillä kausilla.

Tilinpäätöksen laadinnan yhteydessä tehdyt arviot pohjautuvat johdon parhaaseen näkemykseen raportointikauden päättymispäivänä. Arvioiden taustalla ovat aiemmat kokemukset sekä tulevaisuutta koskevat tilinpäätöshetkellä todennäköisimpinä pidetyt oletukset. Oletuksia on jouduttu tekemään muun muassa konsernin toiminta-alueen taloudellisen kehityksen vaikutuksesta myyntiin ja kustannustasoon. Arvioiden ja oletusten toteutumista seurataan säännöllisesti. Alla on esitetty ne erät, joihin arvioidaan liittyvän eniten epävarmuutta.

Yhtiön tietoon ei ole tullut tilinpäätöksen julkistamishetken mennessä informaatiota sellaisista tilikauden päättymisajankohdan arvioihin liittyvistä merkittävistä epävarmuustekijöistä tai muutoksista keskeisiin tulevaisuutta koskeviin oletuksiin, joiden perusteella olisi olemassa merkittävä riski varojen ja velkojen kirjanpitoarvojen olennaisista muutoksista seuraavan tilikauden aikana.

OMAISUUSERIEN ARVONALENTUMISET JA OMAISUUDEN ARVOSTUKSEEN LIITTYVÄT ARVIOT

Liikearvon ja muiden omaisuusarvon alentumistestauksen yhteydessä määritellään vastaisia rahavirtoja, jotka perustuvat tärkeimmiltä oletuksiltaan tuleviin katetasoihin, käytettävään diskonttauskorkoon ja ennusteiden ajanjaksoon, sekä ennustejakson jälkeisen ajan kasvuvahuetuksiin, millä on vaikutus niin sanottuun terminaaliarvoon. Negatiivinen kehitys rahavirtojen toteutumisessa tai diskonttauskoron yksittäisissä komponenteissa, kuten korkotasossa, riskipreemioissa tai rahoitusrakenteessa, voi johtaa arvonalentumistappion kirjaamiseen. Arvonalentumistestauksiin liittyvät herkkyysanalyysit on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 17.

Tilikaudella 2012 kirjatut arvonalentumiset aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä liittyvät Venäjän Cheljabinskissa sijaitsevaan maa-alueeseen ja alueella oleviin rakennuksiin sekä Venäjällä sijaitsevaan tuotantolaitokseen. Aineettomien hyödykkeiden ja liikearvon arvonalentumiset liittyvät tiettyihin tuotemerkkeihin, toiminnanohjausjärjestelmään sekä Zorka Color liiketoimintahankinnan yhteydessä hankittuihin omaisuuseriin. Tilikaudella 2011 kirjatut aineettomien hyödykkeiden ja liikearvon arvonalentumiset liittyivät myytävänä oleviksi luokiteltuihin pitkäaikaisiin omaisuuseriin. Myytävänä oleviksi luokiteltujen pitkäaikaisen omaisuuserien kirjanpitoarvo ylitti konsernin johdon arvion mukaan myynnistä aiheutuvilla menoilla vähennetty käyvän arvon. Tämän johdosta näistä omaisuuseristä kirjattiin luokittelun muutoksen yhteydessä arvonalentumistappioita. Arvonalentumistappiot on esitetty liitetiedossa 9. Poistot ja arvonalentumiset.

Arvonalentumistestauksessa joudutaan arvioimaan viitteitä arvonalentumisista käyttäen hyväksi sekä ulkoisia lähteitä (kuten markkinaraportit,

kustannuskehitykset, korkotasot) että sisäisiä lähteitä (varastojen epäkuranttius, päätökset tuotesortimentin muutoksista). Näiden lähteiden ja tietojen analysoinnissa ja johtopäätösten tekemisessä joudutaan käyttämään arvioita.

Vaihto-omaisuuden arvostus edellyttää jossain määrin johdon arvioita. Vaihto-omaisuus arvostetaan joko hankintamenoon tai sitä alempaan nettoarvoon, riippuen siitä kumpi näistä on alhaisempi. Nettoarvoon arvioidaan saatavissa oleva myyntihinta vähennettynä arvioiduilla myynnin toteuttamiseksi tarvittavilla välittömällä menolla sekä vähennettynä arvioiduilla hyödykkeen valmiiksi saattamisesta johtuvilla menoilla. Vaihto-omaisuuden tasearvon ylittäessä arvioidun nettoarvoon kirjataan vaihto-omaisuuden arvon alentuminen.

Myyntisaamisista kirjataan arvon alentuminen, mikäli johto arvioi, ettei saamisen kirjanpitoarvo vastaa sen käypää arvoa. Mahdolliseen myyntisaamisten arvon alentumiseen antavat viitteitä mm. velallisen huomattavat taloudelliset vaikeudet, suoritusviivästyminen ja suorituslaiminlyönti.

Johto käyttää myös arviotaan määritettäessä aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden taloudellista vaikutusaikaa Tikkurila-konsernille. Mikäli todellinen taloudellinen vaikutusaika poikkeaa tästä alkuperäisestä arviosta, korjataan vuosittain tehtäviä poistoja tai kirjataan hyödykkeestä arvonalentumistappio.

YRITYSTEN YHTEENLIITTYMÄT

Yrityskaupoissa hankittujen yritysten nettoarvo arvioidaan käypään arvoon. Tikkurila-konsernin maantieteellisen toimialueen ja liiketoiminnan luonteen huomioon ottaen on mahdollista, että hankittavien yhtiöiden tai liiketoimintojen, ja niihin liittyvien omaisuus- ja velkaerien arvot eivät ole luotettavasti määritettävissä ja että

arvonmääritykseen liittyy paljon arvionvaraisia elementtejä. Mikäli kyseessä on merkittävä yritys-kauppa, yrityshankintojen kautta konserniin tulneiden aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvioituilla käyvillä arvoilla ja arvioituilla taloudellisilla vaikutusajoilla voi olla huomattava vaikutus Tikkurilan tulokseen ja taseeseen. Yrityskauppojen yhteydessä hankittu nettovarallisuus on esitetty liitetiedossa 4 Hankitut ja myydyt liiketoiminnot.

Liiketoimintojen hankintaan liittyvien ehdollisten vastikkeiden määrää arvioitaessa Tikkurila-konsernin johto joutuu käyttämään arvioita ja oletuksia hankitun liiketoiminnan taloudellisesta kehityksestä. Mikäli hankintahetkellä käypään arvoon arvostetun ehdollisen vastikkeen määrittämisen pohjana olleet oletukset muuttuvat, kirjataan arvioiden muutokset tarkasteluhetkellä konserniin laajaan tuloslaskelmaan tulosvaiikutteisesti. Ehdollinen vastike on diskontattu nykyhetken käyttäen kohdeyhtiön perustuen painotettua pääoman kustannusta. Diskonttaus-korkotekijän muutoksista johtuvat erät kirjataan konsernin rahoituseriin.

Mikäli konserni suunnittelee luopuvansa joistain liiketoiminnoista tai myyvänsä joitakin omaisuuseriä, johto joutuu arvioimaan koska IFRS 5 -standardin mukaiset kriteerit täyttyvät ja näin ollen milloin omaisuuserä, -erät on luokiteltava myytävänä oleviin pitkäaikaisiin omaisuuseriin. Lisäksi johto joutuu arvioimaan luokittelun yhteydessä

mahdollisesti kirjattavan arvonalentumistappion määrän, mikäli omaisuuserän kirjanpitoarvon arvioidaan ylittävän omaisuuserän myynnistä aiheutuville menoilla vähennetyt käyvä arvon.

VARAUKSET

Varaus kirjataan, kun yhtiöllä on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, ja maksuveloitteen toteutuminen on todennäköistä. Varaus voidaan kirjata vain, kun varauksen määrä on luotettavasti arvioitavissa. Varausten kirjaaminen tilinpäätökseen edellyttää johdon arviota, koska varauksiin liittyvien veloitteiden tarkka euromäärä ei ole selvillä tilinpäätöstä laadittaessa. Mikäli johto arvioi, ettei veloitteesta synny todennäköisesti maksuveloitetta, esitetään tämä ehdollisena velkana konsernin tilinpäätöksessä. Tilinpäätöshetkellä 31.12.2012 varauksen määrä oli 1,1 milj. euroa. Vastaava luku tilinpäätöksessä 2011 oli 0,8 milj. euroa. Varauksista on kerrottu liitetiedossa 32.

VEROT

Verotuksellisista tappioista ja muista eristä kirjattavien laskennallisten verosaamisten kirjaamista varten johto arvioi määrän, jonka verran konserniyhtiöille todennäköisesti syntyy verotettavaa tuloa, niin että verosaamiset pystytään hyödyntämään. Konsernilla on tytäryhtiöitä useissa maissa, joissa on erityyppisiä, toisistaan poikkeavia vero-

säädöksiä. Tuloverojen kokonaismäärän arvioiminen koko konsernin tasolla edellyttää merkittävää harkintaa. Todellinen tuloskehitys voi poiketa arviosta, jolloin muutos vaikuttaa tulevien tilikausien veroihin. Tilinpäätöksessä 2012 laskennallisten verosaamisten määrä oli 6,6 milj. euroa ja vahvistettujen tappioiden määrä, joista ei ole kirjattu laskennallista verosaamista, oli 6,2 milj. euroa.

ELÄKEVELVOITTEET

Konsernin etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen yhteydessä joudutaan arvioimaan taseeseen kirjattavan velan (tai saamisen) määrää siten, että laskennassa sovellettavan nykyarvolaskennan ja vakuutusmatemaattisten erien määrittämiseksi joudutaan tekemään useita eri arvioita. Oletuksia ovat muun muassa järjestelyihin liittyvien varojen ja velkojen arvostamisessa käytetyt diskonttauskorot, palkkatason nousuoletukset ja odotettavissa oleva elinikä. Osa laskennassa käytettävistä arvioista perustuu ulkopuolisilta aktuaareilta saataviin tietoihin. Todelliset tulokset voivat poiketa alkuperäisistä arvioista ja oletuksista ja nämä kirjataan etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden osalta vakuutusmatemaattisina voittoina ja tappiona ns. putkimenetelmää käyttäen tulosvaiikutteisesti jaksotettuna järjestelyssä mukana olevien henkilöiden keskimääräiselle jäljellä olevalle palvelusajalle.

3. Toimintasegmentit

Tikkurilan liiketoiminta on organisoitu neljään raportoitavaan toimintasegmenttiin, joista Tikkurila käyttää nimitystä strateginen liiketoimintayksikkö (SBU). Segmentit perustuvat konsernijohdon strategiaan olla johtava kuluttajille ja ammattilaisille suunnattujen maalaamiseen liittyvien ratkaisujen tarjoaja Pohjoismaissa sekä Venäjällä ja muissa valituissa Itä-Euroopan maissa sekä näiden toimintaympäristöjen erilaisuuteen ja siihen, miten konsernin toimintaa alueilla johdetaan. Segmenttien tuotot muodostuvat erilaisten maalien myynnistä kauppiaille, teollisuuteen sekä ammattikäyttöön. Segmentit saavat tuottoja vähäisessä

määrin myös maaleihin liittyvien oheispalvelujen myynnistä. Tikkurila common -erässä on esitetty konsernin hallinnon yhteiset kulut ja Treasury-toimintoon liittyvät erät.

Tikkurila-konsernissa segmenttien tuloksellisuuden arviointi sekä segmenteille kohdennettavia resursseja koskevat päätökset perustuvat segmenttien liikevoittoon. Segmenttien varojen ja velkojen arvostusperiaatteet ovat samat kuin mitä liitetiedossa 1 Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet on esitetty. Segmentin varat ovat eriä, joita segmentti käyttää liiketoiminnassaan tai jotka ovat järkevällä perusteella kohdennettavissa seg-

menteille. Segmenttien tuotot esitetään asiakkaiden sijaintimaan mukaisesti ja segmenttien varat esitetään varojen sijainnin mukaisesti. Segmenttien välinen hinnoittelu perustuu markkinahintoihin. Konsernin ulkoiset tuotot kertyvät laajasta asiakaskunnasta.

Tikkurila-konsernissa ylimpänä operatiivisena päätöksentekijänä, jonka tehtäviin kuuluu resursien kohdistaminen toimintasegmenteille, toimii konsernin johtoryhmä.

Konsernilla ei ole sellaisia yksittäisiä asiakkaita, joilta saatavat tuotot olisivat vähintään 10 prosenttia Tikkurila-konsernin tuotoista.

Toimintasegmentit 2012 (Tuhatta euroa)	East**	Scandinavia*	Finland	Central Eastern Europe***	Tikkurila common	Eliminoinnit	Yhteensä
Liikevaihto	242 840	195 551	107 906	125 539	-	-	671 836
Poistot ja arvonalentumiset	8 929	5 843	3 737	6 631	-	-	25 140
Liikevoitto (-tappio)	29 897	23 737	10 671	5 355	-3 107	-	66 553
Segmenteille kohdentamattomat erät							
Rahoitustuotot							7 652
Rahoituskulut							-15 025
Osuudet osakkuusyritysten tuloksista							62
Konsernin voitto ennen veroja							59 242
Segmentin varat	127 062	162 298	74 159	82 202	45 826	-59 532	432 015
Osuudet osakkuusyrityksissä							1 070
Investoinnit	5 558	3 365	5 290	3 903	-	-	18 115

Toimintasegmentit 2011 (Tuhatta euroa)	East**	Scandinavia*	Finland	Central Eastern Europe***	Tikkurila common	Eliminoinnit	Yhteensä
Liikevaihto	220 041	192 347	109 182	122 158	-	-	643 729
Poistot ja arvonalentumiset	6 230	6 035	3 640	5 761	-	-	21 666
Liikevoitto (-tappio)	25 343	24 237	10 804	3 166	-2 340	-	61 211
Segmenteille kohdentamattomat erät							
Rahoitustuotot							12 485
Rahoituskulut							-23 317
Osuudet osakkuusyritysten tuloksista							294
Konsernin voitto ennen veroja							50 673
Segmentin varat							
Osuudet osakkuusyrityksissä	125 048	163 710	78 708	88 872	41 280	-63 115	434 503
Investoinnit	3 908	3 534	4 126	14 395	-	-	25 963

* Ruotsi, Norja, Tanska

** Venäjä, Kazakstan, Valko-Venäjä, Ukraina, Armenia, Azerbaidzan, Georgia, Mongolia, Moldova, Kirgistan, Tadzikistan, Turkmenistan, Uzbekistan

*** Puola, Viro, Latvia, Liettua, Kiina, Tshekin Tasavalta, Unkari, Romania, Saksa, Slovakia, Serbia, Makedonia ja vientitoiminta muihin kuin edellä lueteltuihin maihin

KONSERNIN HENKILÖKUNTA SEGMENTEITTÄIN KESKIMÄÄRIN KAUDEN AIKANA

	2012	2011
East	1 517	1 577
Scandinavia	423	473
Finland	610	746
Central Eastern Europe	839	845
Tikkurila common	36	35
Yhteensä	3 425	3 676

LIKEVAIHTO MAITTAIN, KOHDEMAAN MUKAAN

(Tuhatta euroa)	2012	2011
Venäjä	216 398	192 991
Ruotsi	154 760	155 528
Suomi	107 906	109 182
Puola	60 492	60 994
Muut maat	132 280	125 034
Yhteensä	671 836	643 729

LIKEVAIHTO TUOTERYHMITÄIN

(Tuhatta euroa)	2012	2011
Kauppa- ja rakennusmaalit	564 370	538 779
Teollisuusmaalit	107 466	104 950
Yhteensä	671 836	643 729

PITKÄAIKAISET VARAT, SIJAINTIMAAN MUKAAN *)

(Tuhatta euroa)	2012	2011
Venäjä	56 751	56 851
Ruotsi	87 714	87 714
Suomi	28 412	29 789
Puola	11 853	10 582
Muut maat	23 018	27 457
Yhteensä	207 748	212 393

*) Pitkäaikaiset varat koostuvat aineettomista ja aineellisista hyödykkeistä sekä sijoituksista osakkuusyrityksiin.

4. Hankitut ja myydyt liiketoiminnot

HANKINNAT 2012

Tikkurilalla ei ollut liiketoimintojen yhdistämissä vuonna 2012.

MYYNNIT 2012

Tikkurila sai 29.02.2012 päätökseen Unkarin, Tšekin ja Slovakian sekä Romanian tytäryhtiöidensä myynnin Tikkurilan paikallisen johdon perustamalle tsekkiläiselle Dejmark Group -nimiselle yhtiölle. Dejmark Group jatkaa Tikkurilan tuotteiden jälleenmyyntiä kaikissa neljässä maassa. Unkarin, Tšekin ja Slovakian tytäryhtiöiden varat ja velat oli esitetty tilinpäätöksessä 2011 myytävänä olevina omaisuuserinä.

Yhteenlaskettu kauppahinta oli 0,6 miljoonaa euroa, josta 0,2 miljoonaa euroa suoritettiin käteisellä kaupantekohetkellä. Loppuosa 0,4 miljoonaa euroa maksetaan vuosien 2013 - 2017 aikana.

Tikkurila-konsernissa kauppaan liittyen kirjattiin 0,9 miljoonan euron myyntitappio, jota kertyneiden muuntoerojen kirjaaminen tulosvaikutteiseksi luovutuksen yhteydessä kasvatti 0,1 miljoonaa euroa.

Tämän lisäksi kauppaan liittyi korollinen seuraavan viiden vuoden aikana maksettava lainasaaminen, jonka arvo kaupantekohetkellä oli 3,7 miljoonaa euroa, ja jonka vakuutena on myytyjen yhtiöiden Unkarin, Tšekin ja Slovakian yhtiöiden osakkeet.

Tikkurila myi 31.07.2012 puolalaisen tytäryhtiönsä Kujot Sp.zo.o:n, entinen Tikkurila Coatings

Sp.zo.o, osakkeet. Kauppahinta oli 2,7 miljoonaa Puolan zlotya eli noin 0,7 miljoonaa euroa, josta 0,3 miljoonaa euroa suoritettiin käteisellä kaupantekohetkellä. Kauppahinnan loppuosa saadaan vuosien 2013 - 2014 aikana. Tämän kauppahinta-saatavan vakuudeksi ostaja, Baltchem Spółka Akcyjna Zakłady Chemiczne, antoi Tikkurilalle velkakirjapantint (promissory note).

Konsernissa realisoitui kaupasta 0,1 miljoonan euron myyntivoitto, jota kertyneiden muuntoerojen kirjaaminen tulosvaikutteiseksi pienensi 0,1 miljoonaa euroa.

HANKINNAT 2011

ZORKA COLOR -MAALIYHTIÖN LIIKETOIMINNAN HANKINTA

Tikkurila sai heinäkuun 2011 alussa päätökseen serbialaisen Zorka Color - maaliyhtiön liiketoiminnan hankinnan. Zorka Color toimi Serbiassa, jossa se Tikkurilan johdon arvion mukaan oli kolmen suurimman yrityksen joukossa kauppa- ja rakennusmaaleissa. Tämän lisäksi yhtiö toimi Bosniassa ja Hertsegovinassa, Montenegrossa, Kroatiasa, Kosovossa ja Makedoniassa. Tämä hankinta vahvistaa Tikkurilan asemaa Keski- ja Itä-Euroopassa ja erityisesti Balkanin alueella. Liiketoiminta yhdisteltiin heinäkuun ensimmäisestä päivästä lähtien SBU Central Eastern Europe -segmenttiin.

Kauppa sovittiin huhtikuussa 2011 ja saatiin päätökseen 1. heinäkuuta 2011, jolloin ostettu lii-

ketoiminta siirtyi Tikkurilan omistukseen. Hankintapäivämäärä oli siten 1.7.2011

Hankintahetkellä käteisvaroina luovutettu vastike oli noin 11,9 miljoonaa euroa, mikä vastaa kaupantekohetken rahavirtavaikutusta Tikkurila-konserniin, koska ostajalle ei siirtynyt hankitun liiketoiminnan käteisvaroja. Osapuolet ovat sopineet lisäksi ehdollisesta vastikkeesta, joka määräytyy hankitun liiketoiminnan tulevan talouden kehityksen perusteella. Ehdollisen vastikkeen toteutuminen on sidottu hankitun liiketoiminnan oman pääoman arvon kehittymiseen, mikä lasketaan käyttökatteen ja nettovelkaantuneisuuden perusteella, 31. joulukuuta 2014 saakka. Mikäli oman pääoman arvo kasvaa, maksetaan tästä tietty osa lisävastikkeena kahdessa vaiheessa: ensimmäinen erä maksetaan vuoden 2012 tilinpäätöksen perusteella ja toinen vuoden 2014 tilinpäätöksen valmistumisen jälkeen. Hankintamenolaskelmassa ehdollisen kauppahinnan määrä perustuu Tikkurilan johdon arvion mukaisiin vaihtoehtoisin tulevaisuuden skenaarioihin ja niistä laskettuun todennäköisyyksillä painotettuun keskiarvoon. Nimelliset arvioidut lisäkauppahintaerät diskontattiin nykyarvoon käyttämällä kohdeyhtiön perusteella laskettua painotettua pääoman kustannusta, jonka arvo on ollut hankintahetkellä 16,4 %.

Hankintamenolaskelma Zorka Color liiketoiminnan hankinnasta on esitetty seuraavassa taulukossa.

LUOVUTETTAVA KOKONAISSVASTIKE

(Tuhatta euroa)

Hankinta-ajankohtana maksettu vastike, heinäkuu 2011	11 930
Ehdollinen vastike, hankinta-ajankohdan käypä arvo *	2 148
Vastike yhteensä	14 078

* arvioidun ehdollisen vastikkeen diskonttaamaton arvo on 3 288 tuhatta euroa

HANKITUISTA VAROISTA JA VASTATTAVIKSI OTETUISTA VELOISTA KIRJATUT MÄÄRÄT

(Tuhatta euroa)	Yhdistämisessä käytetyt käyvät arvot
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	3 081
Aineettomat oikeudet	
Tavaramerkit	3 975
Asiakassuhteet	2 279
Vaihto-omaisuus	3 459
Myyntisaamiset ja muut saamiset	4 787
Laskennalliset verosaamiset	586
Varat yhteensä	18 167
Laskennalliset verovelat	646
Ostovelat ja muut velat	5 083
Velat yhteensä	5 729

	Yhdistämisessä käytetyt käyvät arvot
(Tuhatta euroa)	
Yksilöitävissä oleva nettovarallisuus yhteensä	12 439
Liikearvo	1 639
Yhteensä	14 078
Hankintaan liittyvät menot	362

Hankintaan liittyvistä menoista kirjattiin tilikaudella 2011 tulosvaikutteisesti liiketoiminnan muihin kuluihin 195 tuhatta euroa. 167 tuhatta euroa hankintaan liittyvistä menoista kirjattiin vuoden 2010 tilinpäätökseen tulosvaikutteisesti.

Myynti- ja muiden saamisten käypä arvo oli 4 787 tuhatta euroa, ja niiden bruttomääräinen sopimusperusteinen nimellisarvo oli 5 406 tuhatta euroa. Yhteensä 619 tuhannen euron nimellisarvoiset saatavat arvioitiin olevan sellaisia, ettei niitä ole mahdollista periä takaisin.

Hankinnasta on kirjattu liikearvoa, mikä perustuu Zorka Colorista kaupan myötä Tikkurila-konserniin siirtyvän henkilöstön tietotaitoon, integraatio- ja synergiahyötyihin, joita kaupasta arvioidaan syntyvän tulevan kasvun mahdollistajana, ristiinmyyntimahdollisuuksien kautta sekä tehokkuushyötyinä hankintatoimessa, logistiikassa ja tuotannossa. Liikearvon ei odoteta olevan vähennyskelpoista verotuksessa.

Mikäli Zorka Colorin liiketoiminnan hankinta olisi tapahtunut tilikauden 2011 alussa, heinäkuun alun sijaan, Tikkurilan johdon arvion mukaan sillä olisi ollut seuraava vaikutus Tikkurila-konsernin laajaan tuloslaskelmaan vuonna 2011:

- Liikevaihto olisi kasvanut 7,9 miljoonalla eurolla
- Nettotulos olisi laskenut 1,3 miljoonalla eurolla

Tilikauden laajaan konsernituloslaskelmaan 2011 yhdistelty liikevaihto hankinta-ajankohdasta alkaen oli 8,1 miljoonaa euroa ja tappio 1,7 miljoonaa euroa.

Ehdollisen vastikkeen hankintahetken käypä arvo oli 2 148 tuhatta euroa, diskontattuna 16,4 %:n diskonttauskorolla. Tilinpäätöksessä 31.12.2011 ehdollisen vastikkeen määrä kasvoi 2 382 tuhanteen euroon. Ehdollisen vastikkeen käyvän arvon määrittämisessä käytetty diskonttaus korko tilinpäätöshetkellä 2011 oli 15,3 %. Vuoden 2011 ti-

linpäätöksessä ehdollisen vastikkeen arviot eivät olleet muuttuneet hankintahetken ja tilinpäätöshetken välillä.

Tilinpäätöshetkellä 31.12.2012 Zorka Colorin hankintaan liittyvän ehdollisen vastikkeen määrä on uudelleen arvioitu perustuen tilikauden 2012 toteutuneeseen tuloskehitykseen sekä päivitettyihin tulevaisuuden ennusteisiin, joissa on otettu huomioon kyseisen liiketoiminta-alueen makrotalouden kehityksen muutokset, oletetut maailmarkinoiden kilpailutilanteen ja asiakasrakenteen muutokset ja muut johdon arvioihin perustuvat päivitetty taustatiedot. Uudelleenarvioinnin perusteella ehdollisen vastikkeen käypä arvo laski verrattuna tilinpäätöshetken 31.12.2011. Tämä vaikutus, yhteensä 1 853 tuhatta euroa, on kirjattu tulosvaikutteisesti liiketoiminnan muihin tuotuihin. Käyvän arvon lasku johtui tilikauden 2012 liiketoiminnan taloudellisen kehityksen eroista aiempiin ennusteisiin verrattuna sekä tulevan taloudellisen kehityksen muuttuneista näkymistä.

Tilinpäätöksessä 31.12.2012 käytetty diskonttaus korko oli 15,1 %. Diskonttaamisesta aiheutuva arvostusero on kirjattu tulosvaikutteisesti rahoituseriin. Ehdollisen vastikkeen käypä arvo tilinpäätöksessä 31.12.2012 on 902 tuhatta euroa, ja sen diskonttaamaton arvo on 1 222 tuhatta euroa. Ehdollisen vastikkeen arvostuksessa on oletettu, että lisäkauppahintavastiketta maksettaisiin maaliskuussa 2015. Ehdollisen kauppahinnan käypää arvoa määrittäessä Tikkurila-konsernin johto joutuu käyttämään arvioita ja oletuksia taloudellisesta kehityksestä, ja nämä arviot voivat poiketa lopulta toteutuvasta kauppahinnan määrästä.

Ehdollisen vastikkeen käyvän arvon muutoksen yhteydessä, johto myös arvioi liiketoiminnassa hankittujen omaisuuserien kirjanpitoarvoja. Omaisuuserien kirjanpitoarvojen arvioitiin ylittävän omaisuuseristä kerrytettävissä olevan rahamäärän 1 853 tuhannella eurolla, ja tämän suuruinen

arvon alentumistappio kirjattiin tulosvaikutteisesti joulukuussa 2012. Arvon alentuminen pienensi liikearvon ja muiden aineettomien hyödykkeiden kirjanpitoarvoja.

MYYNIT 2011

Tilikaudella 2011 myytiin 25 miljoonan Ruotsin kruunun (noin 2,8 miljoonan euron) kauppahintaan kokonaan omistetun Färgglädje Måleributiken i Alvik AB:n osakkeet sekä Alcro-Beckers AB:n Uppsalassa Ruotsissa sijaitsevan myymälän liiketoiminta. Ostajina kaupassa toimivat Tikkurila SBU Scandinavia-liiketoimintayksikön aikaisempi vetäjä Niklas Frisk sekä muut yksityishenkilöt. Kauppa saatiin päätökseen 30.12.2011. Kaupantekohetkellä kokonaiskauppahinnasta saatiin rahana 60 prosenttia.

Loppuosa kauppahinnasta, 10 miljoonaa Ruotsin kruunua, saadaan vuosien 2014 - 2016 aikana.

Myytävien liiketoimintojen yhteenlaskettu liikevaihto tilikaudella 2011 oli noin 7,1 miljoonaa euroa ja henkilöstön määrä 36.

Myydyt vähittäismyymälät jatkavat konsernin tuotteiden myymistä.

Tilikaudella 2011 myytiin 1 760 tuhannen euron kauppahintaan venäläinen tytäryhtiö, OOO Tikkurila Powder Coatings, Teknos Group Oy:lle. Sopimus yhtiön myynnistä allekirjoitettiin joulukuussa 2010 ja kauppa saatettiin päätökseen 26.1.2011.

OOO Tikkurila Powder Coatings -yhtiön liikevaihto oli vuonna 2010 2,4 miljoonaa euroa ja se työllisti vuoden 2010 lopussa noin 50 henkilöä. Kaupan jälkeen Tikkurilalla ei ole enää lainkaan jauhemaalihin liittyvää toimintaa.

OOO Tikkurila Powder Coatings -yhtiön varat ja velat oli tilinpäätöksessä 2010 luokiteltu myytävänä oleviin omaisuuseriin. Yhtiön myynnistä saatu myyntivoitto on esitetty liiketoiminnan muissa tuotoissa.

5. Hankittujen ja myytyjen liiketoimintojen rahavirtavaikutus

LIIKETOIMINTOJEN JA TYTÄRYHTIÖIDEN HANKINTA JA MYynti

(Tuhatta euroa)	2012	2011
Liiketoimintojen hankinta		
Luovutettava kokonaisvastike	-	14 078
Ehdollinen vastike, käypä arvo hankintahetkellä	-	-2 148
Ostettujen liiketoimintojen hankintahetken rahavarat	-	-
Hankinnoista johtuvat rahavirrat hankittujen liiketoimintojen rahavaroilla vähennettynä	-	11 930

LIIKETOIMINTOJEN JA TYTÄRYHTIÖIDEN HANKINTA JA MYYNTI

(Tuhatta euroa)	2012	2011
Luovutustulot tytäryhtiöiden ja liiketoimintojen myynneistä		
Luovutustulot	1 137	4 541
Saamiseksi kirjattu osuus myyntihetkellä *)	-608	-1 122
Myytujen yhtiöiden / liiketoimintojen rahavarat	-443	-548
Rahavirtavaikutus	86	2 871

*) Tilikaudella 2012 myytyjen tytäryhtiöiden myynnistä kirjattujen saamisten diskonttaamaton arvo oli 724 tuhatta euroa myyntihetkellä. Diskontatun koron osuus 116 tuhatta euroa tuloutetaan korkotuottona ajan kulumisen perusteella.

(Tuhatta euroa)	2012	2011
Myytujen tytäryhtiöiden ja liiketoimintojen varat ja velat		
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet ja aineettomat hyödykkeet	1 085	3 203
Liikearvo	65	1 129
Laskennalliset verosaamiset	293	-
Korolliset saamiset	1	61
Vaihto-omaisuus	1 452	698
Myyntisaamiset ja muut korottomat saamiset	2 795	618
Rahavarat	443	548
Varat yhteensä	6 134	6 258
Laskennalliset verovelat	69	675
Korolliset velat	3 104	110
Ostovelat ja muut korottomat velat	1 012	1 065
Velat yhteensä	4 185	1 850
Myytujen tytäryhtiöiden / liiketoimintojen nettovarat yhteensä	1 949	4 408
Myyntitappio / -voitto omassa pääomassa	-812	133
Yhteensä	1 137	4 541

6. Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät

Konsernilla ei ollut myytävänä olevia omaisuuseriä vuoden 2012 lopussa. Tilikauden aikana puolalaisen tytäryhtiön, Kujot Sp.zo.o:n varat ja velat oli luokiteltu myytävänä oleviin omaisuuseriin.

Vuonna 2011 Tikkurila-konsernin myytävänä olevat omaisuuserät käsittivät kolmen myyn-

tiyhtiön; unkarilaisen Tikkurila Kft:n, slovakialaisen Tikkurila Slovakia s.r.o:n ja tsekkiläisen Tikkurila s.r.o:n omaisuuserät. Yhtiöiden liikevaihto yhteensä vuonna 2011 oli 11,9 miljoonaa euroa ja ne työllistivät noin 60 henkilöä. Tikkurila allekirjoitti aiesopimuksen marraskuussa 2011 näiden kol-

men myyntiyhtiönsä koko osakekannan myymisestä Tikkurilan paikallisen johdon perustamalla Dejmank Group -nimiselle yhtiölle.

Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät on arvostettu joko kirjanpitoarvoon tai sitä alempaan myynnistä aiheutuvilla menoilla vähennettyyn käypään arvoon.

(Tuhatta euroa)	2012	2011
Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät		
Aineettomat hyödykkeet	-	236
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	-	587
Laskennalliset verosaamiset	-	99
Vaihto-omaisuus	-	1 119
Korolliset saamiset	-	2
Myyntisaamiset ja muut korottomat saamiset	-	2 515
Rahavarat	-	336
Yhteensä	-	4 894
Myytävänä oleviin omaisuuseriin liittyvät velat		
Laskennalliset verovelat	-	68
Lyhytaikaiset korottomat velat	-	550
Yhteensä	-	618

7. Liiketoiminnan muut tuotot

(Tuhatta euroa)	2012	2011
Pitkäaikaisten varojen myyntivoitot	278	187
Ehdollisen vastikkeen käyvän arvon muutos	1 853	-
Myytävisissä olevien rahoitusvarojen myyntivoitot	3	12
Vakuutuskorvaukset	125	66
Vuokratuotot	540	975
Muut liiketoiminnan tuotot	467	553
Yhteensä	3 266	1 793

Pitkäaikaisten varojen myyntivoitot 2012 ja 2011 koostuvat pääosin koneiden ja kaluston myynneistä. Ehdollisen vastikkeen käyvän arvon muutos liittyy serbialaisen Zorka Colorin liiketoiminnan hankintaan. Vuokratuotot koostuvat pääosin tilavuokrista vuonna 2012.

8. Työsuhde-etuudet

(Tuhatta euroa)	2012	2011
Hallitusten ja toimitusjohtajien palkat	-3 438	-4 041
Muut palkat	-84 659	-84 758
Osakeperusteiset maksut	-520	-
Maksupohjaiset eläkekulut	-12 566	-13 764
Etuspohjaiset eläkekulut	-1 686	-1 526
Muut henkilöstösivukulut	-13 036	-12 083
Yhteensä	-115 905	-116 172

Tikkurila Oyj:n hallituksen ja toimitusjohtajan työsuhde-etuudet on esitetty liitetiedossa 39 Lähipiiri. Etuspohjaisia eläkejärjestelyjä koskevat tiedot on esitetty liitetiedossa 31 Eläkevelvoitteet.

Henkilökunta keskimäärin	2012	2011
Henkilökunta Suomessa keskimäärin	641	780
Henkilökunta Suomen ulkopuolella keskimäärin	2 784	2 896
Yhteensä	3 425	3 676
Henkilökunta kauden lopussa	3 227	3 551

Omistusosuuden mukaan suhteellisesti yhdistellyn yhteisrytymän koko henkilömäärä oli keskimäärin kaudella 6 (6). Konsernin henkilökunta keskimäärin kaudella on esitetty segmentteittäin liitetiedossa 3 Toimintasegmentit.

9. Poistot ja arvonalentumiset

(Tuhatta euroa)	2012	2011
Poistot		
Aineettomat hyödykkeet	-5 081	-5 328
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet		
Rakennukset ja rakennelmat	-4 011	-3 987
Koneet ja kalusto	-10 915	-10 185
Muut aineelliset hyödykkeet	-1 094	-1 216
Yhteensä	-21 102	-20 716

(Tuhatta euroa)	2012	2011
Arvonalentumiset		
Aineettomat hyödykkeet		
Liikearvo	-1 737	-386
Muut aineettomat hyödykkeet	-876	-564
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	-79	-
Rakennukset	-1 346	-
Yhteensä	-4 038	-950
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-25 140	-21 666

Tilikaudella 2012 kirjatut arvonalentumiset aineellista käyttöomaisuushyödykkeistä liittyivät Venäjän Cheljyabinskissa sijaitsevaan maa-alueeseen ja alueella oleviin rakennuksiin sekä Venäjällä sijaitsevaan tuotantolaitokseen. Aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä ei ole kirjattu arvonalentumisia vuonna 2011.

Tilikaudella kirjatut aineettomien hyödykkeiden arvonalentumiset liittyivät tiettyihin tuote-

merkkeihin sekä toiminnanohjausjärjestelmään, joiden arvoa on alennettu konsernitoimintojen muutoksista johtuen. Lisäksi konsernissa kirjattiin arvonalentuminen Zorka Colorin liiketoiminnassa hankittuihin aineettomiin oikeuksiin sekä liikearvoon. Liiketoiminnan hankinnan yhteydessä käypään arvoon arvostettujen omaisuuserien kirjanpitoarvojen arvioitiin ylittävän omaisuuseristä kerrytettävissä olevan rahamäärän 1,9 milj. eurolla.

Vuoden 2011 aineettomien hyödykkeiden arvonalentumiset liittyivät omaisuuseriin, jotka siirrettiin myytävänä oleviin omaisuuseriin. Näiden omaisuuserien osalta kirjanpitoarvoa pienennettiin vastaamaan niiden arvioitua myynnistä aiheutuvilla menoilla vähennettyä käypää arvoa.

10. Liiketoiminnan muut kulut

(Tuhatta euroa)	2012	2011
Vuokrat	-12 959	-12 908
Muut vapaaehtoiset henkilöstökulut	-4 763	-3 927
Myyntin ja markkinoinnin kulut	-26 832	-27 991
Korjaus- ja ylläpitokulut	-8 634	-7 403
IT- ja tietoliikennekulut	-3 979	-3 850
Myydyn tavaran rahti	-19 045	-18 088
Asiantuntijapalkkiot	-3 074	-3 624
Matka- ja kuljetuskulut	-10 294	-9 975
Energia, lämmitys ja vesi	-5 678	-6 014
Vakuutukset pl. henkilövakuutukset	-1 044	-1 149
Toimistokulut	-1 465	-1 485
Edustuskulut ja jäsenmaksut	-2 785	-2 384
Ulkopuoliset palvelut	-11 377	-10 736
Viranomaisten palkkiot ja maksut sekä ympäristövero	-1 824	-2 089
Luottotappiot	-1 551	-828
Muut kulut	-7 801	-5 239
Yhteensä	-123 105	-117 690
Tilintarkastajan palkkiot:		
KPMG	-353	-402
Muut	-136	-68
Veroneuvonta, KPMG	-33	-41
Veroneuvonta, muut tilintarkastusyhteisöt	-22	-43
Muut palvelut, KPMG	-22	-208
Muut palvelut, muut tilintarkastusyhteisöt	-65	-116
Yhteensä	-631	-878

KERTALUONTEISET ERÄT TILINPÄÄTÖKSESSÄ

(Tuhatta euroa)

	2012	2011
Kulut		
Palkat ja palkkiot	-2 090	-331
Muut henkilöstösivukulut	-904	-21
Maksupohjaiset ja etuuspohjaiset eläkekulut	-708	-64
Ulkopuoliset palvelut	-69	-130
Muut	-1 394	-5
Arvonalentumiset:		
Muut aineettomat hyödykkeet	-876	-564
Liikearvo	-1 737	-386
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	-1 425	-
Yhteensä	-9 203	-1 501
Tuotot		
Liiketoiminnan muut tuotot	1 853	-
Yhteensä	1 853	-
Kertaluonteiset erät yhteensä	-7 350	-1 501

Suurin osa vuoden 2012 ja 2011 kertaluonteisista eristä liittyvät konsernissa vuoden 2011 lopulla käynnistettyyn tehostamisohjelman toimeenpanoon. Lisäksi tilikaudella 2012 tehtiin arvonalentumiskirjaukset Venäjällä sijaitsevaan maa-alueeseen ja rakennuksiin. Aineettomista hyödykkeistä

kirjattiin arvonalentumistappiot Zorka Colorin liiketoiminnassa hankittuihin muihin aineettomiin hyödykkeisiin ja liikearvoon, samoin eräiden tuotemerkkien ja tuotannonohjausjärjestelmän kirjanpitoarvoja alennettiin.

Kertaluonteiset erät liiketoiminnan muissa tuotoissa sisältää ehdollisen vastikkeen käyvän arvon muutoksen.

11. Tutkimus- ja kehittämismenot

(Tuhatta euroa)

	2012	2011
Tutkimus- ja kehittämismenojen yhteismäärä	-10 766	-9 926

Suurin osa tutkimus- ja kehittämismenoista muodostuu henkilökunnan palkoista ja sosiaalikulusta.

12. Rahoitustuotot ja -kulut

(Tuhatta euroa)

	2012	2011
Rahoitustuotot		
Osinkotuotot myytävissä olevista rahoitusvaroista	132	120
Korkotuotot lainoista ja muista saamisista	694	444
Korkotuotot käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjatusta rahoitusvaroista	91	388
Muut korkotuotot	10	7
Valuuttakurssivoitot		
Valuuttakurssivoitot käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjatusta rahoitusvaroista	2 397	8 190
Valuuttakurssivoitot lainoista ja muista saamisista	3 621	2 179
Valuuttakurssivoitot jaksotettuun hankintamenoan arvostetuista rahoitusveloista	225	897
Voitto monetaarisesta nettopositiosta	482	260
Yhteensä	7 652	12 485

(Tuhatta euroa)	2012	2011
Rahoituskulut		
Korkokulut jaksotettuun hankintamenoön arvostetuista rahoitusveloista	-3 381	-6 118
Korkokulut käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjatuista rahoitusveloista	-1 562	-2 566
Muut korkokulut	-1	-99
Valuuttakurssitappiot		
Valuuttakurssitappiot käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjatuista rahoitusveloista	-5 034	-5 565
Valuuttakurssitappiot lainoista ja muista saamisista	-2 453	-3 338
Valuuttakurssitappiot jaksotettuun hankintamenoön arvostetuista rahoitusveloista	-1 595	-3 352
Muut rahoituskulut	-999	-2 279
Yhteensä	-15 025	-23 317
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-7 373	-10 832

	2012	2011
Nettorahoituskulut liikevaihdosta, %	1,1	1,7
Nettokorot liikevaihdosta, %	0,6	1,2

Valuuttakurssierot rahoituserissä (Tuhatta euroa)	2012	2011
Realisoituneet	-995	463
Realisoitumattomat	-1 844	-1 452
Yhteensä	-2 839	-989

Valuuttakurssierot liikevoitossa (Tuhatta euroa)	2012	2011
Liikevaihto	76	94
Materiaalit ja palvelut	-345	-2 585
Yhteensä	-269	-2 491

13. Tuloverot

(Tuhatta euroa)	2012	2011
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verot	-20 086	-16 696
Edellisten kausien verot	-2	135
Laskennalliset verot	1 424	1 375
Yhteensä	-18 664	-15 186
Muihin laajan tuloksen eriin kirjatut verot		
Laskennalliset verot		
Myytävissä olevien varojen käyvän arvon muutokset	-58	-56
Nettosijoitus ulkomaiseen yksikköön	-25	-
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verot		
Nettosijoitus ulkomaiseen yksikköön	15	110
Muihin laajan tuloksen eriin kirjatut verot yhteensä	-68	54

Voimassa olevan verokannan mukaan laskettujen verojen täsmäytys laajassa tuloslaskelmassa kirjattuihin veroihin:

(Tuhatta euroa)	2012	2011
Vero laskettuna kussakin maassa syntyneisiin voittoihin sovellettavaa verokantaa käyttäen	-14 436	-12 817
Verovapaat tuotot	222	84
Vähennyskelvottomat menot	-1 398	-998
Verokantojen muutosten vaikutus	386	121
Aiemmin kirjaamattomien verotuksellisten tappioiden käyttö	21	54
Tilikauden verotappiot, joista laskennallista verosaamista ei ole kirjattu	-811	-1 458
Verot aikaisemmilta kausilta	-2	135
Laskennallisten verojen muutos liittyen aikaisempiin vuosiin	-1 743	24
Liikearvon arvonalentuminen	-198	-73
Verohuojennukset	582	168
Osakkuusyrityksen tuloksen vaikutus	16	77
Hyvityskelvottomat ulkomaiset lähdeverot	-408	-420
Muut erät	-895	-83
Laajassa tuloslaskelmassa kirjatut verot yhteensä	-18 664	-15 186

Ukrainan verokanta laski vuoden 2012 aikana 23 %:sta 21 %:iin. Ruotsin yhteisöverokannan muutos hyväksyttiin marraskuussa 2012. Verokanta laski vuoden 2013 alusta 26,3 %:sta 22 %:iin. Tilinpäätöksessä on Ruotsin laskennallisten verojen osalta käytetty tosiasiallisesti voimaanpan-

tua, vuodelle 2013 vahvistettua verokantaa. Serbian verokanta nousi vuoden 2013 alusta 10 %:sta 15 %:iin. Tilinpäätöksessä on Serbian laskennallisten verojen osalta käytetty vuodelle 2013 vahvistettua verokantaa. Valko-Venäjän verokanta laski vuoden 2012 alussa 24 %:sta 18 %:iin.

Suomen yhteisöverokanta laski vuoden 2012 alusta 26 %:sta 24,5%:iin. Tilinpäätöksessä 2011 on Suomen laskennallisten verojen osalta käytetty tosiasiallisesti voimaanpantua, vuodelle 2012 vahvistettua verokantaa. Vuonna 2011 Ukrainan verokanta laski 25 %:sta 23 %:iin.

14. Osakekohtainen tulos

Laimentamaton osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden voitto tilikauden aikana ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotetulla keskiarvolla.

Laimennusvaikutus on laskettu olettaen, että osakepohjaisen sitouttamis- ja kannustinjärjestelmän ansaintajakson 2012–2014 palkitseminen tapahtuisi enimmäismäärältään, vaikka näin ei

välttämättä tule käymään, ja että kaikki osakkeina maksettavat erät laskettaisiin liikkeelle uusina osakkeina, vaikka on myös mahdollista, että osakkeet ostettaisiin markkinoilta.

	2012	2011
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto (tuhatta euroa)	40 578	35 487
Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana (1000)	44 108	44 108
Laimentamaton osakekohtainen tulos (euroa/osake)	0,92	0,80
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto (tuhatta euroa)	40 578	-
Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana laimennusvaikutuksella oikaistuna (1000)	44 179	-
Laimennettu osakekohtainen tulos (euroa/osake)	0,92	-

Tikkurila Oyj:llä on yksi osakelaji, jolla ei ole nimellisarvoa. Osakkeiden lukumäärä kauden lopussa oli 44 108 252 kappaletta (44 108 252).

15. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

(Tuhatta euroa)	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet*	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	2012 yhteensä
Hankintameno 1.1.2012	8 182	118 217	177 740	8 495	7 061	319 695
Muut lisäykset	-	1 710	7 496	969	4 465	14 640
Liiketoimintojen ja tytäryhtiöiden myynti	-	-	-183	-	-	-183
Muut vähennykset	-	-104	-3 862	-454	-	-4 420
Siirto myytävänä oleviin varoihin	-	-596	-1 750	-1	-	-2 347
Muut muutokset	-	-	-141	-35	-14	-190
Uudelleenryhmittelyt	-31	3 222	3 801	370	-6 409	953
Kurssierot	3	2 593	3 475	233	179	6 482
Hankintameno 31.12.2012	8 154	125 042	186 576	9 577	5 282	334 630
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2012	-	-71 502	-130 842	-4 781	-	-207 125
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-	49	3 531	389	-	3 969
Kauden poistot	-	-4 011	-10 915	-1 094	-	-16 020
Arvonalentuminen	-79	-1 346	-	-	-	-1 425
Liiketoimintojen ja tytäryhtiöiden myynti	-	-	73	-	-	73
Siirto myytävänä oleviin varoihin	-	596	1 743	-	-	2 339
Muut muutokset	-	-	96	-	-	96
Uudelleenryhmittelyt	-	-187	187	-	-	-
Kurssierot	1	-1 142	-2 502	-109	-	-3 753
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2012	-78	-77 543	-138 629	-5 595	-	-221 845
Kirjanpitoarvo 1.1.2012	8 182	46 715	46 898	3 714	7 061	112 570
Kirjanpitoarvo 31.12.2012	8 076	47 499	47 946	3 982	5 282	112 785

(Tuhatta euroa)	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet*	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	2011 yhteensä
Hankintameno 1.1.2011	8 154	119 277	174 241	8 229	4 204	314 105
Liiketoimintojen hankinta	-	-	3 222	-	51	3 273
Muut lisäykset	-	460	7 769	480	4 713	13 422
Liiketoimintojen ja tytäryhtiöiden myynti	-	-	-318	-3	-	-321
Muut vähennykset	-	-114	-3 605	-105	-7	-3 831
Siirto myytävänä oleviin varoihin	-	-195	-1 162	-222	-3	-1 582
Muut muutokset	-	-	-304	-	-	-304
Uudelleenryhmittelyt	-	336	773	290	-1 718	-319
Kurssierot	28	-1 547	-2 876	-174	-179	-4 748
Hankintameno 31.12.2011	8 182	118 217	177 740	8 495	7 061	319 695
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2011	-	-68 413	-127 018	-3 939	-	-199 370
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-	112	3 211	94	-	3 417
Kauden poistot	-	-3 987	-10 185	-1 216	-	-15 388
Liiketoimintojen ja tytäryhtiöiden myynti	-	-	176	-	-	176
Siirto myytävänä oleviin varoihin	-	37	793	165	-	995
Muut muutokset	-	-	327	23	-	350
Kurssierot	-	749	1 854	91	-	2 694
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2011	-	-71 502	-130 842	-4 781	-	-207 125
Kirjanpitoarvo 1.1.2011	8 154	50 864	47 223	4 290	4 204	114 736
Kirjanpitoarvo 31.12.2011	8 182	46 715	46 898	3 714	7 061	112 570

* Muut aineelliset hyödykkeet sisältävät mm. väestönsuojia ja maa-alueiden kestopäällysteitä.
Käyttöomaisuushyödykkeiden hankintaa koskevat hankintasitoumukset on esitetty liitteessä 37 Vastuusitoumukset.

Keskeneräiset aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet sisältävät isoimpina erillisinä projekteina Venäjän tuotantolaitoksen sähkökapasiteetin kasvattamisen ja Puolan uuden kauppakonseptin lanseerauksen.

Muut keskeneräiset projektit liittyvät muun muassa rakennusten ja tuotantoteknologian ylläpitoon ja uudistukseen.

RAHOITUSLEASINGSOPIMUKSET

Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sisältyy rahoitusleasingsopimuksilla hankittua omaisuutta seuraavasti:

(Tuhatta euroa)	Koneet ja kalusto	Moottoriajoneuvot	Yhteensä
31.12.2012			
Hankintameno	1 023	1 522	2 545
Kertyneet poistot	447	689	1 136
Kirjanpitoarvo	576	833	1 409
31.12.2011			
Hankintameno	1 200	611	1 811
Kertyneet poistot	145	550	695
Kirjanpitoarvo	1 055	61	1 116

16. Aineettomat hyödykkeet

(Tuhatta euroa)	Liikearvo	Muut aineettomat hyödykkeet	Kehittämismenot	Ennakkomaksut	2012 yhteensä
Hankintameno 1.1.2012	69 082	62 246	-	1 918	133 246
Muut lisäykset	-	240	-	3 235	3 475
Liiketoimintojen ja tytäryhtiöiden myynti	-	-8	-	-	-8
Muut vähennykset	-	-966	-	-	-966
Siirto myytävänä oleviin varoihin	-65	-805	-	-	-870
Uudelleenryhmittelyt	-	610	-	-1 530	-920
Kurssierot	77	677	-	19	773
Hankintameno 31.12.2012	69 094	61 994	-	3 642	134 730
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2012	-386	-34 009	-	-	-34 395
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-	964	-	-	964
Kauden poistot	-	-5 081	-	-	-5 081
Arvonalentuminen	-1 737	-876	-	-	-2 613
Liiketoimintojen ja tytäryhtiöiden myynti	-	7	-	-	7
Siirto myytävänä oleviin varoihin	-	676	-	-	676
Kurssierot	-	-395	-	-	-395
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2012	-2 123	-38 714	-	-	-40 837
Kirjanpitoarvo 1.1.2012	68 696	28 237	-	1 918	98 850
Kirjanpitoarvo 31.12.2012	66 971	23 280	-	3 642	93 892

(Tuhatta euroa)	Liikearvo	Muut aineettomat hyödykkeet	Kehittämismenot	Ennakkomaksut	2011 yhteensä
Hankintameno 1.1.2011	68 386	60 054	-	1 165	129 605
Liiketoimintojen hankinta	1 605	6 182	-	-	7 787
Muut lisäykset	-	431	-	1 029	1 460
Liiketoimintojen ja tytäryhtiöiden myynti	-787	-2 312	-	-	-3 099
Muut vähennykset	-	-293	-	-	-293
Siirto myytävänä oleviin varoihin	-	-2 027	-	-	-2 027
Uudelleenryhmittelyt	-	594	-	-257	337
Kurssierot	-122	-383	-	-20	-524
Hankintameno 31.12.2011	69 082	62 246	-	1 918	133 246
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2011	-	-30 674	-	-	-30 674
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-	103	-	-	103
Kauden poistot	-	-5 328	-	-	-5 328
Arvonalentuminen	-386	-564	-	-	-950
Liiketoimintojen ja tytäryhtiöiden myynti	-	659	-	-	659
Siirto myytävänä oleviin varoihin	-	1 791	-	-	1 791
Kurssierot	-	4	-	-	4
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2011	-386	-34 009	-	-	-34 395
Kirjanpitoarvo 1.1.2011	68 386	29 379	-	1 165	98 930
Kirjanpitoarvo 31.12.2011	68 696	28 237	-	1 918	98 850

Konsernin osakkuusyrityssijoituksiin ei sisällynyt liikearvoa tilikausilla 2012 tai 2011. Konsernilla ei ole ollut päätyneellä tai sitä aiemmillä tilikausilla sellaisia aineettomia hyödykkeitä, joilla olisi rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika.

Muut aineettomat hyödykkeet sisältävät liiketoimintojen yhdistämisten kautta taseeseen kirjattuja tavaramerkkejä ja tuotenimiä 18,2 milj. euroa (19,4 milj. euroa) sekä markkinointikanavia ja asiakassuhteita 1,6 milj. euroa (2,4 milj. euroa). Lisäksi muihin aineettomiin hyödykkeisiin sisältyy

toiminnanohjausjärjestelmän M3 poistamatonta hankintamenoa 1,1 milj.euroa (2,1 milj.euroa).

Aineettomien hyödykkeiden ennakkomaksut käsittävät tietokoneohjelmien ja -järjestelmien kehittämisestä, joista merkittävin on Venäjän toiminnanohjausjärjestelmä.

17. Arvonalentumistestit

Liikearvon arvonalentumistestaus suoritetaan vähintään vuosittain ja aina silloin, kun todetaan viitteitä liikearvon tai jonkun muun omaisuuserän arvonalentumisesta. Arvonalentumistestauksessa yhtiön liikearvoa sisältävien rahavirtaa tuottavien yksiköiden kirjanpitoarvoa verrataan niiden tulevaisuudessa kerrytettävissä olevaan rahamäärään. Arvonalentumistappio kirjataan, mikäli liikearvoa sisältävien rahavirtaa tuottavien yksiköiden kirjan-

pitoarvo on korkeampi kuin niiden kerrytettävissä oleva rahamäärä. Kerrytettävissä oleva rahamäärä määritellään käyttöarvoon perustuen diskonttaamalla arvioidut vastaiset rahavirrat Discounted Cash Flow –menetelmällä (DCF-menetelmä).

Tikkurilalla on neljä rahavirtaa tuottavaa yksikköä, jotka vastaavat yhtiön toimintasegmenttejä (ks. liitetieto 3). Toimintasegmenttejä Tikkurilassa kutsutaan myös strategisiksi liiketoimintayksiköiksi

(SBU). Liikearvoa tilinpäätöshetkellä on ollut kohdistettuna niistä seuraaville rahavirtaa tuottaville yksiköille: Scandinavia ja East vuonna 2012 sekä Scandinavia, East ja Central Eastern Europe vuonna 2011.

Testattavien rahavirtaa tuottavien yksiköiden kirjanpitoarvo ja niihin sisältyvät liikearvot ovat seuraavat:

Rahavirtaa tuottavat yksiköt: (Tuhatta euroa)	2012		2011	
	Kirjanpitoarvo,	josta liikearvoa	Kirjanpitoarvo,	josta liikearvoa
Finland	35 143	-	37 679	-
Scandinavia	102 658	60 937	107 440	60 937
East	98 831	6 034	102 582	6 088
Central Eastern Europe	56 628	-	58 585	1 671

Tikkurilan johtoryhmä ja hallitus käyvät vuosittain kesän loppupuolella strategiatyön yhteydessä läpi tavoitteet seuraavalle kolmelle vuodelle. Tavoitteiden määrittelyssä johdon arviointi ja harkinta ovat keskeisessä asemassa. Tässä työssä otetaan huomioon ulkopuolisista informaatiolähteistä saatava tieto maantieteellisillä alueilla tapahtuneesta kehityksestä sekä odotettavissa olevat muutokset alueiden taloudessa, maalien kysynnässä, asiakaskunnassa sekä kilpailijoissa. Nämä tavoitteet

hyväksytään sen jälkeen Tikkurilan hallituksessa. Strategiatyön ja hallituksen hyväksynnän tuloksena syntyvät kolmen vuoden rahavirtaennusteet toimintasegmenteille, joita käytetään arvonalentumistestauksessa. Rahavirtaennusteissa ei ole huomioitu laajennusinvestointeja. Terminaaliarvo on laskettu siten, että johdon hyväksymän ennustejakson viimeinen vuosi on ekstrapoloitu nollassa valla ja diskontattu nykyhetkeen.

Käytetty diskonttauskorko on rahavirtaa tuottavasta yksiköstä riippuen 8,4 %–18,0 % vuonna 2012. Diskonttauskorko on määritetty keskimääräisen painotetun pääomakustannuksen (WACC, weighted average cost of capital) avulla, joka kuvaa oman ja vieraan pääoman kokonaiskustannusta ottaen huomioon omaisuuseriin liittyvät erityiset riskit.

Diskonttauskorko ja rahavirrat on määritelty ennen veroja.

ARVONALENTUMISTESTIEN KESKEISET OLETUKSET JA HERKKYYSANALYYSIT

Arvonalentumistestauksissa käytettävät rahavirtaennusteet heijastavat johdon näkemystä myynnin ja kustannusten kehittymisestä kolmivuotisen ennustejakson aikana. Arvonalentumistesteissä käytetyt keskeiset oletukset rahavirtojen osalta ovat siis kasvun ja kannattavuuden kehitys eli liikevaihdon sekä EBITDA:n (liikevoitto ennen poistoa ja arvonalentumisia) muutos. Diskonttauskoron osalta keskeiset muuttujat ovat riskitön korko, pääomarakenne sekä Beta-muuttuja.

Vuoden 2012 testauksessa liikevaihdon kasvun on oletettu tasaantuvan selvästi vuosien 2013–2015 aikana segmenttien East ja Central Eastern Europe alueilla verrattuna edellisenä vuonna tehtyyn kolmivuotiseen ennustejaksoon, kun taas segmenttien Finland ja Scandinavia alueilla liikevaihdon kasvuun on oletettu pysyvän samalla tasolla kuin edellisessä ennustejaksossa. Suurinta kasvua on oletettu Central Eastern Europe -liike-

toiminta-alueelle. Raaka-ainehintojen on oletettu pysyvän vuonna 2013 edellisen vuoden tasolla, mutta koko ennustejaksolla heiluvan voimakkaasti. Uuden strategian mukaisesti konsernin toimintojen virtaviivaistamisen, päällekkäisyyksien poistamisen ja harmonisoinnin sekä huolellisen kustannusten hallinnan arvioidaan voivan ylläpitää konsernin kilpailukykyä ja parantaa kannattavuutta.

Vuoden 2011 testauksessa liikevaihdon kasvun on oletettu tasaantuvan vuosien 2012–2014 aikana segmenttien Finland ja CEE alueilla, kun taas segmenttien East ja Scandinavia alueilla nopeutuvan verrattuna aiemmin toteutuneeseen kehitykseen. Suurinta kasvua oli oletettu East-liiketoiminta-alueelle. Raaka-aineiden hintojen oli oletettu nousevan edelleen aiempien vuosien tasolla. Kiinteiden kulujen karsimiseen tähtäävien toimenpiteiden oli oletettu parantavan kannattavuutta edellisistä vuosista.

Diskonttauskoron keskeisten muuttujien arvot on määritelty kullekin testausajankohdalle ja testattaville yksiköille erikseen, heijastaen testausketken markkinainformaatiota. Diskonttauskorot ovat muuttuneet johtuen WACC:in määrittämisessä käytettyjen keskeisten olettamien (riskitön korko, pääomarakenne ja Beta-muuttuja) muutoksista. Koron nousu Scandinavia-liiketoiminta-alueella vuodesta 2011 vuoteen 2012 on pääosin johtunut vieraan pääoman kustannusten ja Beta-muuttujan kasvusta. Koron lasku Central Eastern Europe -liiketoiminta-alueella vuodesta 2011 vuoteen 2012 on johtunut ennen kaikkea riskittömän koron laskusta. Pääomarakenteena on käytetty samalla toimialalla toimivien yhtiöiden ja toimialan keskimääräistä markkinaehtoista oman ja vieraan pääoman suhdetta.

Alla olevassa taulukossa on esitetty tilikauden 2012 ja 2011 arvonalentumistestauksissa käytetyt oletukset kolmen vuoden ennusteperiodilla ja terminaalikaudella.

	Scandinavia		East		Central Eastern Europe		Finland	
	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011
Käytetyt ennusteparametrit								
Suhteellinen liikevoitto ennen poistoa ja arvonalentumisia, keskimäärin (EBITDA), %	14,3	16,6	11,8	14,2	8,4	11,3	14,4	15,1
Diskonttauskorko, pre-tax, %	8,4	7,5	18,0	17,9	12,2	13,5	8,7	8,1
Ennusteperiodin jälkeinen kasvu, %	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Määrä, jolla kassavirran nykyarvo ylittää kirjanpitoarvon, tuhatta euroa	207 191	273 217	23 296	87 042	8 245	31 987	119 563	120 341

Herkkyysanalyysi on tehty kasvun, kannattavuuden sekä diskonttauskoron osalta ja sen tulokset on esitetty alla olevassa taulukossa:

	Scandinavia		East		Central Eastern Europe		Finland	
	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011
Muutos keskeisissä oletuksissa:								
Suhteellisen liikevoiton ennen poistoa ja arvonalentumisia, keskimäärin (EBITDA %), muutos % -yksikköä	-7,8	-9,1	-1,4	-5,1	-0,7	-2,5	-8,5	-8,1
Diskonttauskoron (pre-tax) muutos, % -yksikköä	13,8	14,1	3,3	11,6	1,5	5,7	23,9	19,4
Ennusteperiodin jälkeisen kasvun muutos, % -yksikköä	-31,6	-31,0	-5,7	-29,4	-2,1	-9,7	-46,5	-38,3

Yllä olevassa taulukossa on esitetty ne muutokset keskeisissä oletuksissa, jotka - muiden oletusten pysyessä samana - aiheuttaisivat sen, että kerrytettävissä oleva rahamäärä olisi yhtä suuri kuin kirjanpitoarvo. Esimerkiksi, kuinka monen prosenttiyks-

sikön muutos diskonttauskorossa aiheuttaisi sen, että kerrytettävissä oleva määrä olisi yhtä suuri kuin kirjanpitoarvo, olettaen että muut osatekijät pysyvät muuttumattomina. Vastaavalla tavalla taulukosta on luettavissa esimerkiksi se, kuinka

suuri prosenttiyksikön muutos liikevoitossa ennen poistoa ja arvonalentumisia tai ennusteperiodin jälkeisessä kasvussa aiheuttaisi sen, että kerrytettävissä oleva rahamäärä olisi yhtä suuri kuin kirjanpitoarvo.

18. Osuudet osakkuusyrytyksissä

(Tuhatta euroa)	2012	2011
Kirjanpitoarvo 1.1.	971	668
Osuus kauden tuloksesta	62	294
Kurs sierot ja muut muutokset	37	9
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 070	971

TIEDOT KONSERNIN OSAKKUUSYRITYKSISTÄ SEKÄ NIIDEN YHTEENLASKETUT VARAT, VELAT, LIIKEVAIHTO JA VOITTO/TAPPIO:

(Tuhatta euroa)	Kotipaikka	Varat	Velat	Liikevaihto	Kauden voitto	Omistus-osuus (%)
2012						
Happy Homes i Sverige AB	Ruotsi	14 058	11 792	72 687	138	45,1

(Tuhatta euroa)	Kotipaikka	Varat	Velat	Liikevaihto	Kauden voitto	Omistus-osuus (%)
2011						
Happy Homes i Sverige AB	Ruotsi	15 162	12 693	65 279	652	45,1

Liiketoimet ja avoimet saldot osakkuusyrytysten kanssa on esitetty liitetiedossa 39 Lähipiiri.

19. Yhteisyrytykset

Vuoden 2012 ja 2011 aikana konsernilla ei ollut muutoksia yhteisyrytysomistuksissa, Alcro Parti AB oli ainoa konsernin omistuksessa ollut yhteisyryty.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN SISÄLTÄMÄT OSUUDET YHTEISYRYTYSTEN OMAISUUDESTA, VELOISTA, TUOTOISTA JA KULUISTA OLIVAT:

(Tuhatta euroa)	2012	2011
Pitkäaikaiset varat	13	14
Lyhytaikaiset varat	1 266	1 135
Varat yhteensä	1 279	1 149
Pitkäaikaiset velat	243	221
Lyhytaikaiset velat	213	234
Velat yhteensä	456	455
Liikevaihto	3 748	3 569
Kulut	-3 492	-3 306
Verot	-71	-71
Kauden tulos	185	192
Henkilöstö keskimäärin kaudella	6	6

Liiketoimet ja avoimet saldot yhteisyrytysten kanssa on esitetty liitetiedossa 39 Lähipiiri.

20. Vaihto-omaisuus

(Tuhatta euroa)	2012	2011
Aineet ja tarvikkeet	24 232	29 032
Keskeneräiset tuotteet	1 746	1 273
Valmiit tuotteet	57 540	64 337
Ennakkomaksut	1 248	48
Yhteensä	84 766	94 690

Vaihto-omaisuudesta on kirjattu arvonalentumistappioita 4,2 miljoonaa euroa (2,7 milj. euroa). Arvonalentumistappiot kirjataan, jos vaihto-omaisuuden kirjanpitoarvo ylittää vaihto-omaisuuden nettorealisointi-arvon. Vaihto-omaisuuden arvostus kunkin katsauskauden päätteeksi edellyttää jossain määrin johdon arvioita. Konsernin sisäisiin ohjeisiin ja operatiiviseen informaatioon perustuen paikallisten tytäryhtiöiden ja konsernin johto käyttävät harkintaa arvioidessaan vaihto-omaisuuden arvonalentumisen tarvetta ja määrää, kos-

ka valtaosin käytettävissä ei ole yksiselitteisiä tapoja arvioida yhtiön vaihto-omaisuushyödykkeiden käypää arvoa.

Kulukirjaukset, joilla kirjanpitoarvo pienennetään nettorealisointi-arvoa vastaavaksi, sekä kaikki vaihto-omaisuutta koskevat menetyksistä johtuvat kulukirjaukset, kirjataan konsernin laajan tuloslaskelman riveille "Materiaalit ja palvelut" sekä "Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varaston muutos". Tilikaudella on kirjattu myös arvonalentumisen peruutusta 0,4 miljoonaa euroa (0,0 milj.

euroa). Kuluksi kirjatun hankintamenon määrä oli 344,4 milj. euroa (328,8 milj. euroa) ja se esitetään laajan tuloslaskelman erissä "Materiaalit ja palvelut" sekä "Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos".

Vaihto-omaisuus, joka on kirjattu taseeseen käypään arvoon vähennettynä myynnistä aiheutuvilla menoilla vuonna 2012 oli 735 tuhatta euroa (715 tuhatta euroa).

21. Myytävissä olevat rahoitusvarat

(Tuhatta euroa)	2012	2011
Kirjanpitoarvo 1.1.	3 028	2 694
Lisäykset	-	21
Vähennykset	-1	-10
Arvostuksen muutos	237	342
Kurssierot	17	-19
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 281	3 028

Myytävissä oleviin rahoitusvaroihin sisältyy pääasiassa noteeraamattomia osakkeita, jotka on arvostettu hankintamenoon. Osakkeet ovat luonteeltaan liiketoimintaa tukevia, henkilöstön virkistystoimintaan liittyviä sekä ympäristön huoltoon liittyviä pitkäaikaisia sijoituksia, joista yhtiöllä ei ole aikomusta luopua. Näillä osakkeilla ei ole toimivilla markkinoilla noteerattua hintaa eikä käypää arvoa pystyttyä määrittämään arvostusmenetelmien avulla, koska käypää arvoa koskevien järkevien arvioiden vaihteluväli on merkittävä ja erilaisten arvioiden

todennäköisyyksiä ei pystytä kohtuudella arvioimaan.

Ekokem Oy:n osakkeiden osalta arvostusperusteena on käytetty kyseisten osakkeiden arvostusta OTC-listalla. Realisoitumattomat käyvän arvon muutokset on kirjattu laajan tuloslaskelman muihin eriin veroilla vähennettynä ja ne sisältyvät omassa pääomassa käyvän arvon rahastoon. Nämä osakkeet on esitetty rahoitusvarojen käyvän arvon hierarkian tasolla 2 (liitetieto 33).

Myytävissä olevista rahoitusvaroista ei ole kirjattu arvonalentumisia kausilla 2012 tai 2011.

Kaudella 2012 näistä osakkeista on kirjattu 3 tuhatta euroa myyntivoittoa (12 tuhatta euroa) ja 0 (4 tuhatta euroa) myyntitappiota. Realisoituneet myyntivoitot ja -tappiot kirjataan liiketoiminnan muihin tuottoihin tai kuluihin.

22. Pitkäaikaiset saamiset

(Tuhatta euroa)	2012	2011
Lainasaamiset	5 859	2 954
Ennakkomaksut	2 763	2 890
Siirtosaamiset	2	-
Muut saamiset	1 998	1 709
Rahoitusleasingsaamiset	9	11
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	10 631	7 564
Ennakkomaksut		
Moskovan logistiikkakeskuksen maa-alueen ennakkovuokra	2 492	2 479
Serbiassa sijaitsevan tuotantolaitoksen ennakkovuokra	130	238
Muut ennakkomaksut	141	173
Ennakkomaksut yhteensä	2 763	2 890
Muut saamiset		
Myyntisaamiset/osamaksusaamiset	888	966
Pitkäaikaiset korolliset saamiset	781	743
Muut pitkäaikaiset korottomat saamiset	329	-
Muut saamiset yhteensä	1 998	1 709

(Tuhatta euroa)	2012	2011
Rahoitusleasingsaamiset - erääntymisajat		
Yhden vuoden kuluessa	3	4
Yli vuoden, enintään viiden vuoden kuluttua	10	12
Yli viiden vuoden kuluttua erääntyvät	-	-
Yhteensä	13	16
Rahoitusleasingsaamiset - vähimmäisvuokrasaamisten nykyarvo		
Yhden vuoden kuluessa erääntyvät	3	3
Yli vuoden, enintään viiden vuoden kuluttua erääntyvät	9	11
Yli viiden vuoden kuluttua erääntyvät	-	-
Yhteensä	12	14
Kertymätön rahoitustuotto	1	2
Rahoitusleasingsaamisten kokonaismäärä	13	16

23. Lyhytaikaiset korolliset saamiset

(Tuhatta euroa)	2012	2011
Rahoitusleasingsaamiset	3	3
Lainasaamiset	329	60
Korolliset saamiset yhteensä	332	63

Rahoitusleasingsaamisten pitkäaikainen osuus sekä erääntymisajat on esitetty liitetiedossa 22 Pitkäaikaiset saamiset.

24. Myyntisaamiset ja muut korottomat saamiset

(Tuhatta euroa)	2012	2011
Myyntisaamiset	85 418	83 139
Siirtosaamiset	10 361	8 606
Muut saamiset	4 531	3 315
Lyhytaikaiset korottomat saamiset yhteensä	100 310	95 060

Myyntisaamisten käyvän arvon määrittämiseksi johto arvioi asiakaskohtaisten viitteiden perusteella myyntisaamisten arvonalentumisen tarvetta ja määrää. Konserni myy tietyt myyntisaamisensa rahoitusyhtiöille. Myytyihin saamsiin liittyvä luottoriski ja sopimusperusteiset oikeudet kyseisiin rahoitusvaroihin siirtyvät myyntihetkellä pois konsernilta. Järjestelyyn liittyvät kulut kirjataan rahoituskuluihin.

Muut saamiset sisältävät arvonalisäverosaamia 3,6 milj. euroa (2,7 milj. euroa) sekä suoritettuja ennakkomaksuja 23 tuhatta euroa (69 tuhatta euroa).

(Tuhatta euroa)	2012	2011
Siirtosaamiset		
Liikevaihtoon ja ostoihin liittyvät erät	2 793	1 468
Henkilöstökulut	1 264	441
Vakuutuslulut	590	296
Vuokrat	2 473	2 357
Korot	42	6
Johdannaiset	386	1 275
Muut	2 813	2 763
Yhteensä	10 361	8 606

25. Rahavarat

(Tuhatta euroa)	2012	2011
Käteisvarat	15 927	10 426
Muut rahavarat (pankkitalletukset ja rahamarkkinasijoitukset, eräpäivä alle 3 kk)	-	-
Rahavarat yhteensä	15 927	10 426
Rahavirtalaskelman mukaiset rahavarat		
Käteisvarat	15 927	10 426
Muut rahavarat (pankkitalletukset ja rahamarkkinasijoitukset, eräpäivä alle 3 kk)	-	-
Shekkiluottotili	-	-
Rahavarat yhteensä	15 927	10 426

26. Laskennalliset verosaamiset ja -velat

(Tuhatta euroa)	1.1.2012	Kirjattu tulos- vaikutteisesti	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	Ostetut / myytyt liiketoiminnot	Siirrot myytävänä oleviin	31.12.2012
2012						
Laskennalliset verosaamiset						
Vaihto-omaisuuden sisäinen kate	948	-132	-	-	-	816
Varaukset ja jaksotukset	2 972	1 402	-	-	-16	4 358
Vahvistetut tappiot	59	-13	-	-	-2	44
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	256	91	-	-	-	347
Muut erät	697	538	-	-	-172	1 063
Laskennalliset verosaamiset taseessa	4 932	1 885	-	-	-190	6 627
Laskennalliset verovelat						
Kertyneet poistoerot	-6 265	868	-	-	-	-5 397
Myytavissä olevat rahoitusvarat	-531	-	-58	-	-	-589
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden arvostaminen käypään arvoon liiketoimintojen yhdistämissä	-3 348	-516	-	-	-	-3 864
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	-	-51	-	-	-	-51
Muut erät	-836	-916	-25	-	-	-1 777
Laskennalliset verovelat taseessa	-10 980	-615	-83	-	-	-11 678

(Tuhatta euroa)	1.1.2011	Kirjattu tulos- vaikutteisesti	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	Ostetut / myytyt liiketoiminnot	Siirrot myytävänä oleviin	31.12.2011
2011						
Laskennalliset verosaamiset						
Vaihto-omaisuuden sisäinen kate	919	60	-	-	-31	948
Varaukset ja jaksotukset	2 181	735	-	86	-30	2 972
Vahvistetut tappiot	20	77	-	-	-38	59
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	338	-82	-	-	-	256
Muut erät	257	-21	-	461	-	697
Laskennalliset verosaamiset taseessa	3 715	769	-	547	-99	4 932

(Tuhatta euroa)	1.1.2011	Kirjattu tulos- vaikutteisesti	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	Ostetut / myydyt liiketoiminnot	Siirrot myytävänä oleviin	31.12.2011
Laskennalliset verovelat						
Kertyneet poistoerot	-6 073	-217	-	2	23	-6 265
Myytävissä olevat rahoitusvarat	-475	-	-56	-	-	-531
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden arvostaminen käypään arvoon liiketoimintojen yhdistämisissä	-3 861	679	-	-211	45	-3 348
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	-52	52	-	-	-	-
Muut erät	-848	12	-	-	-	-836
Laskennalliset verovelat taseessa	-11 309	526	-56	-209	68	-10 980

Verotuksellisista tappioista ja muista eristä kirjattavien laskennallisten verosaamisten merkitsemistä varten johto arvioi määrän, jonka verran konserniyhtiöille todennäköisesti syntyy verotettavaa tuloa, niin että verosaamiset pystytään hyödyntämään, vaikka siitä ei ole etukäteen olemassa varmaa tietoa. Konsernilla on tytäryhtiöitä useissa maissa, joissa on erityyppisiä, toisistaan poikkeavia verosäädöksiä, jotka voivat myös muuttua tulevaisuudessa. Tuloverojen kokonaismäärän arvioiminen koko konsernin tasolla edellyttää merkittävää harkintaa. Todellinen tulokset voi poiketa arviosta, jolloin muutos vaikuttaa tulevien tilikausien veroihin.

Konsernin tytäryrityksillä oli verotuksellisia tappioita 9,4 milj. euroa 31.12.2012 (8,6 milj. euroa), joista ei ole kirjattu laskennallista verosaamista. Verotappioista 37 (32) prosenttia on sellaisia, joilla on rajoittamaton vähennysoikeus. Verotappiot, joilla on rajoitettu vähentämisöikeus vanhenevat vuosina 2013–2021. Laskennalliset verosaamiset kirjataan vain siihen määrään asti kuin veroyksikölle todennäköisesti syntyy verotettavaa tuloa niin, että laskennalliset verosaamiset pystytään hyödyntämään.

Tytäryhtiöiden jakamattomista voittovaroista on kirjattu laskennallinen verovelka siitä osuudesta, jonka verovaikutuksen toteutumisen ennakoit-

daan tapahtuvan lähitulevaisuudessa voitonjaon myötä. Kuitenkaan suurimmasta osasta ulkomaisten tytäryhtiöiden jakamattomista voittovaroista ei ole kirjattu laskennallista verovelkaa, koska nämä voidaan jakaa omistajayrityksille ilman veroseuraamuksia tai konserni pystyy määrittämään voitonjaon ajankohdan eikä verovaikutuksen toteutumiseen johtava voitonjako ole todennäköinen lähitulevaisuudessa.

27. Omaa pääomaa koskevat liitetiedot

Tikkurila Oyj:llä on yksi osakelaji. Osakkeella ei ole nimellisarvoa. Osakepääoma 31.12.2012 oli 35 milj. euroa (35 milj. euroa) ja se on kokonaan maksettu. Osakkeiden lukumäärä oli vuoden 2012 lopussa 44 108 252 kappaletta. Vuoden 2011 lopussa osakkeiden lukumäärä oli 44 108 252 kappaletta.

Osakekohtainen tulos on esitetty laajan tuloslaskelman yhteydessä sekä liitetiedossa 14 Osakekohtainen tulos.

KÄYVÄN ARVON RAHASTO

Käyvän arvon rahasto sisältää myytävissä olevien rahoitusvarojen kertyneet arvonmuutokset

SIIJOITETUN VAPAAN OMAN PÄÄOMAN RAHASTO

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto sisältää muut oman pääoman luonteiset sijoitukset ja osakkeiden merkintähinnan siltä osin, kun sitä ei nimenomaisen päätöksen mukaan merkitä osakepääomaan.

MUUT RAHASTOT

Muut rahastot sisältää kertyneiden voittovarojen rahastoidun osuuden.

MUUNTOEROT

Muuntoerot sisältää ulkomaisten yksiköiden tilinpäätösten muuntamisesta syntyneet muuntoerot.

OSINGOT

Osinkoa jaettiin vuonna 2012 0,73 euroa osakkeelta, yhteensä 32 199 tuhatta euroa. Vuonna 2011 osinkoa jaettiin 0,70 euroa osakkeelta, yhteensä 30 876 tuhatta euroa. Raportointikauden päätymispäivän jälkeen hallitus on ehdottanut jaettavaksi osinkoa 0,76 euroa osakkeelta, yhteensä 33 522 tuhatta euroa.

(Tuhatta euroa)	Käyvän arvon rahasto	Muuntoerot	Kertyneet voittovarat	Yhteensä	Määräysvallat- tomien omis- tajien osuus	Yhteensä
Muut laajan tuloksen erät 2012						
Muuntoerot	-	6 507	-	6 507	-	6 507
Tuloverot nettosijoituksesta ulkomaiseen yksikköön	-	-10	-	-10	-	-10
Määräysvallan menettämisen yhteydessä tulosvaikutteiseksi siirretyt muuntoerot	-	-259	-	-259	-	-259
Muut siirrot	-	2 191	-2 191	-	-	-
Myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutos	237	-	-	237	-	237
Laskennallinen vero myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutoksista	-58	-	-	-58	-	-58
Muut laajan tuloksen erät 2012	179	8 429	-2 191	6 417	-	6 417

(Tuhatta euroa)	Käyvän arvon rahasto	Muuntoerot	Kertyneet voittovarot	Yhteensä	Määräysvallattomien omistajien osuus	Yhteensä
Muut laajan tuloksen erät 2011						
Muuntoerot	-	-4 261	-	-4 261	-	-4 261
Tuloverot nettosijoituksesta ulkomaiseen yksikköön	-	110	-	110	-	110
Myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutos	342	-	-	342	-	342
Laskennallinen vero myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutoksista	-56	-	-	-56	-	-56
Muut laajan tuloksen erät 2011	286	-4 151	-	-3 865	-	-3 865

28. Pitkäaikaiset korolliset velat

(Tuhatta euroa)	2012	2011
Lainat rahoituslaitoksilta	59 787	59 729
Rahoitusleasingvelat	841	616
Pitkäaikaiset korolliset velat yhteensä	60 628	60 345

Pitkäaikaisten lainojen maturiteettijakauma ja valuuttariski on esitetty liitetiedossa 35 Rahoitusriskien hallinta.

(Tuhatta euroa)	2012	2011
Rahoitusleasingvelat - vähimmäisvuokrien kokonaismäärä		
Yhden vuoden kuluessa	545	480
Yli vuoden, enintään viiden vuoden kuluttua	841	658
Yli viiden vuoden kuluttua erääntyvät	-	-
Yhteensä	1 386	1 138
Rahoitusleasingvelat - vähimmäisvuokrien nykyarvo		
Yhden vuoden kuluessa erääntyvät	489	427
Yli vuoden, enintään viiden vuoden kuluttua erääntyvät	777	616
Yli viiden vuoden kuluttua erääntyvät	-	-
Yhteensä	1 266	1 043
Tulevaisuudessa kertyvät rahoituskulut	120	95
Rahoitusleasingvelkojen kokonaismäärä	1 386	1 138

Rahoitusleasing sopimuksilla on hankittu pääasiassa henkilöautoja ja muita koneita ja kalusteita. Osassa sopimuksista on uudistus- tai jatko-optioita.

29. Lyhytaikaiset korolliset velat

(Tuhatta euroa)	2012	2011
Rahoituslaitoslainat	2 076	32 084
Yritystodistusohjelma	33 302	10 957
Rahoitusleasingvelat	545	426
Muut korolliset lyhytaikaiset velat	2	6 037
Korolliset lyhytaikaiset velat yhteensä	35 925	49 504

Muut korolliset lyhytaikaiset velat sisältävät henkilökunnan huoltokonttoritalletuksia vuonna 2011 6,0 milj. euroa. Tikkurila Oyj:n huoltokonttori lakkautettiin alkuvuodesta 2012, joten vuoden 2012 lopussa huoltokonttoritalletuksia ei enää ollut.

Rahoitusleasingvelkojen erittely lyhyt- ja pitkäaikaisiin osuuksiin on esitetty liitetiedossa 28 Pitkäaikaiset korolliset velat.

KOROLLISTEN ERIEN KESKIKORKO JA VALUUTTAJAKAUMA

Korollisten pitkä- ja lyhytaikaisten lainojen keskiporko oli 2,1 % vuonna 2012 (4,3 %). *)

*) Laskelmassa on huomioitu lainojen korkokulut ja lainannostokulujen jaksotukset

Korollisten pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen valuuttajakauma esitetty euroina:

(Tuhatta euroa)	2012	2011
EUR	93 697	107 749
RUB	2	-
CNY	2 068	2 084
Muut	786	16
Yhteensä	96 553	109 849

30. Ostovelat ja muut korottomat velat

(Tuhatta euroa)	2012	2011
Muut pitkäaikaiset korottomat velat *)	902	2 382
Pitkäaikaiset siirtovelat	258	-
Muut pitkäaikaiset korottomat velat yhteensä	1 160	2 382
Ostovelat	43 515	41 215
Muut korottomat velat	6 965	6 975
Ennakkomaksut	176	156
Siirtovelat	45 071	45 986
Ostovelat ja muut lyhytaikaiset korottomat velat yhteensä	95 727	94 332

*) Ehdollinen vastike, liite 4

(Tuhatta euroa)	2012	2011
Siirtovelat		
Osakeperusteiset maksut	258	-
Henkilöstökulut	17 034	18 230
Liikevaihtoon ja ostoihin liittyvät erät	23 219	22 196
Korot	362	581
Johdannaiset	593	924
Muut	3 863	4 055
Yhteensä	45 329	45 986
Nettorahoitusvelat		
Korolliset pitkäaikaiset velat	60 628	60 345
Korolliset lyhytaikaiset velat	35 925	49 504
Rahavarat		
Käteisvarat	-15 927	-10 426
Yhteensä	80 626	99 423

31. Eläkeveloitteet

Konsernilla on toimimaissaan useita eläkejärjestelyjä, jotka on järjestetty kunkin toimintamaan paikallisten olojen ja käytäntöjen mukaisesti. Nämä eläkejärjestelyt ovat pääasiassa maksupohjaisia eläkejärjestelyjä.

Etuspohjaisia eläkejärjestelyjä konsernilla on Norjassa, Ruotsissa ja Saksassa. Nämä järjestelyt on hoidettu vakuutusyhtiöissä ja niihin liittyvät etuudet vaihtelevat maittain. Pääsääntöisesti ne liittyvät eläkkeellejäämisikään ja eläkkeen tasoon.

Etuspohjaisissa eläkejärjestelyissä eläke-etuuden suuruus eläkkeellejäämishetkellä määritetään tiettyjen tekijöiden, kuten esimerkiksi palkan ja

työssäoluvuosien perusteella. Johto joutuu käyttämään arvioita eläkelaskennan perusteena käytetyistä oletuksista, näin muun muassa määrittäessään tulevaa palkkatasoa sekä henkilökunnan vaihtuvuutta.

Tilinpäätöksessä 2012 on vakuutusmatemaattisten voittojen ja tappioiden kirjaamiseen sovellettu putkimenetelmää. Uudistetun IAS 19 -standardin myötä putkimenetelmästä luovutaan. Uudistettua standardia sovelletaan 1.1.2013 alkaen takautuvasti. Muutoksen vaikutuksesta konsernin lukuihin ja eläkeveloitteisiin on kerrottu konsernitilinpäätöksen laatomerisaperiaatteissa, koh-

dassa uuden ja uudistetun IFRS -normiston soveltaminen.

Tikkurila-konsernin ruotsalaisilla tytäryhtiöillä on eläkevakuutusjärjestelyjä ruotsalaisessa eläkevakuuttaja Alectassa. Alectassa hoidetut eläkkeet luokitellaan etuspohjaisiksi etuusjärjestelyiksi IAS 19 -standardin mukaan. Koska Alecta ei kuitenkaan pysty toimittamaan tarvittavia tietoja eläkevastuun laskemiseksi, konsernin Alectassa hoidetut eläkkeet on käsitelty kuten maksupohjaiset järjestelyt. Tämän lisäksi konsernilla on omalla vastuulla oleva eläkejärjestely Hollannissa, mikä on käsitelty maksupohjaisena järjestelynä. Hollannin

yhtiön osalta on likvidointiprosessi meneillään, joka odotetaan saatavan päätökseen seuraavan tilikauden ensimmäisellä vuosipuoliskolla.

Tilikaudella 2011 tehdyt siirrot järjestelmien välillä sisälsivät mm. ruotsalaisen yhteisyrityksen, Alcro Parti AB:n eläkejärjestelyn, joka oli aiemmin

käsitelty eläkevastuun tietojen puuttuessa maksupohjaisena järjestelyinä. Muut maksupohjaisina käsiteltyjen eläkevastuiden muutokset liittyivät myydyin tytäryhtiön, Färgglädje Måleributiken i Alvik AB:n eläkevastuuseen sekä Puolan yhtiön eläkelellejäämishetkellä maksettavan kertakorvauk-

sen siirron varauksiin. Tämän järjestelyn sisällöstä on kerrottu enemmän liitetiedossa 32.

Seuraavassa esitetään etuus pohjaisten eläkejärjestelyjen vaikutus konsernin laajaan tulokseen ja taseeseen.

(Tuhatta euroa)	2012	2011
Taseeseen on kirjattu seuraavat erät:		
Rahastoitujen veloitteiden nykyarvo	2 189	2 167
Rahastoimattomien veloitteiden nykyarvo	22 535	21 169
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	-1 922	-1 755
Eläkeveloitteen nykyarvo	22 802	21 581
Kirjaamattomat vakuutusmatemaattiset voitot (+) / tappiot (-)	-5 497	-5 388
Nettomääräinen velka (+)	17 305	16 193
Taseessa		
Velka etuus pohjaisista eläke-etuuksista	17 772	16 684
Saaminen etuus pohjaisista eläke-etuuksista	-467	-491
Nettovelvoite	17 305	16 193
Velka maksupohjaisista eläke-etuuksista	-	59
Eläkevelvoitteet taseessa yhteensä (netto)	17 305	16 252
Kirjattu laajaan tuloslaskelmaan:		
Kauden työsuoritukseen perustuvat menot	558	427
Korkomenot	903	836
Järjestelyyn kuuluvien varojen odotettu tuotto	-93	-92
Kauden vakuutusmatemaattiset voitot (-) / tappiot (+)	276	318
Muut muutokset	42	37
Etuus pohjaiset järjestelyt yhteensä	1 686	1 526
Siirrot ja muut muutokset	-	-477
Kulut maksupohjaisista eläke-etuuksista	-	11
Eläkekulut laajassa tuloslaskelmassa yhteensä	1 686	1 537
Eläkeveloitteen nykyarvon muutokset		
Velvoite kauden alussa	23 336	20 702
Kauden työsuoritukseen perustuvat menot	558	427
Korkomenot	903	836
Vakuutusmatemaattiset tappiot (+) / voitot (-)	12	1 978
Kurssierot ulkomaisista järjestelyistä	901	149
Maksetut etuudet	-958	-896
Siirrot järjestelmien välillä	-28	140
Velvoite kauden lopussa	24 724	23 336
Muutokset järjestelyyn kuuluvien varojen käyvässä arvossa		
Varat kauden alussa	1 755	1 555
Järjestelyyn kuuluvien varojen odotettu tuotto	93	92
Työnantajan suorittamat maksut	184	256
Vakuutusmatemaattiset tappiot (-) / voitot (+)	-152	-132
Kurssierot ulkomaisista järjestelyistä	97	7
Maksetut etuudet	-38	-23
Muut muutokset	-17	-
Varat kauden lopussa	1 922	1 755

(Tuhatta euroa)	2012	2011
Eläkejärjestelyjen toteutunut tuotto	-59	0
Eläkejärjestelyjen varojen toteutunut tuotto	-59	0
Vakuutusmatemaattiset oletukset		
Diskonnttauskorko	2,7–3,8 %	3,3–4,3 %
Järjestelyyn kuuluvien varojen odotettu tuotto	4,0 %	4,8 %
Inflaatio	2,0 %	2,0 %
Tulevat palkankorotukset	3,0–3,3 %	3,0–3,8 %
Tulevat eläkkeiden korotukset	0,2–2,0 %	0,7–3,0 %
Järjestelyyn kuuluvat varat sisältävät		
Varat vakuutusyhtiöissä *	1 922	1 755
Yhteensä	1 922	1 755

* Vakuutusyhtiöissä hoidettavien etuuspoijhaisten järjestelyjen varat ovat osana vakuutusyhtiöiden sijoitusvarallisuutta ja niiden sijoitusriski on vakuutusyhtiöillä. Tämän vuoksi yksittäisten järjestelyjen varallisuuden jakautumisesta ei ole saatavissa tarkempaa erittelyä. Konserni ennakoii maksavansa etuuspoijhaisiin eläkejärjestelyihin 1,0 miljoonaa euroa vuonna 2013.

(Tuhatta euroa)	2012	2011	2010	2009	2008
31.12.					
Velka maksupohjaisista eläke-etuuksista	-	59	547	495	451
Etuuspoijhaisten veloitteiden nykyarvo	24 724	23 336	20 702	17 866	21 146
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	1 922	1 755	1 555	1 343	5 702
Velvoitteen täyttäminen	-	-	-	-	112
Vakuutusmatemaattiset voitot (+) / tappiot (-)	-5 497	-5 388	-3 548	-2 890	-3 159
Vajaus / ylijäämä	17 305	16 252	16 146	14 128	12 848
Kokemusperäiset tarkistukset - järjestelyjen velat	8	105	-	-1	-459
Kokemusperäiset tarkistukset - järjestelyjen varat	74	14	-	-1	-69

32. Varaukset

(Tuhatta euroa)	Uudelleen- järjestelyvaraukset	Ympäristövaraus	Muut kuluvaraukset	Yhteensä
2012				
Pitkäaikaiset varaukset				
Varaukset 1.1.2012	108	-	426	534
Kurssierot	-	-	8	8
Varausten lisäykset	406	-	123	529
Kaudella peruutetut varaukset	-	-	-38	-38
Uudelleenryhmittely	-68	-	-41	-109
Pitkäaikaiset varaukset 31.12.2012	446	-	478	924
Lyhytaikaiset varaukset				
Varaukset 1.1.2012	74	130	18	222
Kurssierot	-	12	2	14
Varausten lisäykset	94	-	4	98
Kaudella käytetyt varaukset	-76	-142	-54	-272
Uudelleenryhmittely	68	-	41	109
Lyhytaikaiset varaukset 31.12.2012	160	-	11	171

(Tuhatta euroa)	Uudelleenjärjestelyvaraukset	Ympäristövaraus	Muut kuluvaraukset	Yhteensä
2011				
Pitkäaikaiset varaukset				
Varaukset 1.1.2011	182	17	-	199
Kurssierot	-	-2	-	-2
Varausten lisäykset	-	-	58	58
Uudelleenryhmittely	-74	-15	368	279
Pitkäaikaiset varaukset 31.12.2011	108	-	426	534
Lyhytaikaiset varaukset				
Varaukset 1.1.2011	-	302	-	302
Kurssierot	-	-33	-	-33
Varausten lisäykset	-	55	-	55
Kaudella käytetyt varaukset	-	-209	-29	-238
Uudelleenryhmittely	74	15	47	136
Lyhytaikaiset varaukset 31.12.2011	74	130	18	222

Varausten kirjaaminen tilinpäätökseen edellyttää johdon arviota, koska varauksiin liittyvien velvoitteiden tarkka euromäärä ei ole selvillä tilinpäätöstä laadittaessa. Mikäli johto arvioi, ettei velvoitteesta synny todennäköisesti maksuveloitetta, esitetään tämä ehdollisena velkana konsernin tilinpäätöksessä.

UDELLEENJÄRJESTELYVARAUKSET

Vuoden 2012 alkupuolella päättyneiden Suomen toimipaikkaa koskevien YT-neuvottelujen johdosta kirjattiin henkilökunnan vähentämiseen liittyviä uudelleenjärjestelyvarauksia. Suurin osa näistä varauksista on sellaisia, joiden tarkka toteutumisajankohta ei ole tiedossa, mutta suurimman osan niistä arvioidaan toteutuvan vuoden 2013 jälkeen.

Vuonna 2009 Tikkurila-konsernissa kirjattujen henkilökunnan vähentämisestä johtuvista uudelleenjärjestelyvarauksista on Suomen toimipaikkaan liittyen edelleen 106 (182) tuhannen euron varaus, jonka tarkka toteutumisajankohta ei ole tiedossa.

YMPÄRISTÖVARAUKSET

Konsernissa kirjatut ympäristövaraukset liittyvät Puolan tuotantolaitoksen aiemman omistajan aikaisen toiminnan aiheuttamiin maaperän ja pohjaveden saastumista koskeviin puhdistamisvelvoitteisiin.

Tilikauden 2012 aikana tämä puhdistustyö saatiin loppuun ja tähän veloitteeseen liittyvät varaukset on käytetty.

MUUT VARAUKSET

Muut varaukset sisältävät Puolan, Serbian ja Makedonian yritysten vastuun yrityksestä eläköityvien henkilöiden kertamaksuihin eläköitymishetkellä. Eläköitymishetkellä maksettavan kertakorvauksen määrä vastaa työntekijän eläköitymishetkellä ansaitsemaa noin 2–3 kuukauden palkan määrää. Järjestelmä on lakisäätäinen edellä luetelluissa maissa. Yhtiöillä ei ole korvauksen maksamisen jälkeen muita tähän järjestelyyn liittyviä veloitteita. Puolan varaus oli aikaisemmin esitetty eläkevasuissa. Lisäksi varaus sisältää vuosijuhlamaksujen varauksia. Tämä varaus ei ole lakisäätäinen, vaan se perustuu vakiintuneisiin toimintatapoihin.

33. Rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvot ja käyvät arvot ryhmittäin

(Tuhatta euroa)	Liitetieto	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat	Lainat ja muut saamiset	Myytavissä olevat rahoitusvarat	Muut rahoitusvelat	Tase-erien kirjanpitoarvot yhteensä	Käyvät arvot yhteensä
2012							
Pitkäaikaiset rahoitusvarat							
Myytavissä olevat rahoitusvarat	21	-	-	3 281	-	3 281	3 281
Pitkäaikaiset saamiset	22	-	7 866	-	-	7 866	7 866
Lyhytaikaiset rahoitusvarat							
Korolliset saamiset	23	-	332	-	-	332	332
Johdannaiset	24,34	386	-	-	-	386	386
Muut rahavarat	25	-	15 927	-	-	15 927	15 927
Myyntisaamiset ja muut korottomat saamiset	24	-	85 726	-	-	85 726	85 726
Yhteensä		386	109 851	3 281	-	113 518	113 518

(Tuhatta euroa)	Liitetieto	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat	Lainat ja muut saamiset	Myytävikissä olevat rahoitusvarat	Muut rahoitusvelat	Tase-erien kirjanpitoarvot yhteensä	Käyvät arvot yhteensä
2012							
Pitkäaikaiset rahoitusvelat							
	28	-	-	-	60 628	60 628	60 818
Lyhytaikaiset rahoitusvelat							
	29	-	-	-	35 925	35 925	35 925
Johdannaiset	30,34	593	-	-	-	593	593
Ehdolliset vastikkeet	30	-	-	-	902	902	902
Ostovelat	30	-	-	-	43 515	43 515	43 515
Yhteensä		593	-	-	140 970	141 563	141 753

(Tuhatta euroa)	Liitetieto	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat	Lainat ja muut saamiset	Myytävikissä olevat rahoitusvarat	Muut rahoitusvelat	Tase-erien kirjanpitoarvot yhteensä	Käyvät arvot yhteensä
2011							
Pitkäaikaiset rahoitusvarat							
Myytävikissä olevat rahoitusvarat	21	-	-	3 028	-	3 028	3 028
Pitkäaikaiset saamiset	22	-	4 674	-	-	4 674	4 674
Lyhytaikaiset rahoitusvarat							
Korolliset saamiset	23	-	63	-	-	63	63
Johdannaiset	24,34	1 275	-	-	-	1 275	1 275
Muut rahavarat	25	-	10 426	-	-	10 426	10 426
Myyntisaamiset ja muut korottomat saamiset	24	-	83 139	-	-	83 139	83 139
Yhteensä		1 275	98 302	3 028	-	102 605	102 605
Pitkäaikaiset rahoitusvelat							
Pitkäaikaiset korolliset velat	28	-	-	-	60 345	60 345	60 666
Lyhytaikaiset rahoitusvelat							
Lyhytaikaiset korolliset velat	29	-	-	-	49 504	49 504	49 504
Johdannaiset	30,34	924	-	-	-	924	924
Ehdolliset vastikkeet	30	-	-	-	2 382	2 382	2 382
Ostovelat	30	-	-	-	41 215	41 215	41 215
Yhteensä		924	-	-	153 446	154 370	154 691

Pitkäaikaisen rahoitusvelkojen käyvät arvot perustuvat diskontattuihin sopimusperusteisiin rahavirtoihin. Diskonttauskorkona on käytetty korkoa, jolla konserni saisi vastaavaa lainaa tilinpäätöspäivänä. Korko muodostuu riskittömästä korosta ja yrityskohtaisesta luottoriskipreemiosta. Käytetty diskonttauskorko oli 1,74 %. Vuonna 2011 käytetty diskonttauskorko oli 2,51 %.

Pitkäaikaisen rahoitusvarojen sekä lyhytaikaisen rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvot

vastaavat niiden käypä arvoa koska diskonttauksen vaikutus, lyhyt maturiteetti huomioiden, ei ole olennainen.

Myytävikissä olevat rahoitusvarat ovat pääosin sijoituksia osakkeisiin, joilla ei ole toimivilla markkinoilla noteerattuja markkinahintoja. Niiden käypä arvo ei ole luotettavasti määritettävissä, joten ne on arvostettu hankintamenuun. Tämän lisäksi myytävissä oleviin rahoitusvaroihin sisältyy osakkeita, jotka on noteerattu OTC-listalla. Nämä on

arvostettu jokaisen raportointikauden päättyessä käypään arvoon. Näiden osakkeiden käyvän arvon muutokset on kirjattu laajan tuloslaskelman muihin eriin veroilla vähennettynä ja ne sisältyvät omassa pääomassa käyvän arvon rahastoon myyntihetken saakka, jolloin ne siirretään omasta pääomasta tulosvaikutteisiksi.

KÄYVÄN ARVON HIERARKIA

(Tuhatta euroa)

2012	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Myytävissä olevat rahoitusvarat	-	2 505	776	3 281
Johdannaiset (varat)	-	386	-	386
	-	2 891	776	3 667
Johdannaiset (velat)	-	593	-	593

2011	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Myytävissä olevat rahoitusvarat	-	2 268	760	3 028
Johdannaiset (varat)	-	1 275	-	1 275
	-	3 543	760	4 303
Johdannaiset (velat)	-	924	-	924

Taso 1 : toimivilla markkinoilla noteeratut käyvät arvot samanlaisille omaisuuserille tai veloille.

Taso 2 : käyvät arvot, jotka on määritelty käyttäen muita kuin tason 1 noteerattuja hintoja. Käyvät arvot perustuvat tietoihin, jotka kyseiselle omaisuuserälle tai velalle on todennettavissa suoraan (ts. hintana) tai epäsuorasti (ts. hinnoista johdettuina).

Taso 3 : käyvät arvot eivät perustu todennettavissa oleviin markkinahintoihin.

TÄSMÄYTYSLASKELMA TASON 3 MUKAAN KÄYPÄÄN ARVOON ARVOSTETUISTA RAHOITUSVAROISTA

(Tuhatta euroa)

	2012	2011
	Myytävissä olevat rahoitusvarat	Myytävissä olevat rahoitusvarat
Tasearvo 1.1.	760	768
Muuntoerot muissa laajan tuloslaskelman erissä	17	-19
Ostot	-	21
Myyntit	-1	-10
Tasearvo 31.12.	776	760

Kaudella 2012 näistä osakeista on kirjattu 3 tuhatta euroa myyntivoittoa (12 tuhatta euroa) ja 0 (4) tuhatta euroa myyntitappiota.

Realisoituneet myyntivoitot on kirjattu liiketoiminnan muihin tuottoihin ja myyntitappiot on kirjattu liiketoiminnan muihin kuluihin.

34. Johdannaissopimukset

Pääosa Tikkurila-konsernin johdannaissopimuksista suojaa alla olevia transaktioita, vaikka ne eivät täytäkään IAS 39 standardin mukaisia suojauskannan soveltamisen edellytyksiä. Johdannaissopimukset on kirjattu taseeseen arvostettuina käypiin arvoihin ja näiden käypien arvojen muutokset kirjataan välittömästi tulosvaikutteisesti.

Valuuttakurssien vaihteluilta on suojauduttu pääosin suojaamalla konsernin valuuttaposiitiota valuuttajohdannaisilla. Koska näihin valuuttajoh-

dannaisiin ei sovelleta suojauslaskentaa, näiden käyvän arvon muutokset kirjataan suoraan tulosvaikutteisesti rahoituseriin.

Tämän lisäksi konserni on suojannut tilikauden 2011 aikana pitkäaikaisten velkojen koroista johtuvia vastaisia rahavirtoja korkojohdannaisilla. Korkojohdannaisiin ei sovellettu suojauslaskentaa, joten käyvän arvon muutokset on kirjattu välittömästi tulosvaikutteisesti rahoituseriin.

Joulukuussa 2011 uudistetun rahoituspolitiikan mukaisesti Tikkurila ei käytä enää korkoriskin hallinnassa korkojohdannaisia, joten tilikauden 2012 aikana konsernilla ei ollut korkojohdannaisia. Myöskään tilikauden päättyessä 2011 korkojohdannaisia ei ollut enää avoimena.

Johdannaisvarat ja -velat on esitetty taseessa siirtosaamisissa ja -veloissa.

Johdannaisten arvostamisperiaatteet on esitetty konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteissa.

JOHDANNAISSOPIMUSTEN NIMELLISARVOT JA KÄYVÄT ARVOT

2012 (Tuhatta euroa)	Positiivinen käypä arvo	Negatiivinen käypä arvo	Käypä arvo, netto	Nimellisarvot
Valuuttajohdannaiset				
Valuuttatermiinisopimukset	240	-446	-206	47 919

2011 (Tuhatta euroa)	Positiivinen käypä arvo	Negatiivinen käypä arvo	Käypä arvo, netto	Nimellisarvot
Valuuttajohdannaiset				
Valuuttatermiinisopimukset	1 197	-847	351	96 237

Johdannaisinstrumentit tuloslaskelmassa (Tuhatta euroa)	2012	2011
Rahoitustuotot	2 488	8 534
Rahoituskulut	-6 596	-8 131

Johdannaisinstrumentit taseessa, saamiset ja velat (Tuhatta euroa)	2012	2011
Siirtosaamiset	386	1 275
Siirtovelat	593	924

35. Rahoitusriskien hallinta

TIKKURILA-KONSERNIN LIKETOIMINNASTA RAHOITUSRISKIEN NÄKÖKULMASTA

LIKETOIMINNAN KANSAINVÄLISYYS

Tikkurila toimii maantieteellisesti laajalla alueella, myyden tuotteitaan yhteensä noin 40 maassa, minkä vuoksi liiketoimintaan liittyy kunkin toiminta-alueen erityispiirteistä johtuen erilaisia rahoitusriskejä ja osin myös paikallisten lainsäädäntöjen asettamia rajoituksia. Koska valtaosa konsernin liikevaihdosta tulee euroalueen ulkopuolelta, valuuttariskeillä on olennainen merkitys Tikkurilan liikevaihtoon, tulokseen, taseasemaan ja euro-määräiseen rahavirtaan.

KAUSIVAIHTELUT

Koska maalin ja muiden konsernin tuotteiden myynti korreloi tyypillisesti bruttokansantuotteen kehityksen kanssa, muutokset yleisessä talouskehityksessä vaikuttavat Tikkurilan liiketoimintaan. Tikkurilan myyntiin liittyy vuoden sisäinen kausivaihtelu: vuoden toisen ja kolmannen neljänneksen merkitys on suurin myyntivolyymille ja tulosehitykselle, mikä vaikuttaa myös liiketoiminnan rahavirran ajalliseen jakaumaan. Nämä kausivaihtelut aiheutuvat erityisesti kesäkauden ulkomaalassesongista Pohjoismaissa, joissa sääolosuhteet vaikeuttavat maalaamista tai estävät kokonaan maalaustoiminnan talvikaudella.

Vuoden sisäisen vaihtelun lisäksi rakentaminen ja siihen liittyvät palvelut, joka on yksi keskeinen asiakassegmentti Tikkurilalle, ovat luontaisesti suhdanneherkkiä toimialoja. Suhdannevaihtelua Tikkurilan näkökulmasta lieventää jonkin verran se, että Tikkurilan liikevaihdosta merkittävä osa tulee korjausrakentamisesta ja renovoinnista. Lisäksi kuluttajien sisustamisratkaisut eivät tyypillisesti ole erityisen suhdanneherkkiä, vaikka niihin vaikuttaa yleinen talouden kehitys ja kuluttajien luottamuksen kehitys.

Kausivaihteluista johtuen tilikauden päättämishetken tasetilanne ei yleensä kuvaa tilikauden keskimääräistä taserakennetta, muun muassa käyttö pääoman ja rahavarojen suhteen, mikä on otettava huomioon analysoitaessa taselukuja ja rahoitusriskejä.

RAHOITUSRISKIEN HALLINNAN TAVOITTEET JA PERIAATTEET

Rahoitusriskien hallinnan tavoitteena on pienentää rahoitusriskeistä aiheutuvia konsernin nettotuloksen vaihteluita ja lisätä liiketoiminnan ennustettavuutta. Tikkurila Oyj:n rahoitusosasto toimii konsernin sisäisenä pankkina tarjoten tytäryhtiöl-

le lyhyt- ja pitkäaikaista rahoitusta, ottaen vastaan talletuksia ja hoitaen konsernin kassanhallintaan liittyviä asioita. Tikkurilan ulkoisten rahoitustransaktioiden toteuttaminen on keskitetty emoyhtiön rahoitusosastolle, ja tytäryhtiöt hoitavat omat rahoitustoimenpiteensä emoyhtiön kanssa, ellei paikallinen lainsäädäntö tai muut rajoitteet estä tätä.

Rahoitusriskien hallinnan tavoitteena on suojata ennalta määritettyjen periaatteiden mukaan konsernin kassavirtaa, taseasemaa ja tulosta rahoitusriskien aiheuttamilta epäsuotuisilta vaikutuksilta ja heilahtelulta. Tikkurila Oyj:n luottokelpoisuus pyritään säilyttämään hyvänä. Tikkurilan rahoitusta ja rahoitusriskien hallintaa säätelee Tikkurilan hallituksen hyväksymät politiikat, joiden mukaisin valtuutuksin ja periaattein konsernin operatiivinen organisaatio toteuttaa rahoitusriskien hallinnan käytännössä. Konsernin rahoitusosasto raportoi säännönmukaisesti keskeiset rahoitusriskit konsernin johtoryhmälle sekä emoyhtiön hallitukselle.

RAHOITUSINSTRUMENTEISTA SEKÄ NIIDEN MERKITYKSESTÄ JA KÄSITTELYSTÄ

Tikkurilan taseessa 31.12.2012 merkittävimpiä tase-eriä ovat käyttöpääoman eri komponentit, rahavarat sekä korollinen vieras pääoma. Myyntisaamiseen ja rahavarioihin liittyvät vastapuoliriskit ovat keskeisiä, ja niiden hallinnassa vastapuolien hajautus ja vastapuolien luottoluokitus ovat keskeisessä roolissa. Valuuttatermiineitä käytetään valuuttariskien suojaamisessa. Niiden tarkoituksena on hallituksen määrittämän suojauspolitiikan mukaisesti suojata osa nettomääräisestä riskipositioista. Tikkurila ei sovelle IFRS-säännösten mukaista suojauslaskentaa. Rahoitusinstrumenttien käsittelyä tilinpäätöksessä on kuvattu tarkemmin "Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet" -osiossa. Konsernilla ei tilikausilla 2011 tai 2012 ole ollut käytössä hyödyke johdannaisia.

VALUUTTARISKIT

Valuuttojen vaihtelut vaikuttavat Tikkurila-konserniin valuuttamääräisten erien käsittelyn kautta useasta eri näkökulmasta:

- valuuttamääräisten rahavirtojen kautta; ja
- muunnettaessa tytäryhtiöiden valuuttamääräisiä tilinpäätöksiä konserniraportoinnissa euroiksi, mikä vaikuttaa sekä tuloslaskelmaan että taseeseen; ja
- valuuttamääräisten investointien arvon kautta.

Valuuttariskien hallinnassa keskeisiä toimintatapoja ovat:

- matching, eli tietyssä valuutassa olevien sisään tulevien ja ulosmenevien rahavirtojen yhteensovittaminen konsernitasolla; ja
- hajautus eli usean eri valuutan käyttö, koska eri valuuttaparit eivät korreloi toistensa kanssa täydellisesti; ja
- valuuttaklausuulien käyttö osto- ja myyntisopimuksissa; ja
- johdannaisinstrumenttien käyttö.

Koska konserni ei sovelle suojauslaskentaa, liiketoiminnan kassavirtoja suojaavien johdannaisinstrumenttien taloudelliset tulokset esitetään konsernin tuloslaskelmassa osittain eri paikassa (liikevoiton alapuolella) kuin suojattavien kassavirtojen valuutaterot (liikevoiton yläpuolella tai osin taseessa).

Valuuttojen arvonmuutokset voivat myös välillisesti vaikuttaa merkittävästi eri maissa toimivien Tikkurila-konsernin kilpailijoiden suhteelliseen kilpailukykyyn, ja sitä kautta aiheuttaa haitallisia vaikutuksia konsernille.

TRANSAKTIORISKIT

Tilikausilla 2012 ja 2011 Tikkurilan liikevaihdosta noin neljä viidesosa syntyi euroalueen ulkopuolella, joten valuuttakurssimuutoksilla on erittäin suuri merkitys konsernin euromääräisen liikevaihdon kehitykselle. Tilikauden voittoon kohdistuvaa valuuttakurssiriskiä pienentää se, että suuri osa kuluista toteutuu myös samassa valuutassa kuin liikevaihto. Pääasiallinen valuuttariski kohdistuu Tikkurila-konsernin muissa kuin kunkin yhtiön kotivaluutassa oleviin rahavirtoihin ja tase-eriin. Merkittävimmät sisäisten liiketoimien valuuttariskiä aiheuttavat erät ovat konserniyhtiöiden väliset liiketoimet sekä konserniyhtiöiden ja Tikkurila Oyj:n väliset lainat ja talletukset. Transaktioriskistä seurataan ja hallitaan pääosin 12 kuukauden ajanjaksolla, koska tätä pidempien ennusteiden luotettavuus on yleisesti heikko. Konserniyhtiöt raportoivat omat 12 kuukauden valuuttavirtapositionsa kuukaussittain, ja emoyhtiön rahoitusosasto kokoaa konsernin nettovaluuttavirtaposition.

Transaktioriskejä suojataan ensisijaisesti nettottamalla valuuttamääräiset tulot ja menot keskenään (matching) ja sen jälkeen kaupallisilla sopimuksilla (valuuttaklausuulit). Näiden toimenpiteiden jälkeen jäänyt avoin arvioitu nettoriskipositio seuraavan 12 kuukauden ajalta suojataan valuuttatermiineillä. Tikkurila Oyj:n hallitus vahvisti joulukuussa 2011 uuden rahoitusriskien hallin-

taa koskevan politiikan, jonka mukaan ennustetusta nettovaluuttavirrasta suojataan keskimäärin 50 %. Tilikauden 2012 lopussa ennustetun tulevan 12 kuukauden nettovaluuttavirran suojausaste oli noin 50 % (48 %).

Konserni hankkii raaka-aineita useilta kansainvälisiltä toimittajilta, ja joiltakin osin ostosopimusten valuuttaan on mahdollisuus vaikuttaa tai niihin saattaa liittyä valuuttaklausuuleja tai vastaavia ehtoja. Joillakin konsernin tytäryhtiöiden toimin-

ta-alueilla on myös mahdollisuus muuttaa myyntihinnoittelua valuuttojen muutosten seurauksena, vaikka nämä muutokset ovat osittain harkinnanvaraisia tai edellyttävät neuvotteluja asiakkaiden kanssa.

(Tuhatta euroa)

Transaktioriskipositio	USD	SEK	NOK	DKK	PLN	RSD	RUB	BYR	UAH	Muut
31.12.2012										
Pankkitilit	7	-12 617	-	1	-	-223	-	-	-	-59
Lainat ja talletukset	-	-	-1 437	2 734	-	16 200	12 894	4 460	9 322	1 388
Myyntisaamiset ja ostovelat	-360	837	1 274	1 326	1 491	-2 078	3 775	977	5 808	304
Ennustettu valuuttavirta	-16 545	26 650	22 145	9 437	11 717	-2 330	71 520	4 290	3 749	10 810
Valuuttatermiinit	7 958	-13 983	-10 887	-	-6 136	-	-	-	-	-
Positio suojausten jälkeen	-8 940	887	11 095	13 498	7 072	11 569	88 189	9 727	18 879	12 443
Myyntisopimusten valuuttaklausuulit*	-	-	-	-	-	-	-70 389	-	-	-
Avoin positio	-8 940	887	11 095	13 498	7 072	11 569	17 800	9 727	18 879	12 443

(Tuhatta euroa)

Transaktioriskipositio	USD	SEK	NOK	DKK	PLN	RSD	RUB	BYR	UAH	Muut
31.12.2011										
Pankkitilit	-	-13 807	-	-	3	-	1	-15	-	-36
Lainat ja talletukset	-	-855	-1 475	3 027	-1 952	13 505	19 321	4 184	6 345	4 187
Myyntisaamiset ja ostovelat	-109	1 041	7	-9	935	-	180	567	5 779	1 306
Ennustettu valuuttavirta	-11 774	20 020	18 869	7 328	12 581	-5 786	45 508	7 295	3 844	13 984
Valuuttatermiinit	10 434	-4 825	-8 344	-	-4 329	-	-19 155	-	-	-11 607
Positio suojausten jälkeen	-1 449	1 574	9 057	10 346	7 238	7 719	45 855	12 031	15 968	7 834
Myyntisopimusten valuuttaklausuulit*	-	-	-	-	-	-	-44 127	-	-	-
Avoin positio	-1 449	1 574	9 057	10 346	7 238	7 719	1 728	12 031	15 968	7 834

* Valuuttaklausuulien vaikutus on yllä esitetty yksinkertaistettuna siten, että myyntiin liittyen ne oletetaan toteutettavan täysimääräisinä, vaikka näin ei aina tapahdu tai siihen voi liittyä viiveitä.

Transaktioriskipositio koostuu taseessa olevista valuuttamääräisistä eristä sekä 12 kuukauden ennustetusta valuuttavirrasta sekä näiden erien vasta-arvosta konserniyhtiön kotivaluutassa.

Analysoitaessa taselukuja ja rahoitusriskejä on otettava huomioon, että kausivaihteluista johtuen tilikauden päättymishetken tasetilanne ei yleensä kuvaa tilikauden keskimääräistä taserakennetta.

Valuuttakurssien muutoksen vaikutus tulokseen ennen veroja 31.12.2012 taseessa olleiden valuuttamääräisten erien osalta:

	2012					2011				
	RUB	SEK	RSD	UAH	NOK	RUB	SEK	RSD	UAH	NOK
(Tuhatta euroa)										
Valuutan 10 % heikkenemisen vaikutus	-1 515	2 342	-1 264	-1 375	1 005	-31	1 680	-1 228	-1 102	892
Valuutan 10 % vahvistumisen vaikutus	1 852	-2 863	1 544	1 681	-1 228	38	-2 053	1 501	1 347	-1 090

TRANSLAATORISKIT

Sen lisäksi, että translaatoriskit vaikuttavat tuloslaskelmiin muunnettaessa tytäryhtiöiden valuuttamääräiset tuloslaskelmat euroiksi, Tikkurilan

omaan pääomaan kohdistuu euroalueen ulkopuolisiin tytäryhtiöihin tehtyjen nettosijoitusten valuuttariski. Tikkurila Oyj:n hallituksen joulukuussa 2011 hyväksymän politiikan mukaisesti trans-

laatoriskejä ei suojata. Tytäryhtiöiden oman pääoman muuntamisesta aiheutuvat translaatioerot esitetään konsernin omissa pääomassa muuntoerot -rivillä.

ULKOMAANRAHAN MÄÄRÄISET NETTOSIJOITUKSET

(Tuhatta euroa)	RUB	SEK	PLN	Muut
31.12.2012				
Oma pääoma	55 281	40 736	23 611	10 809
Valuuttojen 10 % vahvistumisen vaikutus omaan pääomaan	6 142	4 526	2 623	1 201
Valuuttojen 10 % heikkenemisen vaikutus omaan pääomaan	-5 026	-3 703	-2 146	-983

ULKOMAANRAHAN MÄÄRÄISET NETTOSIJOITUKSET

(Tuhatta euroa)	RUB	SEK	PLN	Muut
31.12.2011				
Oma pääoma	49 194	38 307	23 024	14 698
Valuuttojen 10 % vahvistumisen vaikutus omaan pääomaan	5 466	4 256	2 558	1 633
Valuuttojen 10 % heikkenemisen vaikutus omaan pääomaan	-4 472	-3 482	-2 093	-1 336

KORKORISKIT

Tikkurila-konsernilla on liiketoiminnassaan tilikaudella 2012 ja 2011 ollut seuraavanlaisia korollisia veroja ja velkoja:

Korolliset varat:

- käteisvarat
- määräaikaistalletukset
- sijoitukset pankkien tai yritysten liikkeelle laske- miin lyhytaikaisiin arvopapereihin
- korolliset lainasaamiset
- korolliset kauppahintasaamiset

Korolliset velat:

- leasing- ja osamaksurahoitus
- luotolliset tiliratkaisut

- Tikkurila Oyj:n liikkeelle laskemat yritystodistukset
- pitkäaikaiset lainalimitit (revolving credit facility)
- pitkäaikaiset eläkelainat (TyEL-laina)
- pitkäaikaiset pankkilainat (term loan)
- muut korolliset velat

Tikkurilan korollisiin nettovelkoihin kohdistuu korkojen rahavirtariski. Tikkurilan liiketoimintasykli noudattaa pääsääntöisesti talouden yleistä kehitystä, jolloin konsernin liiketoiminnan kassavirta on vahvempi talouden syklin ja yleensä tällöin myös korkojen ollessa noususuunnassa; toisaalta talouden syklin hidastuessa ja korkojen laskiessa konsernin kassavirta on tyypillisesti heikompi. Tästä syystä johtuen Tikkurila pitää konsernin korkosidonnaisuusajan (duraatio) lyhyenä, jolloin

liiketoiminnan kassavirta ja korkotason muutos noudattavat soveltuvin osin samaa sykliä. Joulukuussa 2011 päivitetyn rahoituspolitiikan mukaisesti Tikkurila ei käytä korkojohdannaisia korkoris- kien hallinnassa.

Tikkurilan korolliset rahoitusvarat ja -velat ja- kautuvat kiinteä- ja vaihtuvakorkoisiin varoihin ja velkoihin seuraavan taulukon mukaisesti. Rahoitu- sinstrumentti on määritelty kiinteäkorkoiseksi sil- loin, kun sen korkojakso on kiinteä koko juoksu- ajan ottamatta huomioon sitä, onko instrumentti pitkä- vai lyhytaikainen.

(Tuhatta euroa)	31.12.2012	31.12.2011
Kiinteäkorkoiset		
Rahoitusvarat *	2 342	2 649
Rahoitusvelat	-36 766	-44 085
Netto	-34 424	-41 436
Vaihtuvakorkoiset		
Rahoitusvarat	4 639	1 122
Rahoitusvelat	-59 787	-65 764
Netto	-55 148	-64 642

* ei sisällä käteisvaroja

KORKOMUUTOKSEN VAIKUTUS TIKKURILAN TULOKSEEN

Tilinpäätöshetkellä 31.12.2012 olleen 80,6 (31.12.2011: 99,4) miljoonan euron nettovelkapolitiikan yhden prosenttiyksikön koron nousun vaikutus Tikkurila-konsernin tulokseen ennen veroja seuraavan tilikauden aikana olisi noin -0,7 (-0,9) miljoonaa euroa. Vastaavasti yhden prosenttiyksikön koron lasku parantaisi tulosta ennen veroja samalla mää- rällä. Herkkyysanalyysissä on oletettu, että korko- muutos tapahtuu vuoden alussa ja että korko- muutos on samanlainen eri korkoperiodeissa, eli kyseessä koko korkokäyrän samansuuruinen siir- tymä. Lisäksi on oletettu, että nettovelkapoliti- säilyy ennallaan ja valuuttakurssien muutoksien vaikutus olisi nolla. Lyhytaikaisten lainojen osalta on oletettu, että lainat uudistetaan eräpäivänä. Vaihtuvakorkoisten pitkäaikaisten lainojen osalta korkomuutoksen vaikutus on laskettu seuraavas- ta koronmääräytymispäivästä alkaen. Nettove- loissa on mukana käteiset varat ja muut rahava- rat, joiden korkojen on kuitenkin oletettu olevan muuttumattomia tai niiden muutosten on oletet- tu tapahtuvan vasta seuraavan tilikauden jälkeen. Tikkurilan liiketoiminnasta johtuvan kausivaihte-

lun vuoksi tilinpäätöshetken tilanne ei yleensä ole kaikilta osin tyypillinen, joten korkoherkkyys vaihtelee tilikauden aikana. Mikäli tilikauden 2012 kes- kimääräisen, kunkin kuukauden lopun tilanteen mukaisena keskiarvona laskettuna, nettovelan määrä olisi tilikaudella 2013 keskimäärin samaa tasoa, eli noin 114 miljoonaa euroa, edellä mainituin oletuksin ja periaattein lasketun yhden prosenttiyksikön suuruinen koron nousu lisäisi konsernin tilikauden 2013 korkokuluja noin 1,2 miljoonalla eurolla ja vastaavasti koron laskun yhdellä pro- senttiyksiköllä alentaisi korkokuluja vastaavasti sa- malla määrällä.

LUOTTORISKIT

Luottoriskillä tarkoitetaan riskiä, joka johtuu sii- tä, ettei sopimuksen vastapuoli kykene suoriutu- maan velvoitteistaan, eli kyseessä on vastapuoliriski. Tikkurilassa merkittävimmät luottoriskin alaiset erät ovat myyntisaamiset ja lyhytaikaiset sijoitukset sekä käteisvarat.

Myyntisaamisiin liittyvän luottoriskin hallinnan periaatteet on määritelty konsernin luottoriski- politiikassa. Myyntisaamisiin liittyvän luottoriskin hallinnointi on hajautettu liiketoimintayksiköi-

hin, mutta konsernin emoyhtiön rahoitusosasto seuraa sitä keskitetysti. Tikkurilan laaja ja maan- tieteellisesti hajaantunut asiakaskunta pienentää suurten luottoriskikeskittymien riskiä, vaikka joilla- kin suurilla kauppa- ja rakennusmaalien vähittäis- myymäläketjuilla on suhteellisen suuri merkitys. Myyntisaamisiin liittyvää luottoriskiä hallitaan asia- kaskohtaisilla luottolimiiteillä, jotka ottavat huo- mioon asiakkaan aikaisemman myyntihistorian ja luottokelpoisuuden. Uusille asiakkaille tehdään luottoriskitarkastus ennen kuin myynti aloitetaan.

Tikkurila pienentää myyntisaamisiin kohdistu- vaa luottoriskiä soveltuvin osin ennakkomaksu- in ja luottovakuutusten avulla.

Ennakkomaksut ovat käytössä Venäjällä, jossa noin 12 % (11 %) tilikauden 2012 myynnistä ta- pahtui ennakkomaksua vastaan.

Luottovakuutus on käytössä Puolassa, jossa noin 78 % (93 %) tilinpäätöshetken myyntisaami- sista 31.12.2012 on vakuutettu. Vakuutusehtojen mukaan Tikkurila on oikeutettu saamaan 90 % va- kuutetusta saatavasta, mikäli asiakas ei maksa vel- kaansa.

Suomessa Tikkurila pienentää myyntisaamisiin kohdistuvaa luottoriskiä myymällä osan saatavis-

taan rahoitusyhtiölle, joka ottaa kantaakseen saataviin liittyvän luottoriskin.

Sijoituksiin ja käteisvaroihin liittyvää luottoriskiä säätelee Tikkurila Oyj:n hallituksen määrittämät periaatteet. Tikkurila hallinnoi tätä vastapuoliriskiä

hajauttamalla ylijäämälikviditeettiään usean vastapuolen kesken ja tallettamalla ylijäämälikviditeetin hyvälaatuisiin, hallituksen määrittämän politiikan sallimiin jälkemarkkinakelpoisiin yritys- ja sijoitustodistuksiin sekä pankkitalletuksiin. Sijoi-

tuksiin kohdistuva luottoriski on keskitetty pääsääntöisesti Tikkurila Oyj:öön, sillä tytäryhtiöt tallettavat ylijäämälikviditeettinsä emoyhtiöön.

Rahoitusvarojen kirjanpitoarvot vastaavat niiden maksimiluottoriskiä.

Raportointikauden päättymispäivänä rahoitusvarojen maksimiluottoriski oli:

(Tuhatta euroa)	Liitetieto	31.12.2012	31.12.2011
Myytävissä olevat rahoitusvarat	21	3 281	3 028
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	24,34,25	386	1 275
Lainat ja muut saamiset	22, 23, 24, 25	109 851	98 302
Yhteensä		113 518	102 605

Lainojen ja muiden saamisten valuuttajakauma tilikauden päättymispäivänä 31.12. oli:

(Tuhatta euroa)	31.12.2012	31.12.2011
EUR	22 691	17 103
SEK	27 700	25 773
RUB	23 501	21 499
PLN	13 764	12 054
DKK	3 875	3 740
RSD	3 951	3 476
UAH	3 861	4 841
Muut	10 508	9 816
Yhteensä	109 851	98 302

Myyntisaamisten luottotappiovarauksen muutos

(Tuhatta euroa)	31.12.2012	31.12.2011
Tasearvo 1.1	9 220	9 172
Kurssierot	104	-238
Lisäykset	2 533	1 880
Käytetyt	-479	-622
Liiketoimintojen myynnit /- hankinnat	-12	394
Vähennykset	-1 502	-1 366
Yhteensä	9 864	9 220

Lainojen ja muiden saamisten ikäjakauma tilikauden päättymispäivänä 31.12. oli:

(Tuhatta euroa)	Tasearvo 31.12.2012	Tasearvo 31.12.2011
Erääntymättömät	96 790	86 478
0 - 90 päivää erääntyneet	10 075	8 971
91 - 180 päivää erääntyneet	1 795	1 694
181 - 365 päivää erääntyneet	752	663
yli 365 päivää erääntyneet	439	496
Yhteensä	109 851	98 302

Konserni kirjaa arvonalentumistappion saamisista, kun on objektiivista näyttöä yksittäisen rahoitusvaroihin kuuluvan erän tai rahoitusvarojen ryhmän arvonalentumisesta. Arvonalentumisen objektiivisena näyttönä voidaan pitää mm. velallisen huomattavia taloudellisia vaikeuksia, maksujen viivästymistä tai maksujen laiminlyöntiä. Vuonna 2012 Tikkurila kirjasi 1,6 milj. euroa luottotappioita (0,8 milj. euroa) erääntyneistä lainoista ja muista saamisista.

MAKSUVALMIUSRISKIT

Tikkurilan liiketoiminnalle on olennaista tilikauden sisäinen kausivaihtelu, joka jonkin verran vaihtelee eri maantieteellisillä alueilla ja joka on voimakkain-ta Pohjoismaissa kesäkauden ulkomaalauskauden merkityksestä johtuen. Käyttöpääoman tarve kasvaa tyypillisesti kesän loppuun asti, jolloin suurin osa ulkomaalimyynnistä tuloutuu. Tämä aiheuttaa vuoden sisäisiä haasteita konsernin maksuvalmiuden hoidolle.

Tikkurila hallitsee maksuvalmiusriskiä pääasias-sa lainajärjestelyin sekä komittoitujen luottolimiit-tien avulla sekä myymällä osan myyntisaamisista rahoitusyhtiölle. Ylijäämälikviditeetti pidetään joko pankkitilillä tai erittäin likvideissä lyhytaikai-sissa sijoituksissa.

Vuoden 2011 aikana Tikkurila maksoi ennenaikaisesti pois 40 miljoonan euron TyEL-lainan sekä järjesteli uudelleen vuonna 2010 allekirjoitetun 180 miljoonan euron lainan. Syyskuussa 2011 kol-

men pankin kanssa allekirjoitettu 180 miljoonan euron lainajärjestely jakautuu 60 miljoonan euron viiden vuoden pituiseen pankkilainaan (term loan) ja 120 miljoonan euron kolmen vuoden pituiseen valmiusluottolimiittiin. Valmiusluottolimiittiin sisältyy optio jatkaa laina-aikaa pankkien niin halutessa yhteensä kahdella vuodella. Tämän lisäksi Tikkurila allekirjoitti lokakuussa kahdenvälisen 25 miljoonan euron valmiusluottolimiitin. Näihin lainajärjestelyihin liittyy nettovelkojen ja oman pääoman sekä nettovelkojen ja EBITDA:n (käyttökate) suhteeseen sidotut kovenantit. Nettovelkojen suhde omaan pääomaan saa olla enintään 1,30 ja nettovelkojen suhde EBITDA:aan saa olla enintään 3,50. Tunnuslukuja laskettaessa nettovelat lasketaan neljän peräkkäisen vuosineljänneksen keskiarvona ja EBITDA lasketaan neljän edeltävän vuosineljänneksen summana. Jos Tikkurila rikkoo

nämä kovenantit, eräännyy laina heti takaisinmaksettavaksi, mikäli rahoittajat eivät luovu oikeudesta eräännyttää laina. Rahoitussopimuksiin liittyy myös ehtoja, joiden mukaan merkittäviin investointeihin tai yrityshankintoihin tarvitaan rahoittajien suostumus. Näiden rahoitusjärjestelyjen lisäksi Tikkurila Oyj on allekirjoittanut nimellisarvoltaan 100 miljoonan euron yritystodistusohjelman, jonka puitteissa on mahdollista laskea liikkeelle vähintään yhden vuorokauden ja enintään 364 vuorokauden pituisia Tikkurila Oyj:n yritystodistuksia.

Vuoden 2012 lopussa Tikkurilalla oli käytössään nostamattomana yhteensä 145 (115) miljoonan euron valmiusluottolimiitti sekä 10 (10) miljoonan euron komitoidut luottolimiitit. Yritystodistuksia oli tilinpäätöshetkellä laskettu liikkeelle yhteensä 33,5 (11) miljoonalla eurolla. Pankkitileillä oli tilikauden päättyessä 16 (10) miljoonaa euroa.

Maksuvalmiusriskin hallitsemiseksi konsernissa on käytössään tulevien rahavirtojen rullaava enustaminen. Lisäksi konsernin rahoitus pyritään hajauttamaan useaan eri rahoitusmuotoon (oma pääoma, vieras pääoma), useaan eri instrumenttityyppiin, useaan eri maturiteettiin uudelleenrahoitusriskien pienentämiseksi, tarvittaessa useaan eri valuuttaan ja useaan vastapuoleen.

Konsernin operatiivisessa toiminnassa hyödynnetään erilaisia netting- ja pooling-järjestelyjä sen varmistamiseksi, että rahavirrat liikkuvat mahdollisimman tehokkaasti ja että konsernilla on mahdollisimman hyvä läpinäkyvyys rahavirtoihin. Tämä ei kuitenkaan ole vielä kokonaisvaltaisesti mahdollista joillakin konsernin toiminta-alueilla, erityisesti SBU Eastin alueella.

Vieraan pääoman erääntymisjakauumat tilikauden päättymispäivänä 31.12. olivat seuraavat:

(Tuhatta euroa)

31.12.2012	Tasearvo	Sopimuksiin perustuvat rahavirrat	2013	2014	2015	2016	>2016
Rahoituslaitoslainat	61 863	65 659	3 013	882	882	60 882	-
Yritystodistukset	33 302	33 500	33 500	-	-	-	-
Muut korolliset velat	2	2	2	-	-	-	-
Rahoitusleasingvelat	1 386	1 507	601	480	265	125	35
Ostovelat	43 515	43 515	43 515	-	-	-	-
Ehdollinen vastike	902	1 222	-	-	1 222	-	-
Takaussopimukset	2 666	2 666	2 666	-	-	-	-
Yhteensä	143 636	148 071	83 297	1 362	2 369	61 007	35
Johdannaisvarojen ja -velkojen maturiteettijakauma							
Terminisopimukset							
saavat rahavirrat	22 842	22 842	22 842	-	-	-	-
lähtevät rahavirrat	-23 048	-23 048	-23 048	-	-	-	-
Yhteensä	-206	-206	-206	-	-	-	-

(Tuhatta euroa)

31.12.2011	Tasearvo	Sopimuksiin perustuvat rahavirrat	2012	2013	2014	2015	>2015
Rahoituslaitoslainat	91 813	100 499	33 859	1 660	1 660	1 660	61 660
Yritystodistukset	10 957	11 000	11 000	-	-	-	-
Muut korolliset velat	6 037	6 037	6 037	-	-	-	-
Rahoitusleasingvelat	1 042	1 138	479	373	229	42	15
Ostovelat	41 215	41 215	41 215	-	-	-	-
Ehdollinen vastike	2 382	3 288	-	1 509	-	1 779	-
Takaussopimukset	3 845	3 845	3 845	-	-	-	-
Yhteensä	157 291	167 022	96 435	3 542	1 889	3 481	61 675
Johdannaisvarojen ja -velkojen maturiteettijakauma							
Terminisopimukset							
saavat rahavirrat	1 197	33 705	33 705	-	-	-	-
lähtevät rahavirrat	-847	-33 354	-33 354	-	-	-	-
Yhteensä	351	351	351	-	-	-	-

Taulukoissa esitetyt luvut ovat diskonttaamattomia.

PITKÄAIKAIISIIN SIOJITUKSIIN LIITTYVÄ HINTARISKI

Tikkurila Oyj:llä on hallussaan Ekokem Oy:n osakkeita, jotka on arvostettu raportointikauden päätyttyä markkinahintaan. Nämä osakkeet on luokiteltu myytävissä oleviksi, joten niiden realisoitumaton arvomuutos veroilla vähennettynä on kirjattu konsernin muihin laajan tuloksen eriin.

Ekokem Oy:n osakkeiden lisäksi yhtiöllä on hallussa pieni määrä noteeraamattomia osakkeita, jotka on arvostettu hankintamenoona. Nämä osakkeet ovat luonteeltaan liiketoimintaa tukevia, henkilöstön virkistystoimintaan liittyviä sekä ympäristön huoltoon liittyviä pitkäaikaisia sijoituksia, joista yhtiöllä ei ole aikomusta luopua. Osakkeilla ei ole toimivilla markkinoilla noteerattua hintaa eikä käypää arvoa pystyttyä määrittämään arvostusmenetelmien avulla, koska käypää arvoa koskevien järjkevien arvioiden vaihteluväli on merkittävä ja erilaisten arvioiden todennäköisyyksiä ei pystyttyä kohtuudella arvioimaan.

PÄÄOMAN HALLINTA

Pääoman hallinnan tavoitteena Tikkurila-konsernissa on varmistaa käytettävissä olevan pääoman riittävyys lyhyellä ja pitkällä aikavälillä liiketoiminnan tarpeisiin ottaen huomioon toimintaympäristön riskitekijät, esimerkiksi rahoituksen saata-

vuuteen ja hintaan liittyvät riskit. Lisäksi pääoman hallinta on keskeisesti sidoksissa asetettuihin liiketoiminnan kasvutavoitteisiin, uusien liiketoimintojen ja maantieteellisen jakauman mahdollisiin muutoksiin sekä reagoitiherkkyden säilyttämiseen kilpailutilanteiden muuttuessa. Pääoman tarvetta ja hallintaa suunniteltaessa otetaan soveltuvien osin huomioon myös ulkoisten sidosryhmien vaatimukset, kuten esimerkiksi omistajien vaatimukset voitonjaolle ja viranomaisten vaatimukset tai rajoitteet kunkin konserniyhtiön oman pääoman ja vieraan pääoman tasolle ja niiden keskinäiselle suhteelle.

Tikkurilan ensisijainen rahoituslähde on sen operatiivisesta liiketoiminnasta kertyvä rahavirta. Jos rahavirta ja olemassa olevat rahoitusjärjestelyt eivät riitä, on yhtiöllä erilaisia mahdollisuuksia hankkia rahoitusta: muun muassa vieraan pääoman ehtoinen rahoitus rahoituslaitoksilta tai laskemalla liikkeelle arvopapereita, oman pääoman ehtoinen rahoitus nykyisiltä ja/tai uusilta osakkeenomistajilta, käyttöpääoman hallintaan liittyvät toimenpiteet ja omaisuuden myynti.

Tikkurila Oyj:n hallitus asetti syksyllä 2012 uudet pitkän aikavälin tavoitteet konsernin nettovelkaantumistasoille (gearing) ja sidotun pääoman tuottoosentille (ROCE-%): vuonna 2018 nettovelkaantumistaso tulee olla alle 70 % tasolla ja

vastaavasti sidotun pääoman tuottoosentien tulee ylittää 20 %.

Osaan Tikkurila Oyj:n solmimista lainasopimuksista liittyy yhtiön pääomarakenteeseen liittyviä kovenanttiehtoja, joiden rikkoutuessa yhtiö joutuisi maksamaan lainat takaisin välittömästi, mikäli lainantajat eivät luovu oikeudestaan eräännyttää laina. Näitä kovenantteja on kuvattu tarkemmin kohdassa "Maksuvalmiusriski".

Kun Tikkurila-konserni analysoi mahdollisia investointikohteita, niiden yhtenä keskeisenä arviointikriteerinä on diskontattujen kassavirtojen nettonykyarvo, jossa laskentakorko on sidoksissa pääoman painotettuun keskekustannukseen (WACC), mihin vaikuttaa muun muassa pääomarakenne.

Tikkurila Oyj:n hallitus on antanut osingonjakoa koskevan periaatelinjauksen, jonka mukaisesti Tikkurila Oyj:n osingonjaon määrä on tavoitteellisesti vähintään 40 % vuotuisesta nettotuloksesta, kun kertaluonteisten erien vaikutus on eliminoitu. Hallituksen ehdotus 10.4.2013 pidettävälle varsinaiselle yhtiökokoukselle on, että yhtiö jakaisi osinkoa 0,76 euroa osakkeelta, mikä vastaa noin 72 % konsernin tilikauden 2012 nettotuloksesta ilman kertaluonteisia erä ja niiden verovaikutusta.

(Tuhatta euroa)	31.12.2012	31.12.2011
Oma pääoma	206 085	191 500
Määräysvallattomien omistajien osuus	-	-
Yhteensä	206 085	191 500
Korolliset velat, pitkäaikaiset	60 628	60 345
Korolliset velat, lyhytaikaiset	35 925	49 504
Rahavarat	15 927	10 426
Nettovelat	80 626	99 423
Gearing, %	39,1 %	51,9 %
Omavaraisuusaste, %	47,7 %	44,1 %
EBITDA	91 693	82 877
nettovelat/EBITDA	0,88	1,20
Liiketoimintaan sitoutunut pääoma		
Liikearvo	66 971	68 696
Osuudet osakkuusyrityksissä	1 070	971
Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet	139 707	142 725
Nettokäyttöpääoma	90 553	96 202
Yhteensä	298 301	308 594

36. Muut vuokrasopimukset

KONSERNI VUOKRALLE OTTAJANA

Muut vuokrasopimukset sisältävät tila-, kaluste-, maa-, mainostila- ja varastotilavuokria. Kalustovuokrat koostuvat trukeista, henkilöautoista sekä kuljetus- ja nostokalustoista. Vuokraehdot vaihtelevat maittain. Sopimusten uudistamiset ovat mahdollisia.

Ei purettavissa olevien vuokrasopimusten perusteella maksettavat vähimmäisvuokrat:

(Tuhatta euroa)	2012	2011
Yhden vuoden kuluessa	10 151	10 743
Yli vuoden, enintään viiden vuoden kuluessa	18 511	22 517
Yli viiden vuoden kuluessa	12 521	6 030
Yhteensä	41 183	39 290

KONSERNI VUOKRALLE ANTAJANA

Vuokrasopimukset, joissa konserni on vuokralle antajana koostuvat pääosin omien ja vuokrattujen tilojen edelleenvuokrauksesta. Ei purettavissa olevien vuokrasopimusten perusteella saatavat vähimmäisvuokrat:

(Tuhatta euroa)	2012	2011
Yhden vuoden kuluessa	459	608
Yli vuoden, enintään viiden vuoden kuluessa	469	416
Yli viiden vuoden kuluessa	995	1 098
Yhteensä	1 923	2 122

37. Vastuusitoumukset

(Tuhatta euroa)	2012	2011
Taseen velkojen vakuudeksi annetut kiinnitykset		
Muut lainat	-	-
Annetut kiinnitykset	102	102
Lainat yhteensä	-	-
Annetut kiinnitykset yhteensä	102	102
Vastuusitoumukset		
Takaukset		
Omien sitoumusten puolesta	230	946
Muiden sitoumusten puolesta	2 436	2 899
Vuokravastuut	41 183	39 290
Vastuusitoumukset yhteensä	43 849	43 135

HANKINTASITOUMUKSET:

Konsernilla oli aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin liittyviä hankintasitoumuksia 1,4 milj. euroa (3,8 milj. euroa) tilikauden 2012 päättyessä.

Aineettomiin hyödykkeisiin liittyviä hankintasitoumuksia oli 0,0 milj. euroa (0,0 milj. euroa) vuoden 2012 lopussa.

MUUT SITOUMUKSET JA OIKEUDENKÄYNNIT

Lisäksi konsernilla on henkilökunnan palvelusvuosien perusteella ja eläkkeelle siirtymisen yhteydessä maksettavia tiettyjä vapaaehtoisia tulevaisuudessa realisoituvia sitoumuksia, jotka perustuvat vakiintuneisiin toimintatapoihin. Näiden velvoitteiden määrä ei ole ollut määritettävissä riittävän luotettavasti.

Maalinvalmistuksen prosesseissa käytetään vaarallisia aineita, kemikaaleja ja myrkyllisiä yhdisteitä. Tästä johtuen ympäristön ja maaperän saastumista vahingon seurauksena ei täysin voida sulkea pois, vaikka Tikkurila noudattaa toiminnassaan sekä tuotantolaitosten rakentamisessa, käytössä ja kunnossapidossa lakeja, asetuksia ja turvallisuusstandardeja sekä omia sisäisiä turvallisuusohjeitaan.

Mikäli nykyisissä toimintaolosuhteissa tapahtuisi muutoksia, tapahtuisi ympäristövahinko tai yhtiö tekisi jonkun tuotantolaitoksen sulkemis- tai siirtopäätöksen, näiden tapahtumien seurauksena voisi aiheutua velvollisuus maaperän puhdistus- tai ennallistamistoimenpiteisiin. Vastaavasti mikäli viranomaisten toiminnan seurauksena muutokset ympäristölainsäädäntöön ja/tai -asetuksiin aiheuttaisivat konsernille lisävelvoitteita, näistä voisi aiheutua konsernille velvoitteita, joilla voisi olla olennainen haitallinen vaikutus konsernin taloudelliseen tulokseen.

Tikkurilan johdon oletusten ja arvioiden mukaisesti tilikauden lopussa ei ollut tiedossa sellaisia muutoksia toimintaolosuhteissa, jotka aikaisemman tapahtuman seurauksena aiheuttaisivat velvoitteen, minkä täyttämisen edellyttäisi taloudellista hyötyä ilmentävien voimavarojen siirtymistä pois konsernista ja minkä seurauksena edellä mainitun kaltainen ympäristöön liittyvä varaus olisi kirjattava.

Tikkurila on antanut asiakkailleen toimitus- ja palvelus- ja yhteys- ja tiettyjä tuotteisiinsa liittyviä takuita. Mikäli näihin liittyen konsernille syntyisi maksuvelvoitteita, joiden toteutuminen olisi to-

dennäköistä ja joiden määrä olisi arvioitavissa luotettavasti, nämä velvoitteet esitettäisiin joko varauksissa tai siirtovelvoissa.

Näiden ehdollisten velvoitteiden tarkkaa toteutumisaikaa ei ole tiedossa, joten maksuvelvoitteen kirjaaminen edellyttää johdon arviota.

Tikkurila Oyj on vastaajana kanteessa, jossa Tikkurilan Suomen liiketoimintojen entinen asiakas vaatii yhteensä noin 0,3 miljoonan euron vahingonkorvausta. Asia on vireillä Vantaan kärjäoikeudessa. Tikkurilan näkemyksen mukaan kanne on perusteeton.

Tikkurila sai tilikauden 2013 alussa kaksi vaatimusta potentiaalisista tuotevirheistä, jotka liittyvät vuoden 2012 toimituksiin. Näiden vaateiden kokonaismäärä on noin 1,0 miljoonaa euroa. Osapuolet ovat tutkimassa tähän asiakokonaisuuteen liittyviä vastuukysymyksiä, joiden lopputulemasta ja Tikkurilan mahdollisesta vastuusta ei ollut tietoa tilikauden 2012 tilinpäätöksen julkaisuhetkellä.

38. Osakeperusteiset maksut

HALLITUKSEN PERIAATEPÄÄTÖS HELMIKUUSSA 2012

Avainhenkilöiden sitouttamiseksi ja kannustamiseksi Tikkurila Oyj:n hallitus päätti helmikuussa 2012 uudesta osakeperusteisesta järjestelmästä. Yhtiöllä ei ole aikaisemmin ollut henkilöstöä koskevaa osakeperusteista palkitsemista.

Uudessa osakeperusteisessa järjestelmässä on kolme ansaintajaksota: tilikaudet 2012–2014, 2013–2015 ja 2014–2016. Yhtiön hallitus päättää järjestelmän ansaintakriteerit ja niille asetettavat tavoitteet kunkin ansaintajaksota alussa. Järjestelmään osallistuminen ja palkkion saaminen edellyttää, että avainhenkilö ostaa markkinoilta Tikkurilan osakkeita järjestelmän ehtojen mukaisesti. Ansaintajaksota 2012–2014 mahdollinen palkkio perustuu Tikkurila-konsernin operatiiviseen käyttökatteeseen (EBITDA) ja nettovelkaan. Lisäksi avainhenkilöillä on mahdollisuus ansaita palkkiota, joka on sidottu työ- tai toimisuhteen voimaansaoloon. Palkkioiden määrä riippuu ostettujen osakkeiden määrästä, työ- tai toimisuhteen voimaansaolosta ja ansaintakriteerien toteutumisesta kunkin ansaintajaksota aikana. Palkkiot maksetaan kunkin ansaintajaksota jälkeen osittain yhtiön osakkeina ja osittain rahana. Palkkiota ei makseta, mikäli avainhenkilön työ- tai toimisorjimus päättyy ennen palkkioiden maksamista.

Osakeperusteisen järjestelmän kohderyhmään kuuluu tilinpäätöshetkellä 31.12.2012 yhteensä 10 hallituksen valitsemää avainhenkilöä.

ANSAINAJAKSON 2012–2014 PÄÄASIAALLISET EHDOT JA PALKITSEMISEN PERUSTEENA OLEVAT TALOUDELLISET TAVOITTEET

JÄRJESTELMÄÄN KUULUVIEN OSAKKEIDEN ENIMMÄISMÄÄRÄ KULLEKIN OSALLISTUJALLE

Hallitus päättää kullekin osallistujalle yhtiön osakkeiden enimmäismäärän, jonka ostamalla hän voi osallistua järjestelmään. Osakkeiden oston kukin järjestelmään kuuluva henkilö suorittaa omilla varoillaan ja omalla riskillään. Järjestelmään osallistumisen ja palkkion maksamisen edellytyksenä on, että osallistuja ostaa Tikkurila Oyj:n osakkeita markkinoilta ennen 1.1.2013. Palkkiota maksetaan vain siltä osin, kun osallistuja omistaa ostettuja osakkeita palkkion maksuhetkellä.

EHDOLLINEN OSAKEPALKKIO

Mikäli osallistuja edelleen omistaa ostetut osakkeet ja osallistujan työ- tai toimisorjimus on voimassa palkkion maksuhetkellä, osallistuja saa yhtä ennen 1.1.2013 ostettua osaketta kohden ehdollisena osakepalkkiona yhden osakkeen arvon keväällä 2015. Palkkio maksetaan puoliksi rahana ja puoliksi osakkeina.

SUORITEPERUSTEINEN OSAKEPALKKIO

Osallistujalla on ehdollisen osakepalkkion lisäksi mahdollisuus ansaita ansaintajaksolta osakkeita palkkiona ansaintajaksota ansaintakriteereille asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta. Hallitus päättää suoriteperusteisen osakepalkkion ansaintakriteerit ja niille asetettavat tavoitteet kullekin ansaintajaksota erikseen. Ansaintakriteereille asetettujen tavoitteiden saavuttaminen määrää sen,

kuinka suuri osa enimmäispalkkiosta maksetaan osallistujalle. Hallituksella on oikeus muuttaa ansaintakriteereille asetettuja tavoitteita ansaintajaksota tapahtuneesta merkittävästä muutoksesta johtuen. Palkkio maksetaan puoliksi rahana ja puoliksi osakkeina. Ansaintajaksota 2012–2014 ansaintakriteereiksi on asetettu konsernin operatiivisen käyttökatteen (EBITDA) ja nettovelan kehitys verrattuna ennalta asetettuun tavoiteskaalaan.

OMISTUSVELVOITE

Osallistujan tulee sitoutua olemaan myymättä järjestelmän perusteella palkkioksi saamia osakkeita vähintään bruttovuosipalkkansa arvosta kunnes hänen työ- tai toimisorjimuksensa lakkaa.

MUITA KESKEISIÄ EHTOJA

Palkkiota ei makseta osallistujalle, jos hän on myynyt ostetut osakkeet tai hänen työ- tai toimisorjimuksensa päättyy ennen palkkion maksamista. Suoriteperusteisen osakepalkkion määrä on kullakin ansaintajaksota enintään neljän (4) osakkeen arvo kutakin ostettua osaketta kohti. Osallistujalle vuodessa maksettavan osakepalkkion enimmäismäärä on kuitenkin aina osallistujan palkkion maksuhetkeä edeltävän kuukauden bruttopalkka kerrottuna kahdellakymmenelläneljällä.

JÄRJESTELMÄN ANSAINAJAKSON 2012–2014 LASKENNALLINEN ARVO

OSALLISTUJIEN OSAKEOMISTUS 31.12.2012

Tilinpäätöshetkellä 31.12.2012 järjestelmään kuuluvien henkilöiden osakeomistukset olivat seuraavat ansaintajaksota 2012–2014 mukaisen osakeperusteisen sitouttamis- ja kannustinjärjestelmän ehtojen mukaisesti:

Positio	Henkilöitä	Osakkeita	% enimmäismäärästä
Tikkurila Oyj:n toimitusjohtaja	1	14 000	100 %
Muut konsernin johtoryhmän jäsenet	4	16 000	100 %
Muut henkilöt	5	14 000	100 %
Yhteensä	10	44 000	100 %

Yllämainittujen osakeomistusten ja järjestelmän ehtojen mukaisesti palkkioiden yhteenlaskettu enimmäismäärä vastaa 220 000 Tikkurilan osakkeen arvoa, josta puolet maksetaan rahana ja puolet osakkeina.

LASKENNALLINEN KOKONAISARVO

Perustuen osakeperusteisen sitouttamis- ja kannustinjärjestelmän sekä sen ansaintajaksota 2012–2014 ehtoihin, arvioon tulevasta taloudellisesta kehityksestä, 31.12.2012 vallinneeseen Tikkurila Oyj:n osakekurssiin sekä olettaen järjestelmään osallistujien työ- tai toimisorjuhteen sekä tämän järjestelmän mukaisten osakeomistusten säilyvän 31.12.2012 tilanteen mukaisina, niin tilinpäätöshetkellä 31.12.2012 ansaintajaksota 2012–2014 laskennallinen kokonaisarvo oli yhteensä 2,4 miljoonaa euroa. Yhteensä 0,5 miljoonaa euroa kirjattiin tilikaudella 2012 konsernin tuloslaskelmaan hen-

kilöstökuluksi ja -0,1 miljoonaa euroa laskennallisina veroina, joten järjestelmä heikensi konsernin tilikauden 2012 nettotulosta 0,5 miljoonalla eurolla. Vastaavasti mikäli mitkään taustaolehdutukset eivät muuttuisi ja osallistujien osakeomistukset sekä työ- ja toimisorjuhteen säilyisivät 31.12.2012 tilanteen mukaisina sekä lisäksi Tikkurila Oyj:n osakekurssi säilyisi muuttumattomana 31.12.2012 päätöskurssin tasolla, tilikauden 2013 arvioitu henkilöstökuluvaikutus konsernituloslaskelmassa olisi noin 0,8 miljoonaa euroa ja vaikutus nettotulokseen vero-oikaisun jälkeen noin -0,7 miljoonaa euroa. Konsernitaseessa 31.12.2012 oli tähän osakeperusteiseen järjestelmään liittyen noin 0,3 miljoonan euron koroton velka sekä yhteensä 0,1 miljoonan euron laskennallinen verosaaminen.

Järjestelmän laskennallinen kokonaisarvo muuttuu, kun sen keskeisissä taustamuuttujissa tapahtuu muutoksia. Esimerkiksi Tikkurila Oyj:n

osakekurssin muuttuessa, käteisellä maksettavien palkkioiden velan määrä ja kuluvaikutus muuttuu, ja vastaavasti suoriteperusteisen palkkion arvioitu määrä muuttuu, kun tulevaisuuden taloudellista kehitystä koskevia ennusteita päivitetään. Lopullinen arvo määräytyy vasta ansaintajaksota päättyessä.

JÄRJESTELMÄN TULEVIA ANSAINAJAKSOJA KOSKEVAT PÄÄTÖKSET

Hallituksen palkitsemisvaliokunta valmistelee, ja hallitus päättää osakeperusteisen sitouttamis- ja kannustinjärjestelmän tulevien ansaintajaksota periaatteista ja tavoitteista erikseen. Tilinpäätöstiiedotteen julkaisuhetkellä 15.2.2013 Tikkurila Oyj:n hallitus ei ollut tehnyt päätöstä ansaintajaksota 2012–2014 jälkeisestä osakeperusteisesta palkitsemisesta.

39. Lähipiiri

Osapuolten katsotaan kuuluvan toistensa lähipiiriin, jos toinen osapuoli pystyy käyttämään toiseen nähden määräysvaltaa tai huomattavaa vaikutusvaltaa sen taloutta ja liiketoimintaa koskevassa päätöksenteossa. Tikkurila-konsernin lähipiiriin kuuluvat konsernin emoyhtiö (Tikkurila Oyj), tytär- ja osakkuusyrietykset ja yhteisyrietykset.

Lähipiiriin kuuluvat myös hallituksen ja konsernin johtoryhmän jäsenet, toimitusjohtaja sekä heidän perheenjäsenensä.

Liiketoimissaan osakkuus- ja yhteisyrietysten sekä muiden lähipiiriin kuuluvien kanssa Tikkurila noudattaa samoja kaupallisia ehtoja kuin liiketoimissaan ulkopuolisten osapuolten kanssa.

Luettelo tytär- ja osakkuusyrietyksistä ja yhteisyrietyksistä on esitetty liitetiedossa 40 Konsernin omistamat osakkeet ja osuudet.

Lähipiirin kanssa toteutuivat seuraavat liiketapahtumat:

(Tuhatta euroa)	Myynnit	Ostot	Saamiset	Velat
2012				
Osakkuusyrietykset	20 274	1 261	3 151	-
Yhteisyrietykset	2 351	-	119	13
2011				
Osakkuusyrietykset	20 229	1 244	3 780	-
Yhteisyrietykset	2 248	-	125	13

Rahoituseriin liittyvät lähipiiritapahtumat on esitetty asianomaisten liitetietojen yhteydessä.

LAINAT, TAKAUKSET JA MUUT VAKUUKSET LÄHIPIIRILLE

Johtoon kuuluville avainhenkilöille ei ollut annettu rahallinaa tai myönnetty takauksia tai muita vakuuksia vuosina 2012 tai 2011.

LIIKETOIMINTOJEN MYYNTI LÄHIPIIRIIN KUULUNEELLE HENKILÖLLE

Tikkurila myi Unkarin, Tshekin, Slovakian sekä Romanian tytäryhtiöt Tikkurilan paikallisen johdon perustamalle Dejmark Group -nimiselle yhtiölle 29.2.2012. (Liitetieto 4.)

Tikkurila-konserni myi joulukuussa 2011 Färgglädje Måleributiken i Alvik AB:n osakkeet sekä Alcro-Beckers AB:n Uppsalassa Ruotsissa sijaitsevan myymälän liiketoiminnan. Ostajina kaupassa toimivat Tikkurila SBU Scandinavia -liiketoimintayksikön aikaisempi vetäjä Niklas Frisk sekä muut yksityishenkilöt. Niklas Frisk oli Tikkurila-konsernin johtoryhmän jäsen 31.12.2011 saakka. (Liitetieto 4.)

(Tuhatta euroa)	2012	2011
Johdon työsuhde-etuudet ¹⁾		
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	1 813	1 851
Irtisanomisen yhteydessä suoritettavat etuudet	-	102
Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet	213	158
Osakeperusteinen kannustinjärjestelmä	345	-
Yhteensä	2 371	2 111

¹⁾ Sisältää konsernin johtoryhmälle (mukaan lukien toimitusjohtaja) maksetut palkat sekä hallitukselle maksetut palkkiot.

Palkat ja palkkiot on esitetty suoriteperusteisesti.

Osakeperusteisesta kannustinjärjestelmästä on kerrottu liitetiedossa 38.

(Tuhatta euroa)	2012	2011
Johdon palkat ja palkkiot		
Toimitusjohtaja		
Erkki Järvinen		
Rahapalkka luontoisetuineen	430	417
Tulospalkkiot	221	60
Osakeperusteinen kannustinjärjestelmä	159	-
Yhteensä	810	477
Lisäeläkkeen eläkemaksut	58	55

(Tuhatta euroa)	2012	2011
Muu johtoryhmä		
Rahapalkka luontoisetuineen	621	993
Irtisanomisen yhteydessä suoritettut etuudet	-	102
Tulospalkkiot	225	146
Osakeperusteinen kannustinjärjestelmä	186	-
Yhteensä	1 033	1 241
Lisäeläkkeen eläkemaksut	155	103
Hallituksen jäsenten palkkiot		
Hallituksen jäsenet *)		
Jari Paasikivi, hallituksen puheenjohtaja	65	66
Petteri Walldén, hallituksen varapuheenjohtaja	45	42
Eeva Ahdekivi, hallituksen jäsen	42	39
Pia Rudengren, hallituksen jäsen	45	47
Riitta Mynttinen, hallituksen jäsen 31.3.2011 alkaen	46	39
Harri Kerminen, hallituksen jäsen 28.3.2012 alkaen	36	-
Aleksey Vlasov, hallituksen jäsen 28.3.2012 alkaen	36	-
Ove Mattsson, hallituksen jäsen 31.3.2011 asti	-	2
Yhteensä	315	236

*) Hallituksen jäsenille on 40 prosenttia vuosipalkkiosta maksettu Tikkurila Oyj:n osakkeina.

Yhteensä osakkeina maksettu osuus on 100 (75) tuhatta euroa. Tämä sisältyy yllä oleviin hallituksen jäsenten palkkioihin.

Toimitusjohtajan sopimussuhteen irtisanomisaika on yhtiön puolelta 6 kuukautta. Mikäli yhtiö irtisanoi hänet, hänelle maksetaan lisäksi korvauksena 12 kuukauden palkkaa vastaava korvaus. Irtisanomisaika toimitusjohtajan puolelta on 6 kuukautta.

Toimitusjohtajan eläkeiäksi on sovittu 63 vuotta. Toimitusjohtajalla on lisäeläke, joka on maksuperusteinen järjestelmä. Tämän eläkevakuutuksen perusteella tavoiteltava eläkkeen taso vastaisi 65 prosenttia eläkkeen laskennan perustana olevasta palkasta, joka on vuoden 2009 peruspalkka.

Muiden johtoryhmän jäsenten eläkeikä on 63–65 vuotta.

Konsernilla on Tikkurila Oyj:n 15.2.2012 hyväksymä johdon bonusohjelma tilikaudelle 2012. Tähän bonusohjelmaan kuuluvat Tikkurilan johtoryhmän jäsenet, liiketoimintayksiköiden ja funktioiden johtotason työntekijät, Tikkurila-konserniin kuuluvien yhtiöiden toimitusjohtajat sekä valikoidut johtajat ja asiantuntijat, jotka ovat Tikkurila-konserniin kuuluvissa yhtiöissä erityisissä asemissa. Yhteensä ohjelman piiriin kuului 110 henkilöä vuonna 2012. Tähän bonusohjelmaan liittyen toimitusjohtajalle

ja muulle johtoryhmälle on suoriteperusteisesti jaksotetut bonukset yhteensä 446 tuhatta euroa. Nämä maksetaan maaliskuussa 2013.

Tikkurila-konsernilla oli bonusohjelma tilikaudelle 2011, johon kuului vuonna 2011 yhteensä 137 henkilöä. Tikkurilan johtoryhmän jäsenten ja toimitusjohtajan suoriteperusteinen bonus oli tilikaudella 2011 yhteensä 206 tuhatta euroa. Nämä bonukset maksettiin maaliskuussa 2012.

Hallituksen ja johdon osakkeenomistuksesta on kerrottu sivulla 73 Osakkeet ja osakkeenomistajat.

40. Konsernin omistamat osakkeet ja osuudet

Tytäryhtiöt	Kaupunki	Kotimaa	Tikkurila-konsernin omistus- ja ääniosuus %	Emoyhtiön omistus- ja ääniosuus %
2012				
AS Tikkurila	Tallinna	Viro	100	100
UAB Tikkurila	Vilna	Liettua	100	100
OOO Tikkurila	Pietari	Venäjä	100	100
SIA Tikkurila	Riika	Latvia	100	100
Tikkurila AB	Tukholma	Ruotsi	100	100
Tikkurila Coatings B.V. ¹⁾	Rozenburg	Alankomaat	100	100
Tikkurila (China) Paints Co., Ltd	Peking	Kiinan Kansantasavalta	100	100
Dickursby Holding AB	Tukholma	Ruotsi	100	100
OOO Gamma Industrial Coatings	Pietari	Venäjä	100	-
IP Tikkurila	Minsk	Valko-Venäjä	100	100
TOO Tikkurila	Almaty	Kazakstan	100	100

Tytäryhtiöt	Kaupunki	Kotimaa	Tikkurila-konsernin omistus- ja ääniosuus %	Emoyhtiön omistus- ja ääniosuus %
2012				
TOV Tikkurila	Kiova	Ukraina	100	99
Isanta LLC	Kiova	Ukraina	100	-
Tikkurila Polska S.A.	Debica	Puola	100	100
Tikkurila Zorka d.o.o.	Sabac	Serbia	100	100
Tikkurila dooel	Skopje	Makedonia	100	-
Tikkurila Sverige AB ²⁾	Tukholma	Ruotsi	100	100
Tikkurila Norge A/S	Oslo	Norja	100	-
Tikkurila Danmark A/S	Brönby	Tanska	100	-
Pigrol Farben GmbH	Ansbach	Saksa	100	-

Tytäryhtiöt	Kaupunki	Kotimaa	Tikkurila-konsernin omistus- ja ääniosuus %	Emoyhtiön omistus- ja ääniosuus %
2011				
AS Tikkurila	Tallinna	Viro	100	100
UAB Tikkurila	Vilna	Liettua	100	100
OOO Tikkurila	Pietari	Venäjä	100	100
SIA Tikkurila	Riika	Latvia	100	100
Kujot Sp.zo.o. ³⁾	Debica	Puola	100	100
Tikkurila AB	Tukholma	Ruotsi	100	100
Tikkurila Coatings B.V. ¹⁾	Rozenburg	Alankomaat	100	100
Tikkurila (China) Paints Co., Ltd	Peking	Kiinan Kansantasavalta	100	100
Dickursby Holding AB	Tukholma	Ruotsi	100	100
OOO Gamma Industrial Coatings	Pietari	Venäjä	100	-
IP Tikkurila	Minsk	Valko-Venäjä	100	100
TOO Tikkurila	Almaty	Kazakstan	100	100
TOV Tikkurila	Kiova	Ukraina	100	99
Isanta LLC	Kiova	Ukraina	100	-
Tikkurila Kft ⁴⁾	Budapest	Unkari	100	100
Tikkurila Polska S.A.	Debica	Puola	100	100
Tikkurila Zorka d.o.o.	Sabac	Serbia	100	100
Tikkurila dooel	Skopje	Makedonia	100	-
Tikkurila s.r.o. ⁴⁾	Praha	Tshekin tasavalta	100	100
Tikkurila Slovakia s.r.o. ⁴⁾	Martin	Slovakia	100	100
Tikkurila Sverige AB ²⁾	Tukholma	Ruotsi	100	100
Tikkurila Norge A/S	Oslo	Norja	100	-
Tikkurila Danmark A/S	Brönby	Tanska	100	-
Pigrol Farben GmbH	Ansbach	Saksa	100	-
Tikkurila Romania s.r.l.	Pantelimon City	Romania	100	100

¹⁾ Likvidointi prosessi meneillään.

²⁾ Entinen Alcro-Beckers AB

³⁾ Entinen Tikkurila Coatings Sp.zo.o.

⁴⁾ Yrityksen varat ja velat on esitetty myytävänä olevissa omaisuuserissä tilinpäätöksessä 2011.

Yhteisyritykset	Kaupunki	Kotimaa	Tikkurila-konsernin omistus- ja ääniosuus %	Emoyhtiön omistus- ja ääniosuus %
2012				
Alcro Parti AB	Tukholma	Ruotsi	50,0	-

Yhteisyritykset	Kaupunki	Kotimaa	Tikkurila-konsernin omistus- ja ääniosuus %	Emoyhtiön omistus- ja ääniosuus %
2011				
Alcro Parti AB	Tukholma	Ruotsi	50,0	-
Osakkuusyrietykset	Kaupunki	Kotimaa	Tikkurila-konsernin omistus- ja ääniosuus %	Emoyhtiön omistus- ja ääniosuus %
2012				
Happy Homes i Sverige AB	Tukholma	Ruotsi	45,1	-
2011				
Happy Homes i Sverige AB	Tukholma	Ruotsi	45,1	-

41. Konsernirakenteen muutokset

MUUTOKSET KONSERNIRAKENTEES- KAUDELLA 2012

Tikkurila myi puolalaisen tytäryhtiönsä Kujot Sp.zo.o:n, entinen Tikkurila Coatings Sp.zo.o., osakkeet 31.7.2012. Yhtiön varat ja velat luokitel-

tiin osavuosiokatsauksessa kesäkuun lopussa 2012 myytävänä oleviin omaisuuseriin.

Tikkurila sai 29.2.2012 päätökseen Unkarin, Tshekin ja Slovakian tytäryhtiöidensä myynnin Dejmark Group -nimiselle yhtiölle. Tämän lisäksi

Tikkurila myi myös Romanian tytäryhtiönsä samalle ostajalle.

NIMENMUUTOKSET:

Entinen nimi:	Uusi nimi:
Alcro-Beckers AB	Tikkurila Sverige AB
Tikkurila Coatings Sp.zo.o.	Kujot Sp.zo.o.

MUUTOKSET KONSERNIRAKENTEES- KAUDELLA 2011

Tikkurila-konserni myi venäläisen tytäryhtiön OOO Tikkurila Powder Coatings:n koko osakekannan. Sopimus kaupasta allekirjoitettiin joulukuussa 2010 ja kauppa saatiin päätökseen tammikuussa 2011.

Tikkurila Sverige AB, entinen Alcro-Beckers AB, myi joulukuussa 2011 Färgglädje Måleributiken i Alvik AB -yhtiön koko osakekannan sekä lisäksi Uppsalassa, Ruotsissa, sijaitsevan myymälän osana liiketoiminnan myyntiä.

Tikkurila-konserni allekirjoitti aiesopimuksen kolmen myyntiyhtiön, Tikkurila Kft:n (Unkari), Tikkurila Slovakia s.r.o:n (Slovakia) ja Tikkurila s.r.o:n (Tshekin tasavalta) koko osakekannan myynnistä. Näiden yhtiöiden varat ja velat esitettiin tilinpäätöksessä 2011 myytävänä olevina omaisuuserinä.

Tikkurila Oyj perusti huhtikuussa 2011 tytäryhtiön, Tikkurila d.o.o:n, Serbiaan. Perustettu yhtiö on Tikkurila Oyj:n kokonaan omistama tytäryhtiö. Perustetun yhtiön nimi muutettiin heinäkuussa 2011 Tikkurila Zorka d.o.o:ksi.

Tikkurila Zorka d.o.o. perusti kesäkuussa 2011 tytäryhtiön, Tikkurila dooe:l:n, Makedoniaan. Tikkurila Zorka d.o.o. omistaa Tikkurila dooe:l:n koko osakekannan.

Molempiin yhtiöihin siirtyi 1.7.2011 Zorka Color -maaliyhtiöltä ostettua liiketoimintaa.

Venäjällä OOO Tikkurila Coatings fuusioitui sisaryhtiö OOO Tikkurilaan marraskuussa 2011. Molemmat olivat Tikkurila Oyj:n 100 %:sti omistamia tytäryhtiöitä.

NIMENMUUTOKSET:

Entinen nimi:	Uusi nimi:
Tikkurila (Beijing) Paints Co., Ltd	Tikkurila (China) Paints Co., Ltd.
Tikkurila d.o.o.	Tikkurila Zorka d.o.o.

42. Raportointikauden päättymisen jälkeiset tapahtumat

Tilinpäätöspäivän jälkeen ei ole ollut olennaisia tapahtumia.

EMOYHTIÖN TULOSLASKELMA (FAS)

(Tuhatta euroa)	Liitetieto	1.1.-31.12.2012	1.1.-31.12.2011
Liikevaihto	2	220 390	224 903
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos	4	-5 874	5 570
Liiketoiminnan muut tuotot	3	1 652	94
Materiaalit ja palvelut	4	-108 481	-119 486
Henkilöstökulut	5	-42 321	-45 069
Poistot ja arvonalentumiset	7	-6 255	-6 295
Liiketoiminnan muut kulut	4,6	-33 394	-33 021
Liikevoitto		25 717	26 696
Rahoitustuotot ja -kulut	8	22 979	17 534
Voitto ennen satunnaisia eriä		48 696	44 229
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		48 696	44 229
Tilinpäätössiirrot	7,9	1 718	2 290
Tuloverot	10	-7 108	-6 696
Tilikauden voitto		43 306	39 823

EMOYHTIÖN TASE (FAS)

(Tuhatta euroa)	Liitetieto	31.12.2012	31.12.2011
VASTAAVAA			
Pysyvät vastaavat	11		
Aineettomat hyödykkeet		4 271	4 565
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet		23 565	24 871
Sijoitukset			
Osuudet saman konsernin yrityksissä		175 834	181 698
Muut sijoitukset		651	652
Sijoitukset yhteensä		176 484	182 349
Pysyvät vastaavat yhteensä		204 320	211 785
Vaihtuvat vastaavat			
Vaihto-omaisuus	12	24 776	31 665
Pitkäaikaiset saamiset	13	32 644	24 833
Lyhytaikaiset saamiset	13	51 869	57 247
Rahat ja pankkisaamiset		8 703	3 387
Vaihtuvat vastaavat yhteensä		117 993	117 131
Vastaavaa yhteensä		322 313	328 916

(Tuhatta euroa)	Liitetieto	31.12.2012	31.12.2011
VASTATTAVAA			
Oma pääoma	14		
Osakepääoma		35 000	35 000
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		40 000	40 000
Edellisten tilikausien voittovarot		47 828	40 204
Tilikauden voitto		43 306	39 823
Oma pääoma yhteensä		166 133	155 027
Tilinpäätössiirtojen kertymä	15	5 667	7 385
Pakolliset varaukset	16	607	182
Vieras pääoma	17		
Pitkäaikainen vieras pääoma		60 000	60 000
Lyhytaikainen vieras pääoma		89 906	106 322
Vieras pääoma yhteensä		149 906	166 322
Vastattavaa yhteensä		322 313	328 916

EMOYHTIÖN RAHAVIRTALASKELMA (FAS)

(Tuhatta euroa)	1.1.-31.12.2012	1.1.-31.12.2011
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA		
Voitto ennen satunnaisia eriä	48 696	44 229
Oikaisut:		
Realisoitumattomat kurssivoitot ja -tappiot	449	-600
Poistot ja arvonalentumiset	6 255	6 295
Korkotuotot	-4 862	-3 989
Korkokulut	4 658	7 911
Osinkotuotot	-28 362	-29 302
Muut oikaisut	790	599
Arvonalentumiset pysyvistä vastaavista	3 700	6 778
Muut rahoituserät	1 438	1 668
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	32 761	33 591
Käyttöpääoman muutos		
Vaihto-omaisuuden muutos	6 889	-5 959
Lyhytaikaisten liikesaamisten muutos	-1 900	-816
Korottomien lyhytaikaisten velkojen muutos	-1 415	-1 110
Käyttöpääoman muutos yhteensä	3 574	-7 884
Maksetut korot ja muut rahoituskulut	-6 798	-11 279
Saadut korkotuotot ja muut rahoitustuotot	5 432	4 311
Maksetut verot	-7 740	-3 983
Saadut osingot	25 935	9 017
Liiketoiminnasta kertyneet rahavarat	53 165	23 773

(Tuhatta euroa)	1.1.-31.12.2012	1.1.-31.12.2011
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investoinnit aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	-4 789	-3 906
Sijoitukset tytäryrityksiin	-	-4 578
Sijoitukset muihin osakkeisiin	-	-10
Luovutustulot muista osakkeista	1	-
Luovutustulot tytäryrityksistä	1 765	-
Pitkäaikaisten lainasaamisten lisäys (-), vähennys (+)	733	-2 636
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	167	-
Saadut osingot	132	120
Investointeihin käytetyt nettorahavarat	-1 991	-11 010
Rahavirta ennen rahoitusta	51 175	12 763
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	-	60 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-	-140 000
Lyhytaikaisen rahoituksen lisäys (+), vähennys (-)	-13 660	42 147
Maksetut osingot	-32 199	-30 876
Rahoitukseen käytetyt nettorahavarat	-45 859	-68 729
Rahavarojen nettomuutos	5 316	-55 965
Rahavarat 31.12.	8 703	3 387
Rahavarat 1.1.	3 387	59 352
Rahavarojen muutos	5 316	-55 965

1. Emoyhtiön tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Tikkurila Oyj on suomalainen julkinen osakeyhtiö, jonka osakkeet on noteerattu NASDAQ OMX Helsingissä 26.3.2010 alkaen, kun yhtiön silloinen emoyhtiö Kemira Oyj jakoi Tikkurilan osakkeita osinkona Kemira Oyj:n osakkeenomistajille. Yhtiön kotipaikka on Vantaa ja rekisteröity osoite on Kuninkaantie 1, 01300 Vantaa. Tikkurila Oyj on Tikkurila-konsernin emoyhtiö.

Tikkurila Oyj:n tilinpäätös on laadittu Suomessa voimassa olevien lakien ja säännösten (FAS) mukaisesti.

VALUUTTAMÄÄRÄISET SAAMISET JA VELAT

Valuuttamääräiset liiketapahtumat kirjataan tapahtumapäivän kurssiin. Tilikauden päättämispäivänä ulkomaanrahan määräiset tase-erät arvostetaan tilinpäätöspäivän kurssiin. Myyntisaamisten kurssierot kirjataan myynnin oikaisuksi ja ostovelkojen kurssierot ostojen oikaisuksi. Rahoitustapahtumien kurssierot kirjataan rahoituksen tuottoihin ja kuluihin.

RAHOITUSVARAT, RAHOITUSVELAT JA JOHDANNAISSOPIMUKSET

Rahoitusvarat ja -velat johdannaisoppimuksia lukuun ottamatta on kirjattu hankintamenuon- tai arvonalentumisella vähennettyyn arvoon. Johdannaisoppimukset on arvostettu käypään arvoon.

Johdannaisten käypien arvojen muutokset kirjataan rahoituseriin.

Johdannaisten kirjaamisperiaatteet ja arvostusmenetelmät on kerrottu konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteissa.

Sijoitukset yritystodistuksiin on arvostettu käypään arvoon.

HENKILÖSTÖN OSAKEPOHJAINEN KANNUSTINJÄRJESTELMÄ

Osakepalkkiojärjestelmän käsittelystä on kerrottu konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteissa.

Emoyhtiössä osakepalkkiot kirjataan kuluksi maksettavien suoritus- ja suoritus-

LIKEVAIHTO

Liikevaihto sisältää myytyjen tuotteiden ja toimittujen palveluiden kokonaislaskutusarvon, josta on vähennetty oikaisuina myynnin välilliset verot, alennukset ja myyntisaamisten kurssierot.

VEROT

Tuloslaskelman verot sisältävät verotettavan tuloksen perusteella lasketut välittömät verot ja lopulliset verot aikaisemmilta tilikausilta, sekä laskennallisten verojen muutokset.

PYSYVÄT VASTAAVAT JA POISTOT

Pysyvät vastaavat esitetään taseessa suunnitelman mukaisissa jäännösarvoissaan. Suunnitelman mukaiset jäännösarvot on laskettu vähentämällä alkuperäisestä hankintamenuon kumulatiiviset poistot ja arvonalentumiset.

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu kohteiden taloudellisen käyttöiän perusteella tapapoistoina alkuperäisestä hankintahinnasta. Poistoajat ovat:

rakennukset ja rakennelmat	8–25 vuotta
koneet ja kalusto	3–15 vuotta
aineettomat hyödykkeet	5–10 vuotta

Kertynyt verotuksen poistojen ja suunnitelman mukaisen poistojen välinen ero esitetään taseen vastattavissa tilinpäätössiirtojen kertymässä.

VAIHTO-OMAISUUDEN ARVOSTUS

Tikkurila Oyj:n vaihto-omaisuus on arvostettu välittömään hankintamenuon tai sitä alemman jälleenhankintahinnan tai todennäköisen myyntihinnan määräisenä. Vaihto-omaisuuden hankintamenuon määritetään painotetun keskihinnan määrittämällä käyttäen. Valmiiden tuotteiden hankintamenuon on aktivoitu välittömien menojen lisäksi valmistuksen ja hankinnan kiinteät kustannukset sekä valmistukseen ja hankintaan liittyvien pysyvien vastaavien suunnitelman mukaiset poistot ja vakuutusmaksut.

TUTKIMUS- JA KEHITTÄMISENNOT

Tutkimus- ja kehittämisennot on kirjattu vuosikuluksi. Kehittämismenuoja ei ole aktivoitu, koska nämä eivät täytä aktivointiedellytyksiä. Aiemmin kuluksi kirjattuja kehittämismenuoja ei aktivoida enää myöhemmillä kausilla. Mikäli kehittämismenu-

not täyttävät aktivointiedellytykset, ne esitetään taseessa erässä Aineettomat hyödykkeet ja kirjaan tasapoistoina taloudellisena vaikutusaikaan, kuitenkin enintään 8 vuodessa.

LEASING

Leasingmaksut on käsitelty vuokrakuluina. Maksamattomat leasingmaksut on esitetty tilinpäätöksessä vastuissa.

2. Liikevaihto

	2012	2011
Liikevaihdon jakauma markkina-alueittain, % liikevaihdosta	%	%
Suomi	49	48
Muut EU-maat	22	24
Muu Eurooppa	24	25
Muut maat	5	2
Liikevaihdon jakauma markkina-alueittain yhteensä	100	100

3. Liiketoiminnan muut tuotot

(Tuhatta euroa)	2012	2011
Pysyvien vastaavien myyntivoitot	52	-
Tytäryhtiöosakkeiden myyntivoitot	670	-
Tytäryhtiön likvidointi	815	-
Muut liiketoiminnan tuotot	115	94
Liiketoiminnan muut tuotot yhteensä	1 652	94

4. Kulut

(Tuhatta euroa)	2012	2011
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varaston muutos	-5 874	5 570
Materiaalit ja palvelut		
Aineet ja tarvikkeet		
Ostot tilikauden aikana	-106 777	-119 184
Aine- ja tarvikevarastojen muutos	-1 014	389
Ulkopuoliset palvelut	-690	-691
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-108 481	-119 486
Henkilöstökulut	-42 321	-45 069
Vuokrat	-1 699	-1 716
Pysyvien vastaavien myyntitappiot	-1 087	-
Muut kulut ja kulujen hyvitykset	-30 608	-31 305
Kulut yhteensä	-190 071	-192 006

5. Henkilöstökulut ja henkilöstömäärä

(Tuhatta euroa)	2012	2011
Palkat	-33 238	-35 255
Eläkekulut	-6 589	-7 224
Muut henkilösivukulut	-2 494	-2 590
Henkilöstökulut yhteensä	-42 321	-45 069
Johdon palkat ja palkkiot		
Hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja	-919	-1 453

TOIMITUSJOHTAJAN PALKKA JA PALKKIOT

(Tuhatta euroa)	2012	2011
Kuukausipalkka luontoisetuineen	-430	-417
Tulospalkkiot	-174	-800
Yhteensä	-604	-1 217
Lisäeläkkeen eläkemaksut	-58	-55

Toimitusjohtajan sopimussuhteen irtisanomisaika on yhtiön puolelta 6 kuukautta. Mikäli yhtiö irtisanoo hänet, hänelle maksetaan lisäksi korvauksena 12 kuukauden palkkaa vastaava korvaus.

Irtisanomisaika toimitusjohtajan puolelta on 6 kuukautta.

Toimitusjohtajan eläkeiäksi on sovittu 63 vuotta. Toimitusjohtajalla on lisäeläke, jonka perusteella tavoiteltava eläkkeen taso vastaisi 65 prosenttia eläkkeen laskennan perustana olevasta palkasta, joka on vuoden 2009 peruspalkka.

HALLITUKSEN JÄSENET JA HEIDÄN PALKKIONSA *)

(Tuhatta euroa)	2012	2011
Jari Paasikivi	-65	-66
Petteri Walldén	-45	-42
Harri Kerminen, 28.3.2012 alkaen	-36	-
Pia Rudengren	-45	-47
Eeva Ahdekivi	-42	-39
Aleksey Vlasov, 28.3.2012 alkaen	-36	-
Riitta Mynttinen, 31.3.2011 alkaen	-46	-39
Ove Mattsson, 31.3.2011 saakka	-	-2
Yhteensä	-315	-236

*) Hallituksen jäsenille on 40 prosenttia vuosipalkkiosta maksettu Tikkurila Oyj:n osakkeina. Yhteensä osakkeina maksettu osuus on 100 (75) tuhatta euroa. Tämä sisältyy yllä oleviin hallituksen jäsenten palkkioihin.

LAINAT LÄHIPIIRIIN KUULUVILLE HENKILÖILLE

Lähipiirillä ei ole ollut yhtiöstä lainoja kumpanakaan vuonna.

Henkilöstömäärä	2012	2011
Toimihenkilöt keskimäärin	371	417
Työntekijät keskimäärin	270	363
Henkilökunta keskimäärin	641	780

6. Tilintarkastajan palkkiot

(Tuhatta euroa)	2012	2011
KHT-yhteisö KPMG Oy Ab		
Tilintarkastuspalkkiot	-142	-84
Veroneuvonta	-6	-12
Muut palkkiot	-14	-125
Muut yhteisöt		
Muut palkkiot	-46	-101
Tilintarkastajan palkkiot yhteensä	-207	-323

7. Poistot ja arvonalentumiset

(Tuhatta euroa)	2012	2011
Suunnitelman mukaiset poistot		
Aineettomat hyödykkeet		
Liikearvo	-953	-948
Muut pitkävaikutteiset menot	-1 073	-1 042
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet		
Rakennukset ja rakennelmat	-1 637	-1 771
Koneet ja kalusto	-2 567	-2 508
Muut aineelliset hyödykkeet	-24	-26
Poistot yhteensä	-6 255	-6 295
Poistoeron muutos		
Aineettomat oikeudet	0	-5
Muut pitkävaikutteiset menot	639	664
Rakennukset ja rakennelmat	876	959
Koneet ja kalusto	178	646
Muut aineelliset hyödykkeet	24	26
Yhteensä	1 718	2 290

Poistoihin ei sisälly arvonalentumisia pysyvien vastaavien hyödykkeistä vuosina 2012 ja 2011.

8. Rahoitustuotot ja -kulut

(Tuhatta euroa)	2012	2011
Rahoitustuotot		
Osinkotuotot		
Osinkotuotot konserniyrityksiltä	28 230	29 182
Osinkotuotot muilta	132	120
Osinkotuotot yhteensä	28 362	29 302
Korkotuotot		
Korkotuotot pitkäaikaisista sijoituksista muilta	3	7
Korkotuotot lyhytaikaisista sijoituksista konserniyrityksiltä	4 568	3 511
Korkotuotot lyhytaikaisista sijoituksista muilta	291	470
Korkotuotot yhteensä	4 862	3 989
Muut rahoitustuotot		
Muut rahoitustuotot konserniyrityksiltä	219	-
Muut rahoitustuotot yhteensä	219	-
Kurssivoitot		
Kurssivoitot konserniyrityksiltä	3 016	905
Kurssivoitot muilta	1 408	7 298
Kurssivoitot yhteensä	4 424	8 203
Rahoitustuotot yhteensä	37 868	41 494
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista		
Tytäryhtiöosakkeista	-3 700	-6 778
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista yhteensä	-3 700	-6 778

(Tuhatta euroa)	2012	2011
Rahoituskulut		
Korkokulut		
Korkokulut konserniyrityksille	-436	-610
Korkokulut muille	-4 222	-7 301
Korkokulut yhteensä	-4 658	-7 911
Muut rahoituskulut		
Muut rahoituskulut muille	-758	-2 203
Muut rahoituskulut yhteensä	-758	-2 203
Kurssitappiot		
Kurssitappiot konserniyrityksille	-1 580	-1 732
Kurssitappiot muille	-4 194	-5 336
Kurssitappiot yhteensä	-5 773	-7 068
Rahoituskulut yhteensä	-11 189	-17 182
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	22 979	17 534
Kurssierot		
Realisoituneet	-900	535
Realisoitumattomat	-449	600
Kurssierot yhteensä	-1 349	1 135

9. Tilinpäätössiirtojen muutos

(Tuhatta euroa)	2012	2011
Poistoeron muutos	1 718	2 290
Tilinpäätössiirtojen muutos yhteensä	1 718	2 290

10. Välittömät verot

(Tuhatta euroa)	2012	2011
Välittömät verot tilikaudelta	-7 275	-6 723
Vero edellisiltä tilikausilta	0	35
Laskennallisten verojen muutos	167	-7
Välittömät verot yhteensä	-7 108	-6 696

11. Pysyvät vastaavat

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

(Tuhatta euroa)	2012	2011
Liikearvo		
Hankintameno vuoden alussa	10 291	10 291
Hankintameno vuoden lopussa	10 291	10 291
Kertyneet poistot vuoden alussa	-9 347	-8 404
Tilikauden poistot	-943	-943
Kertyneet poistot vuoden lopussa	-10 291	-9 347
Kirjanpitoarvo vuoden lopussa	0	943

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

(Tuhatta euroa)

	2012	2011
Muut pitkävaikutteiset menot		
Hankintameno vuoden alussa	9 040	8 683
Lisäykset	610	357
Hankintameno vuoden lopussa	9 650	9 040
Kertyneet poistot vuoden alussa	-6 448	-5 401
Tilikauden poistot	-1 083	-1 047
Kertyneet poistot vuoden lopussa	-7 531	-6 448
Kirjanpitoarvo vuoden lopussa	2 119	2 592
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		
Hankintameno vuoden alussa	1 029	257
Muutos vuoden aikana	1 123	773
Kirjanpitoarvo vuoden lopussa	2 153	1 029
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	4 271	4 565

AINEELLISET KÄYTTÖOMAISUUSHYÖDYKKEET

(Tuhatta euroa)

	2012	2011
Maa- ja vesialueet		
Hankintameno vuoden alussa	2 020	2 020
Siirrot	-31	-
Kirjanpitoarvo vuoden lopussa	1 990	2 020
Rakennukset ja rakennelmat		
Hankintameno vuoden alussa	34 492	34 225
Lisäykset	637	267
Vähennykset	-48	-
Hankintameno vuoden lopussa	35 081	34 492
Kertyneet poistot vuoden alussa	-26 713	-24 942
Vähennysten kertyneet poistot	36	-
Tilikauden poistot	-1 637	-1 771
Kertyneet poistot vuoden lopussa	-28 314	-26 713
Kirjanpitoarvo vuoden lopussa	6 766	7 779
Koneet ja kalusto		
Hankintameno vuoden alussa	53 466	52 511
Lisäykset	3 879	955
Vähennykset	-1 458	-
Siirrot	31	-
Hankintameno vuoden lopussa	55 918	53 466
Kertyneet poistot vuoden alussa	-40 324	-37 816
Vähennysten kertyneet poistot	1 344	-
Tilikauden poistot	-2 567	-2 508
Kertyneet poistot vuoden lopussa	-41 547	-40 324
Kirjanpitoarvo vuoden lopussa	14 371	13 143

Tuotantokoneiden ja laitteiden kirjanpitoarvo vuoden 2012 lopussa oli 13 262 tuhatta euroa ja vuoden 2011 lopussa 9 199 tuhatta euroa.

(Tuhatta euroa)	2012	2011
Muut aineelliset hyödykkeet		
Hankintameno vuoden alussa	1 094	1 094
Hankintameno vuoden lopussa	1 094	1 094
Kertyneet poistot vuoden alussa	-884	-858
Tilikauden poistot	-24	-26
Kertyneet poistot vuoden lopussa	-909	-884
Kirjanpitoarvo vuoden lopussa	185	209
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		
Hankintameno vuoden alussa	1 720	165
Muutos vuoden aikana	-1 467	1 554
Kirjanpitoarvo vuoden lopussa	253	1 720
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet yhteensä	23 565	24 871

SIJOITUKSET

(Tuhatta euroa)	2012	2011
Osuudet saman konsernin yrityksissä		
Kirjanpitoarvo vuoden alussa	181 698	183 898
Lisäykset	-	4 581
Arvonlennukset	-3 700	-6 778
Vähennykset	-2 164	-3
Kirjanpitoarvo vuoden lopussa	175 834	181 698
Muut osakkeet ja osuudet		
Kirjanpitoarvo vuoden alussa	652	642
Lisäykset	-	10
Vähennykset	-1	-
Kirjanpitoarvo vuoden lopussa	651	652
Sijoitukset yhteensä	176 484	182 349

12. Vaihto-omaisuus

(Tuhatta euroa)	2012	2011
Aineet ja tarvikkeet	9 196	10 262
Puolivalmisteet	334	282
Valmiit tuotteet	15 246	21 120
Ennakkomaksut	-	0
Vaihto-omaisuus yhteensä	24 776	31 665

13. Saamiset

(Tuhatta euroa)	2012	2011
Pitkäaikaiset saamiset		
Pitkäaikaiset korolliset saamiset		
Lainasaamiset konserniyrityksiltä	29 072	24 230
Lainasaamiset muilta	3 341	115
Pitkäaikaiset korolliset saamiset yhteensä	32 413	24 346
Pitkäaikaiset korottomat saamiset		
Lainasaamiset konserniyrityksiltä	-	602
Pitkäaikaiset korottomat saamiset yhteensä	-	602
Laskennalliset verosaamiset	231	64
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	32 644	25 012
Lyhytaikaiset saamiset		
Lyhytaikaiset korolliset saamiset		
Lyhytaikaiset korolliset saamiset muilta	2 155	1 160
Lyhytaikaiset korolliset saamiset konserniyrityksiltä	22 888	30 031
Lyhytaikaiset korolliset saamiset yhteensä	25 043	31 192
Lyhytaikaiset korottomat saamiset		
Lainasaamiset muilta	615	60
Muut lyhytaikaiset korottomat saamiset muilta	24	26
Myyntisaamiset		
Myyntisaamiset konserniyrityksiltä	11 784	12 254
Myyntisaamiset muilta	8 439	8 741
Myyntisaamiset yhteensä	20 223	20 995
Siirtosaamiset		
Siirtosaamiset konserniyrityksiltä	1 759	1 240
Siirtosaamiset muilta	4 206	3 555
Siirtosaamiset yhteensä	5 965	4 795
Lyhytaikaiset korottomat saamiset yhteensä	26 827	25 876
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	51 870	57 068
Saamiset yhteensä	84 514	82 080
Siirtosaamiset		
Koroista	485	207
Johdannaisista	428	1 276
Vakuutuksista	52	75
Henkilöstöstä	1 089	-
Ostoista	2 089	1 427
IT-palveluista	1 032	782
Muista	789	1 029
Siirtosaamiset yhteensä	5 965	4 795

14. Oma pääoma

(Tuhatta euroa)	2012	2011
Osakepääoma 1.1.	35 000	35 000
Osakepääoma 31.12.	35 000	35 000
Sidottu oma pääoma yhteensä	35 000	35 000
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1. *)	40 000	40 000
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.	40 000	40 000
Voitto edellisiltä tilikausilta 1.1.	80 027	71 079
Osingonjako	-32 199	-30 876
Voitto edellisiltä tilikausilta 31.12.	47 828	40 204
Tilikauden voitto	43 306	39 823
Kertyneet tulokset ja tilikauden tulos 31.12.	91 133	80 027
Vapaa oma pääoma yhteensä	131 133	120 027
Oma pääoma yhteensä 31.12.	166 133	155 027
Laskelma jakokelpoisista varoista 31.12.		
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	40 000	40 000
Edellisten tilikausien voittovarot	47 828	40 204
Tilikauden voitto	43 306	39 823
Yhteensä	131 133	120 027

*) Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto voidaan jakaa pääomanpalautuksena. Siitä ei voida jakaa osinkoa.

15. Tilinpäätössiirtojen kertymä

(Tuhatta euroa)	2012	2011
Poistoero		
Kertynyt poistoero omaisuuserittäin		
Rakennukset ja rakennelmat	-2 734	-1 878
Koneet ja kalusto	7 361	7 560
Muut aineelliset hyödykkeet	68	92
Muut pitkävaikutteiset menot	967	1 606
Aineettomat oikeudet	5	5
Poistoero yhteensä	5 667	7 385
Poistoeron muutos		
Poistoero 1.1.	7 385	9 675
Poistoeron muutos tuloslaskelmassa	-1 718	-2 290
Poistoero 31.12.	5 667	7 385

16. Pakolliset varaukset

(Tuhatta euroa)	2012	2011
Muut pakolliset varaukset	607	182

17. Vieras pääoma

(Tuhatta euroa)	2012	2011
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Lainat rahoituslaitoksilta	60 000	60 000
Muut pitkäaikaiset velat konserniyrityksille	0	0
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	60 000	60 000
Pitkäaikaisen vieraan pääoman erääntyminen		
Erääntymisajat		
2014 (2013)	-	-
2015 (2014)	-	-
2016 (2015)	60 000	-
2017 (2016)	-	60 000
2018 (2017)	-	-
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	60 000	60 000

Yhtiöllä ei ole vaihtovelkakirjalainoja.

(Tuhatta euroa)	2012	2011
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Korolliset lyhytaikaiset velat		
Muut korolliset velat		
Muut korolliset velat konserniyrityksille	22 751	22 719
Muut korolliset velat muille	33 301	46 993
Muut korolliset velat yhteensä	56 052	69 712
Korolliset lyhytaikaiset velat yhteensä	56 052	69 712

Muut korolliset lyhytaikaiset velat sisältävät henkilökunnan huoltokonttoritalletuksia vuonna 2011 6,0 milj. euroa. Tikkurila Oyj:n huoltokonttori lakkautettiin alkuvuodesta 2012, joten vuoden 2012 lopussa huoltokonttoritalletuksia ei enää ollut.

(Tuhatta euroa)	2012	2011
Korottomat lyhytaikaiset velat		
Ostovelat		
Ostovelat konserniyrityksille	734	788
Ostovelat muille	13 248	13 575
Ostovelat yhteensä	13 982	14 363
Siirtovelat		
Siirtovelat konserniyrityksille	8	36
Siirtovelat muille	19 864	21 062
Siirtovelat yhteensä	19 872	21 097
Muut korottomat velat muille	-	1 150
Korottomat lyhytaikaiset velat yhteensä	33 854	36 610
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	89 906	106 322

(Tuhatta euroa)	2012	2011
Siirtovelat		
Henkilöstökuluista	9 566	9 907
Myynnistä	7 536	7 352
Koroista	369	506
Veroista	859	1 732
Johdannaisista	592	925
Muista	950	676
Siirtovelat yhteensä	19 872	21 097

18. Vakuudet ja vastuusitoumukset

(Tuhatta euroa)	2012	2011
Leasingvastuut		
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	1 180	1 170
Myöhemmin maksettavat	1 520	1 669
Yhteensä	2 699	2 839
Muut vastuut		
Hankintasitoumukset investoinneista	570	888
Takaukset		
Omat takaukset	107	-
Konserniyhtiöiden puolesta annetut takaukset	23 851	21 981
Yhteensä	23 958	21 981

Lisäksi Tikkurila Oyj:llä on henkilökunnan palvelusvuosien perusteella maksettavia tiettyjä vapaaehtoisia sitoumuksia, jotka perustuvat vakiintuneisiin toimintatapoihin, sekä osakepalkkiojärjestelmään liittyviä sitoumuksia. Nämä yhteensä ovat noin 4,2 miljoonaa euroa.

19. Johdannaisopimukset

(Tuhatta euroa)	2012		2011	
	Nimellisarvo	Käypä arvo	Nimellisarvo	Käypä arvo
Valuuttajohdannaiset				
Valuuttatermiinit	47 919	-206	96 237	351

OSAKKEET JA OSAKKEENOMISTAJAT

OSAKKEET JA OSAKEPÄÄOMA

Tikkurilan osakepääoma oli vuoden 2012 lopussa 35,0 miljoonaa euroa, ja osakkeiden rekisteröity kokonaismäärä oli 44 108 252 kappaletta. Tikkurilalla on yksi osakesarja, ja kukin osake oikeuttaa yhteen ääneen yhtiökokouksessa sekä samansuuruisen osinkoon. Tikkurilan osakkeet on liitetty arvo-osuusjärjestelmään. Tikkurilan hallussa ei ollut omia osakkeita vuoden 2012 lopussa.

HALLITUKSEN VALTUUTUKSET

Tikkurilan varsinainen yhtiökokous valtuutti 28.3.2012 Tikkurilan hallituksen päättämään yhtiön omien osakkeiden hankkimisesta sekä osakeannista.

VALTUUTUS OMIEN OSAKKEIDEN HANKKIMISEEN

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään enintään 4 400 000 yhtiön oman osakkeen hankkimisesta yhdessä tai useammassa erässä yhtiön vapaaseen omaan pääomaan kuuluvilla varoilla. Valtuutuksen enimmäismäärä vastaa noin 10 prosenttia yhtiön kaikista osakkeista.

Omat osakkeet voidaan hankkia julkisessa kaupankäynnissä, minkä vuoksi hankinta tapahtuu suunnatusti eli muutoin kuin osakkeenomistajien omistamien osakkeiden suhteessa. Osakkeiden hankinnat toteutetaan osakkeiden hankintahetken markkinahintaan NASDAQ OMX Helsinki Oy:n järjestämässä julkisessa kaupankäynnissä. Osakkeet hankitaan ja maksetaan NASDAQ OMX Helsinki Oy:n ja Euroclear Finland Oy:n sääntöjen mukaisesti.

Osakkeiden hankkimisesta maksettavan vastikkeen tulee perustua yhtiön osakkeen hintaan julkisessa kaupankäynnissä. Omiin osakkeiden hankkimisen vähimmäisvastike on osakkeen alin julkisessa kaupankäynnissä noteerattu markkinahinta valtuutuksen voimassaoloaikana ja enimmäishinta vastaavasti osakkeen korkein julkisessa kaupankäynnissä noteerattu markkinahinta valtuutuksen voimassaoloaikana.

Osakkeita voidaan hankkia käytettäväksi mahdollisten yrityskauppojen tai -järjestelyjen rahoittamiseksi tai toteuttamiseksi, yhtiön oman pääoman rakenteen kehittämiseksi, osakkeen likviditeetin parantamiseksi, käytettäväksi yhtiön hallituksen jäsenten vuosipalkkioiden maksamiseen tai yhtiön osakeperusteisten palkkiojärjestelmien toteuttamiseen. Osakkeet voidaan edellä mainittujen tarkoitusten toteuttamiseksi pitää yhtiöllä, luovuttaa tai mitätöidä. Hallitus päättää muista omien osakkeiden hankkimisen ehdoista.

Hankkimisvaltuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättämiseen saakka, kuitenkin enintään 30.6.2013 saakka. Hallitus ei ollut käyttänyt kyseistä valtuutusta 31.12.2012 mennessä.

VALTUUTUS OSAKEANTIIN

YLEINEN ANTIVALTUUTUS

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään enintään 8 800 000 yhtiön hallussa olevan yhtiön oman osakkeen luovuttamisesta tai uuden osakkeen antamisesta yhdessä tai useammassa erässä. Ehdotettu valtuutuksen enimmäismäärä vastaa noin 20 prosenttia yhtiön kaikista nykyisistä osakkeista.

Yhtiön hallussa olevat omat osakkeet voidaan luovuttaa ja uudet osakkeet voidaan antaa joko maksua vastaan tai maksutta. Uudet osakkeet voidaan antaa ja yhtiöllä olevat omat osakkeet luovuttaa yhtiön osakkeenomistajille siinä suhteessa kuin he ennestään omistavat yhtiön osakkeita tai osakkeenomistajan etuoikeudesta poiketen suunnatulla osakeannilla, jos siihen on yhtiön kannalta painava taloudellinen syy, kuten yrityskauppojen tai -järjestelyjen rahoittaminen tai toteuttaminen, yhtiön oman pääoman rakenteen kehittäminen, osakkeen likviditeetin parantaminen tai yhtiön hallituksen vuosipalkkioiden maksaminen. Uusia osakkeita annettaessa osakkeiden merkintähinta merkitään sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon. Yhtiön omia osakkeita luovutettaessa merkitään osakkeesta maksettava määrä sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Hallitus päättäisi muista osakeanteihin liittyvistä seikoista. Valtuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättämiseen asti, kuitenkin enintään 30.6.2013 saakka. Hallitus ei ollut käyttänyt kyseistä valtuutusta 31.12.2012 mennessä.

VALTUUTUS PÄÄTTÄÄ

OSAKEANNISTA LIITTYEN

OSAKEPERUSTEISEN SITOUTTAMIS- JA KANNUSTINJÄRJESTELMÄN TOTEUTTAMISEEN

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään yhteensä enintään 440 000 yhtiön hallussa olevan oman osakkeen luovuttamisesta tai uuden osakkeen antamisesta yhdessä tai useammassa erässä osakkeenomistajien merkintäetuoikeudesta poiketen yhtiön avainhenkilöille osana 16.2.2012 tiedotettua osakeperusteista sitouttamis- ja kannustinjärjestelmää. Ehdotettu valtuutuksen enimmäismäärä vastaa noin yhtä prosenttia yhtiön kaikista nykyisistä osakkeista.

Yhtiön hallussa olevat omat osakkeet voidaan luovuttaa ja uudet osakkeet voidaan antaa maksutta avainhenkilöille, jotka hallituksen päättämän ja yhtiön 16.2.2012 tiedottaman osakeperusteisen sitouttamis- ja kannustinjärjestelmän ehtojen mukaisesti ovat ostaneet yhtiön osakkeita. Yhtiön kannalta osakeperusteisen sitouttamis- ja kannustinjärjestelmän toteuttaminen muodostaa painavan taloudellisen syyn merkintäetuoikeudesta poikkeamiselle.

Hallitus päättäisi muista osakeanteihin liittyvistä seikoista. Valtuutus olisi voimassa viisi (5) vuotta päätöksestä lukien. Hallitus ei ollut käyttänyt kyseistä valtuutusta 31.12.2012 mennessä.

MARKKINA-ARVO JA KAUPANKÄYNTI

Tikkurila Oyj:n osakkeet on noteerattu NASDAQ OMX Helsingissä 26.3.2010 alkaen.

Tikkurilan osakkeen vuoden 2012 päätöskurssi oli 14,72 euroa. Tikkurilan osakkeen kaupankäyntimäärillä painotettu keskimurssi tammi-joulukuussa oli 14,13 euroa, korkein kurssi 15,45 euroa ja alin kurssi 12,89 euroa. Vuoden lopussa Tikkurila Oyj:n osakkeiden markkina-arvo oli 649,3 miljoonaa euroa. Osaketta vaihdettiin tammi-joulukuussa NASDAQ OMX Helsingissä 11,8 miljoonaa kappaletta, mikä vastaa noin 27 prosenttia rekisteröityjen osakkeiden määrästä. Osakevaihdon arvo oli 166,8 miljoonaa euroa.

HALLITUKSEN JA JOHDON OSAKKEENOMISTUS

Tikkurilan hallituksen jäsenet ja heidän lähipiirinsä omistivat 31.12.2012 yhteensä 86 020 osaketta, mikä vastaa noin 0,2 prosenttia yhtiön osakepääomasta ja äänivallasta. Lisäksi Tikkurilan hallituksen puheenjohtaja Jari Paasikivi toimii Tikkurilan suurimman yksittäisen omistajan Oras Invest Oy:n toimitusjohtajana.

Tikkurilan johtoryhmä ja heidän lähipiirinsä omistivat joulukuun lopussa yhteensä 30 025 Tikkurilan osaketta, mikä vastaa noin 0,1 prosenttia yhtiön osakepääomasta ja äänivallasta. Ajantasainen tieto Tikkurilan ilmoitusvelvollisten sisäpiirien osakeomistuksista on nähtävillä osoitteessa www.tikkurilagroup.fi/hallinnointi/sisapiiri/.

KANNUSTINJÄRJESTELMÄT

Avainhenkilöiden sitouttamiseksi ja kannustamiseksi Tikkurila Oyj:n hallitus päätti helmikuussa 2012 uudesta osakeperusteisesta järjestelmästä.

Uudessa osakeperusteisessa järjestelmässä on kolme ansaintajaksaa: tilikaudet 2012–2014, 2013–2015 ja 2014–2016. Yhtiön hallitus päättää järjestelmän ansaintakriteerit ja niille asetettavat tavoitteet kunkin ansaintajakson alussa. Järjestelmään osallistuminen ja palkkion saaminen edellyttää, että avainhenkilö ostaa markkinoilta Tikkurilan osakkeita järjestelmän ehtojen mukaisesti.

Ansaintajakson 2012–2014 mahdollinen palkkio perustuu Tikkurila-konsernin operatiiviseen käyttökatteseen (EBITDA) ja nettovelkaan. Lisäksi avainhenkilöillä on mahdollisuus ansaita palkkiota, joka on sidottu työ- tai toimosuhteen voimassaoloon. Palkkioiden määrä riippuu ostettujen osakkeiden määrästä ja ansaintakriteerien toteutumisesta. Palkkiot maksetaan vuonna 2015 osittain yhtiön osakkeina ja osittain rahana. Palkkioita ei makseta, mikäli avainhenkilön työ- tai toimosopimus päättyy ennen palkkioiden maksamista.

Osakeperusteisen järjestelmän kohderyhmään kuuluu 10 johtoon kuuluvaa henkilöä. Ansaintajaksolta 2012–2014 maksettavat palkkiot vastaavat yhteensä enintään noin 220 000 Tikkurila Oyj:n osakkeen arvoa (sisältäen myös rahana maksettavan osuuden).

OSINKOPOLITIikka

Tikkurilan tavoitteena on jakaa osinkoa, joka vastaa vähintään 40 prosenttia vuotuisesta operatiivisesta nettotuloksesta. Operatiivinen nettotulos tarkoittaa tilikauden voittoa ilman kertaluonteisia eriä verovaikutuksella oikaistuna.

Hallitus esittää 10.4.2013 pidettävälle varsinaiselle yhtiökokoukselle, että vuodelta 2012 maksetaan osinkoa 0,76 euroa osakkeelta. Ehdotettu osinko vastaa noin 72 prosenttia operatiivisesta nettotuloksesta.

OSAKKEENOMISTAJAT

Euroclear Finland Oy:n rekisterin mukaan Tikkurilalla oli 31.12.2012 yhteensä 22 706 osakkeenomistajaa, joista suurin oli Oras Invest Oy 18,1 prosentin omistusosuudella. Luettelo suurimmista osakkeenomistajista pidetään säännöllisesti päivitettyinä Tikkurilan internetsivuilla osoitteessa

www.tikkurilagroup.com/fi/sijoittajat.

LIPUTUSILMOITUKSET VUONNA 2012

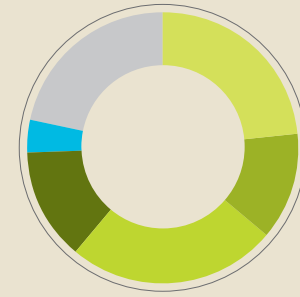
Orkla ASA ilmoitti 16.8.2012, että sen omistusosuus Tikkurilan osakkeista alitti 1/20 (5 %) rajan. Kauppojen jälkeen Orklan omistus Tikkurilasta oli 0 prosenttia. Orklan omistus Tikkurilan osakkeista oli ennen liputukseen johtaneita osakekauppoja

yhteensä 2 876 937 osaketta, mikä vastasi 6,5 prosenttia Tikkurilan osakkeista ja äänimäärästä.

Prudential-konserniin kuuluvat yhtiöt ilmoittivat 20.8.2012, että niiden omistusosuus Tikkurila Oyj:n osakkeista ylitti 1/20 (5 %) rajan 16.8.2012 tehdyillä osakekaupoilla. Näiden kauppojen jälkeen Prudential-konserniin kuuluvien yhtiöiden suora omistus Tikkurila Oyj:ssä oli yhteensä 2 248 853 osaketta, mikä vastasi 5,10 prosenttia Tikkurila Oyj:n osakkeista ja äänimäärästä. Lisäksi Prudential-konserniin kuuluvien yhtiöiden epäsuora omistus Tikkurilassa oli yhteensä 9 770 osaketta, mikä vastasi 0,02 prosenttia Tikkurila Oyj:n osakkeista ja äänimäärästä.

Prudential plc ilmoitti 29.8.2012, että Prudential plc:n ja sen tytäryhtiöiden (M&G Investment Management Limited, M&G Group Limited ja M&G Limited) omistusosuus Tikkurila Oyj:n osakkeista alitti 1/20 (5 %) rajan 24.8.2012 tehdyillä osakekaupoilla. Näiden kauppojen jälkeen Prudential plc:n ja sen tytäryhtiöiden omistus Tikkurila Oyj:ssä on yhteensä 2 168 414 osaketta, mikä vastaa 4,92 prosenttia Tikkurila Oyj:n osakkeista. Ilmoituksen mukaan Prudential plc:n ja sen tytäryhtiöiden omistamien osakkeiden tuottama ääniosuus on 1 995 280 ääntä, mikä vastaa 4,52 prosenttia Tikkurila Oyj:n äänimäärästä.

Osakkeenomistajat omistajaryhmittäin 31.12.2012

23,6 %	Yritykset
12,6 %	Rahoitus- ja vakuutuslaitokset
25,1 %	Julkisyhteisöt
13,4 %	Kotitaloudet
3,9 %	Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt
21,5 %	Ulkomaat ja hallintarekisteröidyt

Tikkurilan suurimmat osakkeenomistajat 31.12.2012

	Osakkeiden määrä	Osuus osakkeista, %
1 Oras Invest Oy	7 969 552	18,1
2 Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	4 619 940	10,5
3 Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Varma	3 796 459	8,6
4 Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiö	2 100 000	4,8
5 Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Tapiola	1 798 906	4,1
6 Keskinäinen Vakuutusyhtiö Kaleva	700 000	1,6
7 Valtion Eläkerahasto	557 000	1,3
8 Fondita Nordic Micro Cap	530 000	1,2
9 Mariatorp Oy	400 000	0,9
10 Sijoitusrahasto Nordea Suomi	372 977	0,9
10 suurinta rekisteröityä omistajaa yhteensä	22 471 857	50,9
Hallintarekisteröidyt yhteensä	9 062 446	20,5
Muut osakkeet	12 573 949	28,5
Yhteensä	44 108 252	100,0

Osakkeenomistuksen jakautuminen 31.12.2012

Osakkeiden määrä	Omistajien määrä	Osuus omistajista, %	Osake- ja äänimäärä, kpl	Osuus osakekannasta ja äänimäärästä, %
1–100	11 462	50,5	532 617	1,2
101–1 000	10 001	44,1	3 140 013	7,1
1 001–10 000	1 103	4,9	2 870 448	6,5
10 001–100 000	114	0,5	3 651 605	8,3
100 001–1 000 000	19	0,1	4 755 580	10,8
yli 1 000 000	7	0,0	29 157 989	66,1
Yhteensä	22 706	100,0	44 108 252	100,0

HALLITUKSEN EHDOTUS VOITONJAKOKELPOISTEN VAROJEN KÄYTÖSTÄ

Tikkurila Oyj:n, Tikkurila-konsernin emoyhtiön, jakokelpoiset varat ovat 131 133 289,51 euroa, josta tilikauden voitto on 43 305 592,30 euroa.

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että tilikauden tuloksesta ja edellisten tilikausien voittova-

roista jaetaan osinkoa 0,76 euroa osakkeelta, eli yhteensä 33 522 271,52 euroa. Jakokelpoisiin varoihin jätetään 97 611 017,99 euroa.

Yhtiön taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia

muutoksia, eikä ehdotettu voitonjako hallituksen näkemyksen mukaan vaaranna yhtiön maksukykyä.

Vantaalla 14. helmikuuta 2013

Jari Paasikivi
Hallituksen puheenjohtaja

Petteri Walldén
Hallituksen varapuheenjohtaja

Pia Rudengren
Hallituksen jäsen

Eeva Ahdekivi
Hallituksen jäsen

Riitta Mynttinen
Hallituksen jäsen

Aleksey Vlasov
Hallituksen jäsen

Harri Kerminen
Hallituksen jäsen

Erkki Järvinen
Toimitusjohtaja

TILINTARKASTUSKERTOMUS

TIKKURILA OYJ:N YHTIÖKOKOUKSELLE

Olemme tilintarkastaneet Tikkurila Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.-31.12.2012. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahavirtalaskelman ja liitetiedot.

HALLITUKSEN JA TOIMITUSJOHTAJAN VASTUU

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että konsernitilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

TILINTARKASTAJAN VELVOLLISUUDET

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudatamme ammattieettisiä periaatteita. Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnit-

telemme ja suoritamme tilintarkastuksen hankkiaksemme kohtuullisen varmuuden siitä, onko tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa olennaista virheellisyttä, ja siitä, ovatko emoyhtiön hallituksen jäsenet tai toimitusjohtaja syöllistyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus yhtiötä kohtaan taikka, rikkoneet osakeyhtiölakia tai yhtiöjärjestystä.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan, johon kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riskien arviointi. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka on yhtiössä merkityksellistä oikeat ja riittävät tiedot antavan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen kannalta. Tilintarkastaja arvioi sisäistä valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleisen esittämistavan arviointi.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonamme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuva tilintarkastusevidenssiä.

LAUSUNTO

KONSERNITILINPÄÄTÖKSESTÄ

Lausuntonamme esitämme, että konsernitilinpäätös antaa EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista.

LAUSUNTO TILINPÄÄTÖKSESTÄ JA TOIMINTAKERTOMUKSESTA

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Vantaalla, 14. helmikuuta 2013

KPMG OY AB

Toni Aaltonen
KHT

Yhteystiedot

Minna Avellan, sijoittajasuhdepäällikkö
☎ 040 533 7932
✉ minna.avellan@tikkurila.com

Vuosikertomus 2012

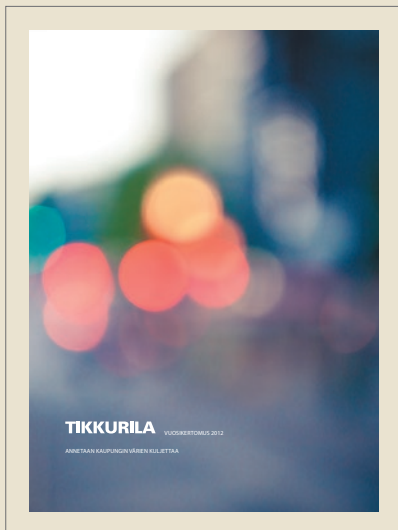
Sisällön suunnittelu ja toteutus: Tikkurila Oyj
Visuaalinen suunnittelu ja tuotanto: Suunnittelutoimisto grass business Oy
Valokuvat: Risto Vauras ja Tikkurila
Paperi: UPM Fine 100 g, Edixion 250 g
Paino: PunaMusta Oy

Huomautus: Kaikki tässä vuosikertomuksessa esitetyt ennusteet ja arviot perustuvat johdon tämänhetkiseen näkemykseen talouden kehityksestä ja todelliset tulokset voivat olla merkittävästikin erilaiset.

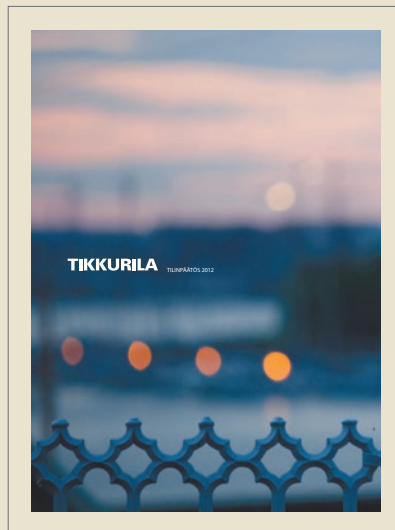

020434

Vuosikertomus

Tilinpäätös

Internetsivut

Tikkurilan vuoden 2012 raportointi koostuu kolmesta osasta: vuosikertomuksesta, tilinpäätöksestä ja varmennetusta yritysvastuuraportista. Vuosikertomuksen ja tilinpäätöksen painettuja versioita voi tilata Tikkurilan internetsivuilta. Yritysvastuuraporttiin voi tutustua verkossa osoitteessa www.tikkurilagroup.com/fi/yritysvastuu/

